

NOVI TEHNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LASKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELSAH IN ZALEC

PREGLED SKLEPOV

Včeraj dopoldne se je na 3. redni seji sestala občinska konferenca ZKS Celje. Na seji so pregledali, kako uresničujejo sklepe in stališča, ki so jih sprejeli lani septembra po pismu predsednika Tita in izvršnega biroja ter po 29. seji CK ZKS. Celjski komunisti so v zadnjem času sprejeli čez sto sklepov in želijo, da bi vse dosledno uresničili. Uvodno razpravo na včerajšnji seji je imel Stane Seničar, sekretar komiteja občinske konference ZKS Celje.

Problemi v trgovini

PEREČE!

Trgovina, zlasti tista na veliko, se je znašla v nič kaj zavidljivem položaju. Vprašanje, na katere išče odgovor, je veliko, preveč. Nanašajo se ne samo na trajna obratna sredstva, na njihovo višino in podobno, marveč prav tako na njene notranje ukrepe, na založenost, na selekcioniranje blaga in ne nazadnje na nekatere poslovne običaje, ki čisto po tihem in na skrivaj vplivajo na stalno povečevanje cen.

In ko so predstavniki trgovinskih podjetij širšega celjskega območja, zbrani na redni seji upravnega odbora poslovnega združenja Koneks, iskali odgovore in rešitve na vprašanja, ki jih težijo, so v večini primerov ostali brez odmeva. Pa ne zato, ker jim recimo predstavniki celjske podružnice Ljubljanske banke niso hoteli povedati, kako bo z obratnimi sredstvi in nekaterimi drugimi denarnimi vprašanji, marveč zato, ker jim tega niso mogli reči.

»Naj to ne izveni kot hladna prha,« je v debati dejal direktor celjske podružnice Ljubljanske banke Zdravko Trogar. »Zavedati se namreč moramo, da še nimamo končnih pokazateljev, ki bi lahko odgovorili na vprašanje, ali bomo lahko bistveno povečali trajna obratna sredstva ali ne. Počakati moramo na bilančne pokazatelje in končno tudi na oceno izvršilnega odbora naše podružnice, ki bo ocenil položaj in sprejel poslovno politiko.«

»To pomeni, da o razširjeni reprodukciji letos ne bomo govorili,« je ugotovil Stane Selšek, direktor Tehnomercatorja, »saj bo komaj sredstev za sprotno delo. Vprašanje novih investicij, zlasti skladišč, je odprto, četudi vemo, kako zelo jih potrebujemo.«

»Vprašanje je boleče v trgovini na veliko, ki mora dobaviteljem plačevati blago

vnaprej. Ker obratnih sredstev ni oziroma jih je premalo, se manjšajo zaloge, nujna pa bo tudi selekcija blaga. Sicer pa, ta se že pozna v trgovini na malo. To občutili tudi potrošnik. Zato pri vsem tem ne gre le za problem trgovine na veliko, marveč za normalno poslovanje trgovine nasploh,« je dodal direktor biroja Koneksa Risto Gajšek.

Do svoje močne veljave je prišla tudi ugotovitev, da bo morala tudi trgovina nekaj napraviti, ukreniti in ne samo čakati na rešitev od zunanaj, čeprav je problem obratnih sredstev gotovo na vrhu te lestvice. To pa je vprašanje, ki zadeva druge.

Zelo jasno se je izoblikovalo tudi stališče, da bo morala trgovina najprej napraviti red doma in zavzeti stališča do problemov, ki so več kot značilni za zdajšnji čas. Najbrž bo v sedanjem času tudi vpliv tržišča na strukturo blaga in s tem na pisanost proizvodnje, bolj aktualen kot je bil nekoč. Trenutno je še vedno industrija tista, ki usmerja založenost in asortiment. Bo tudi posej tako? Ali se bo potrošnik strinjal s tem, s takšno vlogo industrije?

»In še nekaj, kar se tiče banke. Četudi govorim bolj načelno, lahko rečem, da bo banka prisotna povsod tam, kjer bo tudi trgovina iskala pota za boljše uveljavitev in za napredek celotnega območja. Prav tako banka ne bo mogla odpovedati sodelovanja, če se bo trgovina vezala na idoče blago, saj bo pomenila takšna poslovna politika v trgovini tudi neposredno krepitev gospodarstva. In končno, ne gre prezreti najrazličnejših oblik povezovanja znotraj trgovine. Tudi to so dejstva, ki bodo vplivala na sodelovanje banke,« je še dodal Zdravko Trogar.

M. BOZIC

Tudi v današnjem NT na kulturni strani obširneje poročamo o začetku Tedna slovenskega filma, ki ga v počastitev slovenskega kulturnega praznika organizirajo celjsko Kinopodjetje, Kulturna skupnost in uredništvi NT in RC. Med ustvarjalci predvajanih del je tudi več celjskih umetnikov. Franci Križaj (na desni) je režiser Zarote, Marko Simčič pa igra naslovno vlogo v filmu Ko pride lev. Žal smo pred zaključkom redakcije zvedeli, da bo lahko premiera tega najnovejšega filma Boštjana Hladnika pozneje, čeprav smo jo želeli uvrsti na konec Tedna slovenskega filma. Foto: Drago Medved

Družbeni zaščiti

PRAVO MESTO - VELJAVO

Poročilo o kaznivih dejanjih v gospodarstvu je bilo tisto, ki je svet za notranjo politiko in splošne zadeve pri celjski občinski skupščini navedlo, da je v razpravi na zasedanju občinskega parlamenta sprožil problem družbene samozaščite, fenomena, ki dobi va zlasti v prizadevanjih za utrditev gospodarstva čedalje močnejše mesto in veljavo.

Ko je o tem govoril predsednik sveta Leopold Slapanik, je med drugim dejal:

»Gre za akcijo znotraj delovnih organizacij, ki naj samem začetku, na izvoru, preprečijo razne ekscese in druge, družbi škodljive pojave.«

Proces nadzora in preprečevanje raznih kaznivih dejanj bi se naj izvajal preko družbene samozaščite. Le-ta je organizirana dejavnost zaščite ljudi in premoženja delovne organizacije, ki se ne odraža samo v fizični, marveč tudi v pravni obliki izvajanja teh ukrepov. Vsekakor

bi morali ta načela vsebovati tudi statuti delovnih organizacij, s čimer bi se dejavnost tudi pravno uveljavila.

Glede organov, ki bi izvajali ukrepe na področju družbene samozaščite je bil svet za notranjo politiko in splošne zadeve v dilemi, ali naj se ti organi organizirajo kot posebna telesa in bi naj bili neposredno podrejeni delavskemu svetu ali pa naj bodo samostojni. Vsekakor pa bi morali biti zelo avtoritativni, kar bi jim omogočilo neodvisno

in neovirano opravljanje nalog.«

Člani obeh zborov celjske občinske skupščine so podprli predlog sveta in pobudo o delu in organiziranju družbene samozaščite uvrstili tudi v svoj akcijski program. To hkrati pomeni, da bo skupščina preko zbora delovnih skupnosti sodelovala pri ustanavljanju in delu teh organov v delovnih organizacijah.

Vsekakor pobuda, ki zasluži pozornost!

z urednikove mize

Zaradi nepredvidenih tčlav je danes izpadla rubrika Njihovo življenje je materinstvo. Seveda samo tokrat. Na našem seznamu imamo še cel kup raslovov mater, ki so povile več kot deset otrok. In kot vse kaže, rubrika za nekaj časa še ne bo usahnila. V današnjem NT smo morali nekoliko skrajšati odseg prostora za vaša pisma, dragi bralci, ker se je nabralo preveč aktualnega gradiva. Prihodnje pa bo spet vse po starem. In tudi v uredniški mapi je še dovolj prostora za vaša mnenja, stališča in predloge. Ena izmed bralk me je pošteno okregala, ker nisem objavil njenega pisma. Zopet ponavljam — vsakdo pride na vrsto in le redkokatero pismo mora v koš.

Ze na zadnji seji redakcije smo se dogovorili, da bomo malo ugriznili v trdo mesno krizo, ki nas že kar vse vznemirja. Danes smo o tem nekaj zapisali, pa vas vabimo, da odgovorite na vprašanje — zakaj so mesnice prazne?

Nekaj več prispevkov o kulturi in delu kulturnih društev smo uvrstili v NT, zato ker se bližamo 8. februarju, Prešernovemu dnevu in slovenskemu kulturnemu prazniku..

VAS UREDNIK

STOP — pop moda
shop

MLADO ZA MLADE

2. nadstropje

VELEBLAGOVNICA

Stabilizacija

POT DO REŠITVE

Resni in zaskrbljeni obrazi. Položaj kolektiva »Oljka« je resen, vendar ob solidarnosti vseh delovnih ljudi velenjske občine, zlasti kolektiva »Vegrad«, ni brezizhoden.

Zadnje leto, ali bolje polletje, je bilo za kolektiv »Oljka« v Smartnem ob Paki usodno. Ta kolektiv z okoli 130 zaposlenimi se je ob koncu leta in na pragu novih gospodarskih predpisov znašel v hudi stiski. Dva njhova obrata za proizvodnjo gradbenega materiala, apnenica in kamnolom sta poslovno leto končala s tolišno izgubo, da znaša le-ta domala na vsakega člana kolektiva po milijon starih dinarjev, dasiravno sta obrata tapeništva in mizarstva zaključila poslovno leto z uspehom.

Minuli teden je sindikalna organizacija »Oljke« sklicala zbor kolektiva, približno polovica je prišla, pogovorili pa so se o vsem, kar zadeva njihov položaj in o tem, kaj storiti. Ob sodelovanju občinskega sindikalnega sveta je bilo članom delovnega kolektiva natočeno čisto vino. Ne prvič. O vzrokih, zakaj jim je voz gospodarskega uspeha tako naglo zdrsel vzvratno, so se te dni pogosto pogovarjali. Vendar zdaj, ko je bilo na voljo poročilo Službe družbenega knjigovodstva, podružnice Ljubljanske banke in stališče občinskega sveta za gospodarstvo, je bila podoba o izgubi še bolj porazna, kot so v začetku, ko so jim žiro račun zaprli, slutili. Eno namreč nesporno drži. Če sta

obrata apnenica in kamnolom imela proizvodni plan postavljen globoko pod resnično zmogljivostjo, pa je še tega apnenica dosegla le z 77, kamnolom pa z 28 odstotki, potem o dobrem gospodarjenju ni moč govoriti, vsem objektivnim težavam navkljub. Največje zamere je vredno dejstvo, da so bila vložena v nakup proizvodnih naprav izdatna sredstva, ki pa ob slabi organizaciji dela, ob slabem vzdrževanju niso prišla do veljave.

Sodeč po razpravi na zboru, kolektiv ni dihal v enotnosti in v samoupravni prizadevnosti. Eden od delavcev je povedal, da se kolektiv tudi po celo leto ni sestajal, da bi bil informiran. Drugi je povedal, da sta v kolektivu baje le dva komunisti in še ta dva nista imela pravice ničesar reči. Povedali so, da je bila okoli samoupravnih aktov, zlasti sistema nagrajevanja vselej megla skrivnosti in zakrivanja, da je bilo informiranje malone neznanka in sodelovanje med člani kolektiva zelo šibko. Ali se v teh mnenjih ne zrcali tolikokrat potrjena resnica, da storilnost in pobuda kolektiva nista odvisna le od dohodka, marveč tudi od odnosov.

Eno z drugim, kolektiv »Oljke« se je znašel v položaju, ko se brez pomoči druž-

be, brez solidarnosti drugih kolektivov ne bi mogel več otresti naglega drsenja k likvidaciji, zlasti ob novih stabilizacijskih ukrepih.

Vendar pa kolektiv »Oljka« v svoji stiski ni ostal osamljen. Sekira socialne negotovosti bi obvisela nad stotimi družinami v kraju in tega se je zavedala občinska skupščina, ki je iz sklada skupnih gospodarskih rezerv sklenila hitro in izdatno pomoč, da do najhujšega ni prišlo. Seveda je bilo treba najti nosilca sanacije in našli so ga v kolektivu gradbenega podjetja »Vegrad«, ki je, čeprav po hitrem postopku, vendar pa vseeno z določeno mero opreznosti ponudil »Oljki« zeleno vejico rešitve. Že na omenjenem zboru je bilo izraženo enotno mnenje, da je za kolektiv »Oljke« priključitev k »Vegradu« edina pot. Ko je nekdo omenil, da posamezniki že začenjajo kaliti vodo z izjavami o pritiskih, izgubi samostojnosti in podobnem, je bilo slišati tudi vzklrike, češ, povejte kdo so ti posamezniki, da se z njimi na kratko pomenimo.

Ceravno bo referendum v »Oljki« sredi februarja, je njegov izid po vzdušju na omenjenem zboru že očitno.

J. KRAŠOVEC

Zidani most in Cementarna

BO PREUSMERITEV?

Cementarna v Zidanem mostu je skrajno zastarel obrat v okviru Trboveljske cementarne. Delovni pogoji so tu izredno težki, navkljub dejstvu, da v taki tovarni delo nikoli ne bo lahko in zdravo. Izboljšave delovnih pogojev se nikamor ne premaknejo, čeprav je cement izredno konjunkturen proizvod in je vsaka vreča sproti prodana. Mimo tega dejstva je tudi samoupravni položaj tega kolektiva kot dislociranega obrata vprašljiva.

Na pobudo občinskega komiteja v Laškem je bil pred dnevi posvet, ki so se ga udeležili poleg predstavnikov kolektiva iz Zidanega mosta tudi predstavniki kolektiva trboveljske cementarne, predsednik sindikata in sekretar komiteja ZKS iz Trbovelj,

navzoč pa je bil tudi predsednik sindikata občine Laško in, kar je razumljivo sekretar komiteja ZKS iz Laškega.

Na sestanku so prišli do zaključka, da o investiciji za sedanjo proizvodnjo v Zidanem mostu ni izgledov. Zato bi bilo treba raziskati vse možnosti za preusmeritev proizvodnje. Omenjali so že tri možnosti in sicer proizvodnjo apna ali belega cementa, za kar obstoja surovinski pogoj, ali pa finalizacija

kakšnega proizvoda na osnovi cementa. Na posvetu so se domenili, da naj cementarna Trbovlje po svoji občini Laško pa po svoji strani do junija pripravita predloge preusmeritve. Te predloge bi obravnavali na podobnem posvetu v juniju.

Kar zadeva samoupravnega položaja, prepušča matično podjetje v Trbovljah kolektivu v Zidanem mostu prosto izbiro. Če bodo hoteli, lahko ustanovijo svojo TOZD. — ec

V VSAK DOM
NOVI TEDNIK

Šentjur

O INVESTICIJAH

Težišče bodoče investicijske politike v šentjurski občini bo predvsem na modernizaciji in razširitvi obstoječih proizvodnih kapacitet v industriji. V kmetijstvu bodo vložili večja sredstva v adaptacijo klavnice in nabavo razne kmetijske mehanizacije ter opreme, v trgovini za adaptacijo raznih trgovin, v obrti pa bodo vložili sredstva v izgradnjo nove proizvodne hale in opremo. Predvidevajo, da se bo struktura financiranja spremenila s tem, da se bo delež samofinanciranja gospodarskih organizacij povečal na 46,8 odstotka v primerjavi s preteklim obdobjem, ko je ta delež znašal 41,9 odstotka. Skupna investicijska potrošnja v obdobju 1971—1975 bo po programu znašala okrog 155.452.621 din.

Če hočejo, da se bo šentjursko gospodarstvo enakopravno vključilo v gospodarske procese republike, bodo morali nujno povečati investicijske napore v naslednjem srednjeročnem razdobju. Možnosti hitrejšega gospodarskega napredka so zato tesno povezane s dejanski-

mi pogoji gospodarstva v razširjeni reprodukciji, oziroma s tem, v kakšni meri bodo gospodarske organizacije sposobne realizirati svoje razvojne programe.

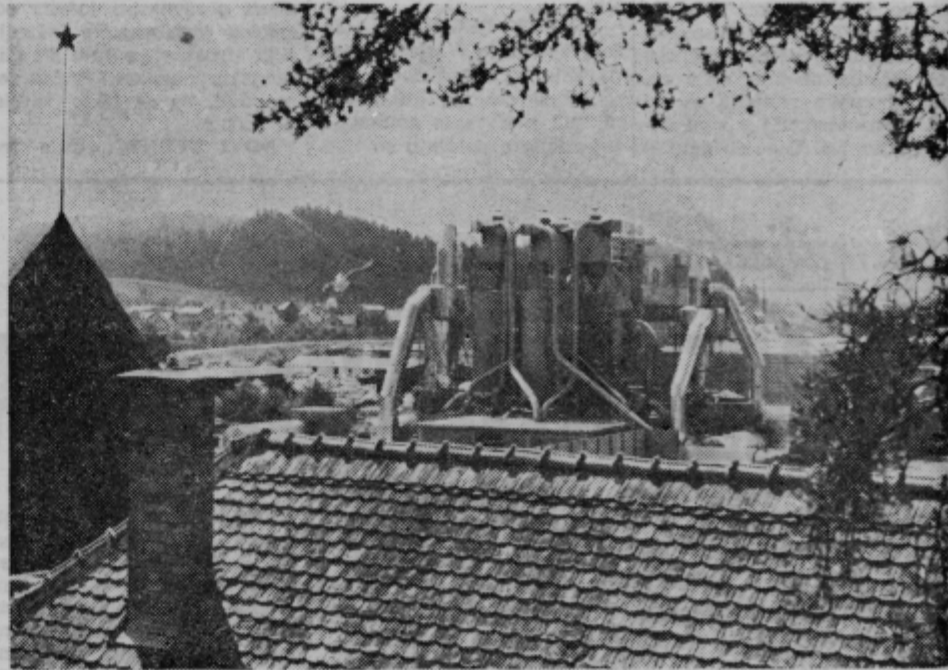
Struktura potrošnje med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami se bo bistveno spremenila v korist negospodarskih investicij in to predvsem na račun predvidenih sredstev v okviru pospeševanja razvoja manj razvitih območij, kjer bo republika sodelovala oziroma v celoti financirala gradnjo ceste Šentjur—Planina. Pri rešitvi vodnega problema v Šentjuru, zagotavlja Vodni sklad SR Slovenije 2.500.000, republika pa bo sodelovala tudi pri vlaganjih v vzgojno-varstvene objekte in pri investicijah v osnovno šolske zmogljivosti. Tudi del gospodarskih investicij bo financiran iz sredstev za razvoj manj razvitih območij.

Večja sredstva v industriji zahtevajo izgradnjo lakirnice in skladišča ter razširitev obrata cevarne pri tovarni »ALPOS«. Program investicij-

skih naložb podjetja lesne industrije »BOHOR« je izdelan za podjetje kot celoto in vključuje tako investicijske naložbe v obratu v Šentjuru, kjer gre predvsem za dokončanje rekonstrukcije furnirnice, ki se je začela v letu 1971 ter rekonstrukcijo žage, kot tudi investicije na obratu v Mestinju, kjer je predvidena izgradnja nove mizarne. Več je investicije so predvidene tudi v podjetju »TOLO«, kjer predvidevajo izgradnjo nove proizvodne hale.

Obseg vlaganj na področju negospodarske dejavnosti bo odvisen predvsem od sredstev, s katerimi bodo razpolagale same delovne organizacije. Zlasti bo od teh sredstev odvisna realizacija programa stanovanjske izgradnje. Omenjeni obseg pa bo odvisen tudi od zmognosti proračuna in prispevkov občanov ter predvidene možnosti najemanja kreditov. Po tej zadnji poti bi morali iskati rešitve zlasti za izvedbo programov na področju izobraževanja in otroškega varstva ter komunale (ceste).

D. POŠ

Stabilnost in rast

V zadnjih mesecih sem pričal izrednim naporom, da bi začetne nujne naloge glede stabilizacije dejansko čim uspešneje speljali. Vzdušje v delovnih organizacijah in politična klima nasploh sta ugodna, pripravljenosti za napore, samoodrekanje in za vpeljavo zdravih medsebojnih poslovnih odnosov pa velika. Morda marsikje položaj v državi celo ni bil tako težak, kot so prikazovale analize, saj je marsikatera gospodarska organizacija, čeprav v zadnjem hipu le spravila skupaj toliko denarja za poravnavo svojih obveznosti kot ne bi pričakovali. Kljub vsemu pa moramo vedeti, da smo na zahtevno strmo pot k stabilizaciji šele zakoračili.

Vendar moramo v času stabilizacijskih prizadevanj upoštevati, da je treba razmere urediti ne da bi pretirano škodovali gospodarski rasti in jo zavirali. Vsi doseženi ukrepi so večinoma začasni, razen treh paketov predpisov proti nelikvidnosti, ki so sistemske narave. Vemo za zamrznitev plač v negospodarstvu, za omejene okvire splošne in skupne porabe, za strogo odločnost vlade in drugih pristojnih organov glede rasti cen in še za nekatere poteze. Naštete so začasne in bodo morale prej ali slej prerasti v ustrezne sistemske rešitve trajnejšega pomena. Preteklost nam namreč nudi dragocene izkušnje, ki pričajo, da se naše ekonomije daljši čas ne da voditi z administrativnimi posegi.

V srednjeročnem razvojnem progra-

mu Slovenije, ki ga je pravkar sprejela republiška skupščina, je predvidena poprečna letna rast družbenega proizvoda za 6,5 odstotka. Že to predvidevanje je skromnejše, kot terjajo naše razvojne potrebe. Vendar se nam zdi realno, ker dosledno upošteva razmere in težave, v katerih smo ta čas. Očem je razumljivo, da naša prizadevanja za stabilizacijo ne morejo biti uspešnejša, kot so v razvitih tržnih gospodarstvih v svetu. Te okvire pa bi morali zagotoviti v prid gospodarski stabilnosti. Da srednjeročni plan kljub sedanjemu času restrikcij pri osebni, splošni in investicijski porabi dejansko upošteva tudi potrebo po nadaljnji gospodarski rasti, nam pričajo nekatere njegove ugotovitve. Med njimi naj predvsem omenimo, da hkrati, ko se zavzema za povečanje družbenega proizvoda predvsem na osnovi višje produktivnosti dela, predvideva posebej določene olajšave pri davkih (ali celo oprostitve) kot na primer za nove naložbe, za sredstva, namenjena šolanju kadrov, znanstvenim raziskavam in znanstveni opremitvi, za vsako novo delovno mesto na nerazvitih področjih Slovenije itd. Te spodbude bodo vsekakor koristne in bodo pripomogle k hitrejšemu gospodarskemu napredku. Vendar bo ta dal zaželjene rezultate le, če bomo uspeli tudi na fronti boja za stabilnost. Inflacija je namreč najhujši in najbolj nepravilni davek na svetu.

TONE KRAŠOVEC

Sindikati

VISOK OBISK V CELJU

Menjava mnenj na sedežu občinskega sindikalnega sveta v Celju. Drugi z leve Stjepan Saubert, na desni Rade Galeb.

Preteklo sredo sta bila v Celju na obisku predsednik zveznega odbora sindikata delavcev v industriji in rudarstvu RADE GALEB in predsednik istega odbora v slovenskih sindikatih STJEPAN SAUBERT. Z njima so bili še nekateri drugi strokovni delavci.

V družbi vodilnih sindikalnih delavcev občine Celje so najprej obiskali kolektiv v »Topru«. Tu so z direktorjem in predsedniki samoupravnih organov ter političnih organizacij razpravljali o gospodarskih problemih kolektiva, o uveljavljanju ustavnih dopolnil, gradnji stanovanj za delavce, o izkušnjah, ki jih imajo s trgovino, vodilne tovariše iz kolektiva pa je zanimalo predvsem vprašanje vsklajevanja delavske kontrole s samoupravnimi načeli in vprašanje obdavčenja ekonomske propagande, ki je za podjetje »Toper« gotovo izrednega pomena. Gostje so si ogledali tudi proizvodne obrate.

Visoki sindikalni gostje so bili isti dan navzoči tudi na razširjeni seji občinskega odbora sindikata delavcev v industriji in rudarstvu, ki je imel na dnevnem redu obravnavo problematike industrijskih podjetij v celjski občini, zlasti pa vprašanja, ki izstopajo ob uresničevanju novih stabilizacijskih ukrepov. Analizirali so tudi gospodarjenje v industrijskih kolektivih v lanskem letu in sprejeli program dela za tekoče leto.

Tudi na tej seji sta gosta Rade Galeb in Stjepan Saubert v razpravi tvorno sodelovala.

J. Kr.

Celje

MORDA KLUB?

V petek zvečer je bilo v Narodnem domu v Celju prvo srečanje celjskih študentov visokih šol. To srečanje, nad katerim je prevzel pokroviteljstvo ing. Dušan Burlik, predsednik skupščine občine Celje, so omogočile gospodarske in družbeno-politične organizacije iz Celja in okolice. Za dobro glasbo je poskrbel vokalno-instrumentalni ansambel Vokali s pevko Tatjano Dremelj. V programu, ki so ga pripravili, je med drugim nastopil tudi Ivo Ban, član SLG Celje. Moral bi nastopiti tudi Ladko Korošec, član Opere iz Ljubljane, toda žal se povabilu ni mogel odzvati. Večer, ki so ga pripravili študentje 1. letnika VEKS-a in

pedagoške akademije, je bil dobro pripravljen. Škoda je bila le to, da je bilo premalo ljudi.

Največji organizator, če lahko tako rečem, pa je bil vsekakor Dušan Illovar. Poprosila sem ga za kratek razgovor.

— Za ta večer smo se odločili, da pripravite ta večer?

— Kako to, da ste se odločili predvsem zaradi tega, ker v Celju vse do sedaj še ni bilo čutiti utripa študentskega življenja. Veliko nas je k temu usmerjal Stefan Korošec, ki pri nas poučuje politično ekonomijo. On je naš duhovni vodja. Dal nam je tudi nekaj napotkov, dočim smo srečanje pripravili in organizirali sami. Hočemo, da

bi tudi Celje postalo študentsko mesto.

— Nameravate vsako leto pripraviti takšen večer?

— Radi bi, vprašanje pa je, če bomo uspeli. Nekaj smo že razmišljali, da bi ustanovili celjski študentski klub. Seveda pa bodo za to potrebni prostori.

— Danes je dvorana dokaj prazna. Kako to? Gotovo ste pričakovali velik odziv. Kaj je temu vzrok? Mogoče previsoka cena vstopnic?

— Ne vem. Deloma previsoka cena, deloma pa tudi to, ker smo imeli premalo reklame. Lahko rečem le to, da sem razočaran, saj sem pričakoval velik odziv.

DARJA GLANČNIK

VLADO MIKLAVC

Nanese pač tako, da nekoga dolga leta poznaš, se srečuješ z njim, debatiraš o raznoraznih vprašanjih, se z njim celo tikaš, ko pa nanese, da z njim malce podrobneje spregovoriš o njegovem življenju, kar naenkrat ugotoviš, da tega človeka pravzaprav ne poznaš.

VLADO MIKLAVC, po poklicu kmetijski tehnik in že dolga leta zaposlen pri skupščini občine Mozirje kot referent za kmetijstvo, je osebnost z bogatim življenjem. Človek, ki je skušal vse, kar so prestajali mnogi iz njegove generacije. Celo več. Doma iz Mozirja, izhaja iz obrtniško kmečke družine, se je odločil za poklic kmetijskega tehnika, kajti doma so odločili, da naj bi on kasneje prevzel kmetijo. Vojska je prekinila njegov študij, tako da ga je na Srednji kmetijski šoli končal šele po njej. Vmes pa se je seveda pripetilo marsikaj, o čemer Vlado ne pripoveduje rad. Arretacija, Pisker, Mariborski zapor, Borl, pa zopet Maribor, kjer so pred njegovimi očmi na zaporniškem dvorišču streljali prekinili življenje njegovemu očetu. Z bratom, kasneje je omahnil pod ustaškim nožem, sta bila v zaporih v Mariboru določena za talca. Intervenirala je mati, uspela in premestili so ga zopet na Borl, od koder ga je pot vodila v Mauthausen. Tu so ga kot Stajerca maja 1943 izpu-

stili. Vrnil se je v Slovenijo, ostal pri sestri v Rogatcu in se pridružil partizanom. Opravljal je mnoge odgovorne politične funkcije, s čimer pa je nadaljeval tudi, ko se je vrnil v rodno Mozirje. Med drugim je bil tudi predsednik Savinjsko-Saleškega okraja ter član komiteja.

Kmalu pa se je vrnil v svojo stroko. S kmetovanjem doma seveda ni bilo nič, saj je Vlado Miklavc s svojim posestvom ter preostalimi družbenimi kmetijskimi površinami ustanovil v Mozirju prvo ekonomijo, ki se je kasneje razvila v prvo Kmečko delovno zadrugo. Tako je nanese, da je Vlado pravzaprav v vseh svojih letih po vojni delal na tem področju, enkrat na taki, drugič na drugi dolžnosti, dokler ni prevzel obveznosti sedanjega delovnega mesta. Če je ime kogarkoli tesno povezano z razvojem in napredkom kmetijstva v Gornji Savinjski dolini, potem je ime Vlada Miklavca prav gotovo med tistimi. Ob sodelovanju svojih poklicnih kolegov

obrazi

je kmalu spoznal, v čem je pot razvoja kmetijstva v tej dolini in temu delu je posvetil vse svoje sile. »Kmečki dana pred leti na Rečici je bil v marsičem njegovo delo. Vsi kmetje ga poznajo, vsi prihajajo k njemu po strokovne in druge napotke, Vlado pa se z veseljem napoti tudi po kmetijah, da se na lastne oči prepriča, kako je ta ali oni kmet uresničil napotke, ki jih je dobil pri svoji kmetijski zadruzi, kako je zaoral v novo proizvodnjo, ki bo pomenila njegovo perspektivo.

Sicer pa sodi Vlado Miklavc med tiste naše ljudi, ki najprej mislijo na druge, šele potem nase, ki so jim pred očmi najprej dolžnosti in obveznosti in šele potem vse ostalo. Takšen je bil vsekoži, takšen ostaja tudi danes in takšen bo ostal. Drugačen tudi ne more biti. Takšnega ga je skovalo kleno življenje. Takšnega ga je naredila naša revolucija!

turizem

Zdravilišče Dobrna

NOVI OBJEKTI

Dr. Jože Križnič

Te dni, sredi zime, je bilo v zdravilišču na Dobrni okoli 150 gostov! Zdravilišče torej ni tonilo v zimsko spanje, marveč nadaljuje z delom, ki je bilo značilno za živahno glavno sezono. Delo gre naprej brez predaha!

V zdravilišču se je v zadnjih letih marsikaj spremenilo. Kolektiv je zaživel in zadihal. Iz skromnosti in zaprtosti je postal pomemben dejavnik v zdraviliškem turizmu. Uspešno delo pa mu je odprlo tudi nove vidike. Perspektiva je znana, četudi se ob njej pojavlja nekaj vprašanj zlasti denarnega značaja. In vendar, kolektiv ve, kaj hoče pa tudi, kaj zmore.

»Lani smo uspešno poslovali, če govorim kot direktor kolektiva. Celotni promet se je v primerjavi z 1971. letom povečal za 21% in je znašal nekaj nad milijardo starih dinarjev. To je za 120 članski kolektiv lepo! Uveljavili smo tudi načelo dobrega gospodarjenja. Zato smo sredstva za sklade povečali za 46%, sredstva za nuto osebne dohodke pa le za 14%« je v razgovoru dejal direktor dr. Jože Križnič.

»Hvaležna je ugotovitev, da smo uspeli podaljšati sezono tudi na precej mrtve zimske mesece. Sicer pa trenutno z manjšimi adaptacijami, ki so v teku, skušamo izboljšati pogoje bivanja našim bolnikom in gostom. Zdravstvene storitve so na visoki ravni, kar se tudi vidi iz uspehov terapije. Z oziroma na naše indikacije je terapevtski register medicinskih storitev popoln, četudi v sedanjih zastarelih objektih ni zadostno lokacijsko povezan.«

»In perspektiva Dobrne?«
»Le-ta bo ogrožena, če ne bomo takoj začeli z gradnjo novega zdraviliško hotelskega objekta. Sedanji zastareli nastanitveni objekti ne morejo več zadovoljiti niti

Darko Spacapan

povprečnega gosta. Vrh tega imamo premalo možnosti, da bi nudili razvedrilo in športno rekreacijsko udejstvovanje našim gostom. Gre pa tudi za razvoj kraja kot celote. Le s kompleksno rešitvijo bo Dobrna uspela ohraniti svoj sloves. Zato je kolektiv že namenil precejšnja sredstva za pripravo končnega programa za gradnjo novega objekta. Upamo, da bomo uspeli prepričati tudi tiste, ki razpolagajo s sredstvi, da je naš načrt tudi ekonomsko utemeljen, da ne rečem z zdravstvenega vidika.«

Vprašanje, kako pa je z zdravstveno službo v zdravilišču, smo zastavili glavnim medicinski sestri Antoniji Marinček.

»Dosegli smo bistven napredek. Zato že nekaj let nazaj postopoma urejamo terapevtske prostore in uvajamo nove medicinske posege. Ker zdravimo predvsem ženske bolezni in bolezni gibalnega aparata, imamo temu primerno urejeno specialistično službo. Uredili smo prostore za fizioterapijo, za masažo in podvodno masažo z vsemi potrebnimi aparati. Težje gibljive paciente sprejmemo na

Antonija Marinček

bolniški oddelek z vso potrebno nego. Vrh tega imamo laboratorij in lekarno.

Organizacijsko in strokovno Dobrna ne zaostaja za sodobnimi zavodi za rehabilitacijo. Zato ni čudno, da se mnogi pacienti vračajo k nam kot samoplačniki.

To pa ni vse. Potrebni so nam novi terapevtski prostori. Omenila bi še medicinsko kozmetiko, ki jo uvajamo v zadnjem letu. Tudi tu dosežemo lepe uspehe.«

Kaj bi morali na Dobrni na področju gostinstva in turizma še urediti, je bilo vprašanje, ki smo ga zastavili Darku Spacapanu, šefu obrata hotela Triglav.

»Že zdaj je v teku obnova zdraviliške kuhinje, restavracije in točilnice. S tem si veliko obetamo. Sicer pa bi morali na Dobrni za razvoj turizma zgraditi še odprto kopalnišče (bazen), kegljišče, minigolf, teniška igrišča, klubske prostore itd. In če bi k temu dodali še nekatere naprave za zimsko obdobje, bi Dobrna lahko postala pomembno rekreacijsko središče za širše celjsko zaledje. Seveda pa je na prvem mestu teh potreb nov zdraviliško hotelski objekt.«

M. BOŽIČ

OBRTNO GOSPODARSKO PODJETJE

V ZALOGI IMAMO VSE VRSTE FOTOAPARATOV IN FOTOMATERIALAI OBISČITE NASO PRODAJALNO NA TOMŠICEVEM TRGU 2!

Teden slovenskega filma

Predstavljamo dela

V zadnjem NT smo že pisali, kateri filmi bodo na programu v okviru Tedna slovenskega filma od 3. do 8. februarja 1973 v celjskem kinematografu Union. Kakor je znano, želi ta kulturna manifestacija počastiti slovenski kulturni praznik, prikazati del proizvodnje slovenske kinematografije zadnjih dvajsetih let in posebej spodbuditi novo prijazno gledalčevo sočudenje z domačo umetniško ustvarjalnostjo.

Danes bomo natančno predstavili vse filme, ki jih bomo gledali v Tednu domačega filma.

Amandus, film Franceta Stiglic (scenarij je napisal Andrej Hieng po motivih Ivana Tavčarja), pripoveduje o odmevih verskih vojn v XVII. stoletju na Slovenskem. Amandus se vsebinsko naslanja na Tavčarjevo povest V Zali, vendar želi poglobiti problemske dimenzije zgodbe. Nasprotja med luteranci in protestanti želi prikazati tudi kot versko zaslepljenost, kot ideologijo, ki pozablja na vsa sveta čustva v človeku. Tudi na ljubezen. V eni izmed naslovnih vlog igra Sandi Krošl, igralec SLG Celje.

Zarota, režiserja Francija Križaja, posega v razmere v znanstvenem in političnem vrhu moderne države. Profesor Dahling je moral za državno zborovanje pripraviti poročilo in dokumentacijo o stanju ter možnosti razvoja energosistema. Profesorjevi asistenti pa so po navodilih vodilne politične garniture, samo zaradi tega, da bi potrdili pravilnost ekonomske politike, navrgli v dokumentacijo več lažnih podatkov. Skupščinska skupina podvomni v verodostojnost poročila, najbolj pa jih zanima, zakaj poročila ni podpisal vodja inštituta, profesor Dahling. Holder, višji uradni predstavnik birokratske skupine, ki si je prisvojila oblast, mora priskrbeti profesorjev podpis. Zgodba se začne zapletati. V trenutkih hudih odločitev, dramatičnih konfliktov in moralnih dilem mora vsakdo v vrhu politične in znanstvene skupine razčiščevati sam s

seboj. Holderjeva dogmatičnost in fanatična zaslepljenost mora pa vendarle doživeti končno razkritje in obsodbo.

Film Zarota izraža večje ambicije, kot navadno veljajo za politično kriminalko. Mnenja kritike pa so se ob filmu razhajala, zato bo sedanje srečanje s tem mladostnim delom Francija Križaja prav gotovo zanimivo. Igrajo Lojze Rozman, Štefka Drolčeva, Dare Ulaga, Branko Pleša in drugi.

Za Družinski dnevnik je napisal scenarij Ferdo Godina, režiser filma pa je Jože Gale. V glavnih vlogah nastopajo: Stane Sever, Vladoša Simčič, Anka Cigoj, Jurij Souček, Stane Potokar in drugi. Morda postaja Družinski dnevnik danes še modernejši in morda bo izvenel še bolj problemsko, kot pa takrat, ko smo ga prvič videli. Za kaj gre v tej zabavno-resni družinski zgodbi?

Film nam želi predstaviti nemirno življenje sanitarnega tehnika Smrekarja, za katerega bi morala ura odtiktakati 32 ur, če bi hotel izpolniti vse potrebne in nepotrebne zahteve slehernega dne. Smrekar ima 23 funkcij in zato svoje družine skoraj ne vidi. Takrat pa, ko se po naključju le znajde doma, najnujnejša sporočila zapiše v družinski dnevnik. Tak pogovor na papirju seveda ne more odkriti, da se je Smrekarju omožila hčer in da sta oba sinova v šoli nekoliko zabredla. Za streznitev pa je že skoraj prepozno. Kajti telefon je neusmiljen.

Družinski dnevnik poskuša zdramiti v nas tehtno razmišljanje o razpetosti sodobne družine.

Nočni izlet, bo četrti film, ki si ga bomo lahko ogledali v celjskem Tednu domačega filma. V tej sodobni družbeni drami o mladih (režiser Mirko Grobler) bomo spoznali hrupne zabave skupine fantov in deklet, toda ta njihov nočni izlet, ki jih bo v nekaj urah spremenil v odrasle, ki jim bo surovo vzel svet mladosti in brezskrbnosti, je prav za prav le žalostna in

tudi sedaj večkrat prerado preizkušena mladostna epizoda, ki je nihče ne zna dobro obrzdati. Nočni izlet vendarle predstavlja del naše resničnosti in življenja, zato bo ponovno srečanje s tem filmom tudi dobra priložnost za razmišljanje o tem, zakaj problemi mladih tako redno najdejo prostor v filmskih ekranizacijah.

Mladinski vojni film Nevidni bagaljon je režiral Jane Kavčič, scenarij pa je zasnoval Ivan Ribič. Igrajo otroci in Miha Baloh, Milan Srdoč, Demeter Bitenc, Danilo Bezjak, Lojze Rozman in drugi. Prizorišče filmskih dogajanj je postavljeno v vojni čas v nek trg ob reki, kjer se nemška posadka čuti varno pred vsakimi partizanskimi presečenjci. Ta čudna brezbržnost ne gre v račun tistim otrokom, ki jim je vojna ponudila možnost, da otroške igre postanejo povsem odrasel boj z okupatorjem. Priložnost za nevaren preizkus otroške iznajdljivosti se pokaže, ko Nemcem pobjegne ujeti partizan. Z domiselno zvijačo in veliko požrtvovalnostjo »nevidni bataljon« otrok pripomore, da partizan srečno uide iz nemškega obroča. Akcija je uspela, otroci so zadovoljni.

Nevidni bataljon ni zahtevno delo, oc pa zagotovo všeč mlajšim gledalcem.

Zadnji dan Tedna slovenskega filma bi morali organizatorji pripraviti svečano premiero najnovejšega filma Boštjana Hladnika — Ko pride lev. Ker Kinopodjetju ni uspelo dobiti kopije za prikazovanje, bomo namesto zgodbe Ko pride lev, gledali prsrčno partizansko pripoved Ne joči, Peter. Režiser Franceta Stiglic je po scenariju Ivana Ribiča in z nadarjeno igralsko skupino otrok ustvaril res prijetno filmsko delo. Saj se še spomnimo Daneta in Lovreta, ki morata namesto priljubljenega minerskega dela opraviti zanju nečastno nalogo — prepeljati otroke na osvobodeno ozemlje. V njuno nalogo se vpletje še skrivnostni kapetan Brine, ki ga oba preizkušena partizana ne po-

znata, a ga zelo cenita. Zgodba se srečno razplete. Najbolj pa sta zadovoljna Dane in Lovro, ki sta na koncu zvedela, da sta dobro opravila zelo pomembno delo. Igrajo tudi Lojze Rozman, Bert Sotlar, Majda Potokarjeva in Zlatko Sugman.

Ceprav je velika škoda, da na zaključku Tedna slovenskega filma ne bomo mogli spoznati vsaj eno premierno delo (Ko pride lev bo na sporedu šele čez mesec ali dva), pa bo ta kulturna manifestacija vseeno vzbudila veliko pozornosti med ljubitelji sedme umetnosti. Prvi film, Amandus, bodo zavrteli že v soboto.

V Tednu slovenskega filma bo še posvet o nekaterih problemskih slovenske kinematografije (6. februarja). Na posvet bodo povabljeni nekateri znani slovenski filmski in kulturni delavci.

Ze danes lahko rečemo, da bodo celjski Kinopodjetje, kulturna skupnost in redakcija NT in RC obogatili letošnje praznovanje dneva slovenske kulture, 8. februarja.

J. V.

iz dnevnika slg

Celjsko gledališče bo v soboto, 3. februarja zvečer počastilo slovenski kulturni praznik, obletnico smrti dr. Franceta Prešerna z uspelo uprizoritvijo Cankarjeve komedije ROMANTICNE DUSE. Predstava je v okviru kulturne akcije in izven abonmaja. Gledališko občinstvo, vse, ki še niso videli te predstave, vljudno vabimo na to slovesno počastitev našega kulturnega praznika.

Pred petkovo premiero

Pogovor z igralcem

V petek, 2. februarja bo ob 20. uri v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju premiera novega umetniškega večera celjskega dramskega igralca Marjana Dolinarja.

Vesel sem, da imam možnost predstaviti občinstvu eno izmed velikih mojstrov in svetovne literature.

Zakaj si se odločil ravno za »Rdečo konjenico« Izaka Babelja?

Ko sem prvič temeljito prebral delo, me je pretresla in navdušila literatura, ki pripoveduje o revoluciji brez papirnatih, zlaganih herojev, brez prisiljene tendencioznosti, ki nas postavi v vso resničnost nekega veličastnega in grozljivega časa.

Babelj je v omenjenem delu zelo konkreten, preprost in pronicljiv, kljub temu pa je delo polno tudi poetičnosti. Kako si ga postavil na oder v tvoji interpretaciji?

Bolj ko sem razmišljal o tekstih, bolj sem prihajal do spoznanja, da je toliko bolje, kolikor manj bom naredil. Pripovedovati ga je treba enostavno, mestoma »suh«, ker s samo skrajno skopim načinom interpretacije pride besedilo do resnične veljave.

Kaj bi bilo treba vedeti o avtorju?

Zanimivo je, da ko sem kdaj omenjal ime Babelj svojim znancem, sem ugotovil, da ga ljudje zelo slabo poznajo. Za 40-letnico ruske revolucije je delo izdala Cankarjeva založba v Ljubljani v mojstrskem prevodu Ceneta Kopčavarja. Mislim pa, da je šla knjiga zelo mimo ljudi. No, čisto na kratko bi povedal nekaj osnovnih podatkov o njem. Rojen je bil na Moldavki v Odesi v, kot sam pripoveduje, zelo religiozni židovski družini. V svoji mladosti je študiral Talmud in Biblijo. Ta svet, iz katerega

izhaja, je v nekem smislu zelo močno prisoten v »Rdeči konjenici«. Ze v mladosti je prišel v tedanji Petrograd, kjer se je brez uspeha poskušal v pisanju. Odločilno je bilo srečanje z Maksimom Gorkim, ki mu je prvi tiskal povesti. Potem se je udeležil revolucije, bil je vojak na rumunski fronti, Čeki, pri prvi konjeniški armadi itd. Ko je »Rdeča konjenica«, ki je v tem času nastajala, izšla je leta 1926, vzbudila veliko navdu-

smrti sta še danes uganka. Šele leta 1936 so ponovno pričeli tiskati njegova dela. Babelj je ostal zvest svojemu velikemu talentu in svoji viziji sveta in to zvestobo plačal s svojim življenjem. Čas pa je potrdil njegovo veličino.

Skoraj nikoli nisi imel scene na oderu pri svojih prejšnjih, številnih večerih umetniške besede. Zakaj jo imaš pri tem delu?

Principielno nisem nikoli bil proti sceniski opremi nekega recitala. Tam, kjer je to zares smiselno, tam, kjer takšna ali drugačna odrska oprema zares pomaga interpretaciji do močnejšega izraza. Pri večini mojih dosedanjih recitalov bi bilo to odveč. Edino Beli azil Slavka Gruma sem izvajal v sceniski opremi.

In kakšna je zdajšnja? Pravezprav zelo, zelo enostavna. Miza in dva fotelja, deveterorogeljni židovski svečnik, Glasbena spremljava so originalni židovski žalni spevi iz sinagoge. Moj kostum je kaftan. S tem sem nakazal svet, iz katerega v svoji osnovi Babelj živi in diha.

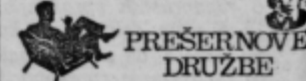
Koliko časa pa si pripravljaj »Rdečo konjenico«? Od odločitve, da bom to delo izvajal, je minilo eno leto. Drago Medved

šenje, so ga proglašali za vodilnega sovjetskega pisatelja. Toda kmalu so se pojavili tudi nasprotniki, ki so videli v teh zgodbah žalitev idealov revolucije. Kmalu zatem pa je prišel tisti znani čas, ko se je pojavila zahteva, da mora tudi umetnost služiti petletki in programu partije boljševikov in po znani zahtevi Andreja Zdanova je postal socialistični realizem edina dovoljena oblika umetniškega izražanja. Babelj je molčal in od časa do časa napadel plitkost in zlaganost sodobne sovjetske literature. Zatem je umrl njegov zaščitnik Maksim Gorki in po letu 1936, je ob čistki trockistov med mnogimi »sumljivimi« elementi tudi okrog leta 1938 neznano kam izginit. Kraj in čas njegove

vaš dom je prazen brez knjig

PREŠERNOVE DRUŽBE

.....

Na četrtem petkovem kulturnem večeru je nastopil komorni ansambel iz Pesja pod umetniškim vodstvom dr. Rajka Fenca. Ansambel sestavljajo: prva violina študent filozofske fakultete Lado Planko, druga violina maturant gimnazije Vane Gošnik in upokojenec Polde Planko, čelist Andrej Toršič, harmonika Alenka Hranjec, obiskuje zadnji razred osemletke in dr. Rajko Fenc, pianist. Na petkovem kulturnem večeru v organizaciji občinskega sveta Zveze kulturno prosvetnih organizacij v Velenju so se predstavili z večerom serenad, med katerimi so izvajali tudi znano serenado Benjamina Ipavca.

Srečanje z Jožetom Resnikom

VREDNOTE IN OBLIKOVANJE

Lansko leto je bilo v Celju ustanovljeno Društvo oblikovalcev in pred nedavnim je bila tudi prva društvena razstava. Čeprav je v društvu največ oblikovalcev vizualnih komunikacij, grafikov, je bil njihov delež na omenjeni razstavi neznaten v primerjavi s konkretnim industrijskim oblikovanjem. Toda med oblikovalci — grafiki, so najbolj izstopala dela Jožeta Resnika, mladega Celjana, ki pa že dobro leto prihaja v Celje samo v petkih in sobotah, ker je v službi v Ljubljani. Sicer pa, v dialogu je toliko odgovorov kot vprašanj.

Poslanstvo oblikovanja ima danes več razsežnosti kot kdajkoli popreje. Čemu priložuješ tak pomen?

Današnji čas človeka podreja tempu, ki si ga je sam ustvaril. Zda se mora v njem gibati, tako da je to dobilo pomen eksistenčnega značaja.

Bi imel kot oblikovalec kakšno sporočilo družbi?

Najprej moram poudariti, da je današnje gledanje na oblikovalstvo v naši družbi še vedno zelo mačehovsko. Priložnostno. Kampanjsko.

Na otvoritvi razstave društva oblikovalcev v Celju smo pogašali najbolj tiste, ki bi sicer morali stati v prvih vrstah. To so predstavniki gospodarskih organizacij, kjer je oblikovanje najbolj na psu! Zato mislim, da je nujno, da se že v osnovni šoli posveti

več pozornosti estetski vzgoji otrok. Ze zaradi tega, ker je to dolgotrajen proces. Je faza sprejemanja, ko poslušas, se učiš. Potem pride faza samostojnega dela, razmišljanja in iskanja idej. Vse to pa seveda na osnovi prve faze. V vsakem primeru bi morala šola dati več. Hudo napak ravnamo, ko iz šol izpodirivamo humanistične predmete, preveč pa postavljamo v ospredje tehniko. Sicer je tudi to posledica časa, v katerem živimo in smo sami pripomogli do tega.

Torej, v mlademu človeku je treba vzbujati in razvijati občutek za presojanje?

Mlademu človeku je treba odpirati oči. Pomagati mu je treba, da izostri svoje občutke. Ravno sodobno oblikovanje ima največ možnosti, da izrine klč.

In kakšno potem mora biti to oblikovanje? Kje je njegova vsebina?

Oblikovanje mora biti sinteza funkcionalnosti in estetike. Ni dobro, da je predmet samo funkcionalen. Mora biti tudi lep, prijeten za oko. V sebi mora imeti toplino. Človeku je danes to potrebno. Ljudje pa še niso dovolj osveščeni. Če nekdo dela v tovarni osem ur pri stroju, je najbolj potreben, da zavije v kakšno galerijo. Da ima doma na steni sliko. Da poišče z očmi nekaj toplin. Tudi čisto najbolj navađen pogrinjek na mizi je važen. Lahko ti daje občutek topline, domačnosti. Lahko pa je kreiran s predmeti, ki ti dajejo vizijo leta 2000 ali še več, kar mi ni všeč. Ne želim že biti v tistem času. Zakaj?

Ker živim pač v tem in imam rad stvari takšne, kot so.

Ali je oblikovanje umetnost in če ni, v koliko se od nje oddaljuje?

Mislim, da se ne sme oddaljevati. Če pa se, gre resnično samo za funkcionalnost. Kaj pa čutim do tega, sem že omenil.

Kakšno je tvoje najljubše izrazno sredstvo pri oblikovanju?

Fotografija. Slika. Ta pove več, kot marsikdaj cela gora besed, stavkov. Lahko pa tudi samo ena črka pove veliko.

Na primer?

Videl sem plakat neke čilkaške čitalnice. Na njem je bila velika črka A, kot začetek abecede. Spodaj pa je bil pripis, da vsebuje naša abeceda petindvajset črk in jim čitalnica s svojim fondom nudi najrazličnejše kombinacije vseh teh črk. To je zelo zgovorjen dokaz enega samega simbola, ki pa sam po sebi še ne pomeni mnogo. Treba mu je dati pomen. Ga vključiti v besedo, stavek, roman. To je nekaj podobnega kot sodobna izrazna sredstva sodobnega filma. Zato lahko črko povezuješ v abstrakcijo. In sodobno oblikovanje jo vključuje, povsem upravičeno. Sicer pa ne gre samo za črko. Tukaj je še polno elementov. V vsakem primeru pa gre za njihovo vrednost. Za vrednost besede.

Kako potem priti do širokih množic, ki bi dojele hotenja oblikovalcev in spoznale vrednost tega oblikovanja. Rezultatov?

Najprej je treba spoznati, da sodobna simbolika prinaša rešitve, ki so v bistvu povsem preproste. Res pa je, da je za nekatere stvari treba nekaj premisleka. V tem je morda tudi nekaj čara. Tako je vsak izdelek oblikovalca sinteza mnogih elementov, ki se med seboj močno razlikujejo. Isto je pri ljudeh. Pogledaš na množico, vsi so enaki. Izlušči posameznike, dobiš različic, kolikor bo posameznikov. Vsak s svojim obrazom, vsak s svojimi problemi.

Kaj pa cene?

Pri izdelkih je seveda važna cena. In cenejši bodo izdelki, dostopnejši bodo ljudem. Seveda pa cena ni vse. V trgovini lahko dobiš kozarec, ki je ves kičast, dobiš pa tudi sodobno oblikovane-

ga. Mnogokrat ni med njima občutne razlike v ceni. Ljudem v tem pogledu na splošno manjka sposobnost presojanja, kaj je dobro in kaj ni.

Omenil si, da je tvoje izrazno sredstvo fotografija. Zakaj?

Ni samo to, a mi je najljubša. Če pomisliš, je človeško in sleherno življenje postavljeno pravzaprav iz samih trenutkov. Fotografija pa je tista, ki lahko te trenutke najbolj avtentično zabeleži. Bolj kot mojster slikar.

Kakšen slikar?

Kot slikarji... vsi, ki skušajo delati realistično.

In zakaj naj bi bila fotografija boljša?

Ker je dokumentarna?

Vse slike do nastanka fotografije so bile dokumentarne. Od najrazličnejših vedut do portretov kraljev in »malih« ljudi.

Ze, ze. Toda to je bilo takrat, midva pa govoriva o danes.

Kakšno vlogo v tvojem življenju igra fotografija?

Veliko. Ta me je tudi pripravila, da sem se začel ukvarjati z oblikovanjem.

Zakaj?

Ker je čista. Ker ni več samo proces kemičnih reakcij, ampak ji lahko človek prida svoj pečat. V črno-beli in barvni. S fotografijo si lahko polnoustvarjal. Ni ti treba biti samo posrednik med objektom in objektivom. Tako kot je bila nekaj časa fotografija med ljudmi in slikarstvom. Od tistega časa, ko je nastala fotografija, je slikarstvo ubralo nova pota. Tako zdaj fotografija ubira svojo pot. To ji seveda omogoča tudi tehnika, ki se izpopolnjuje. Toda še vedno trdim, da je človek s svojim deležem prvi soustvarjalec k uspehu.

Kje si v službi?

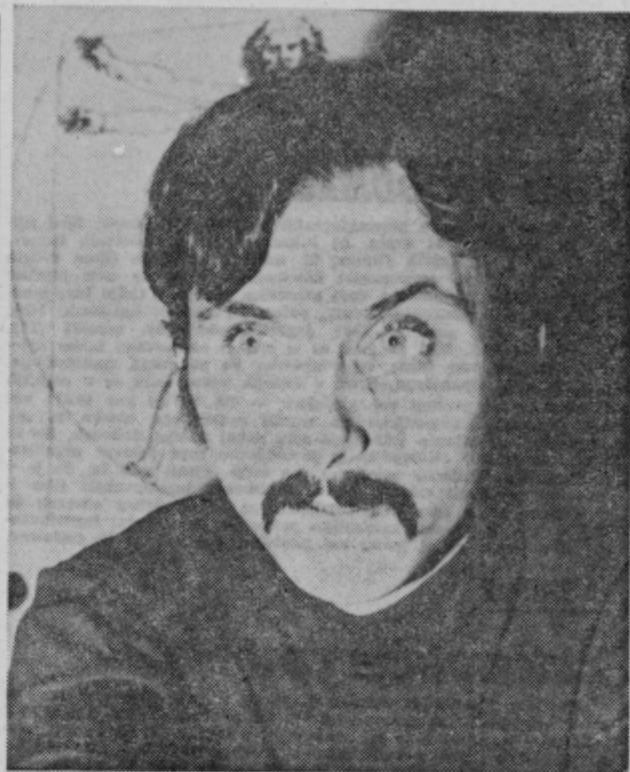
V Iskri. V Ljubljani. V oddelku za oblikovanje, delam pa tudi za oddelke za pospeševanje prodaje.

Zakaj se nisi zaposlil v Celju?

Ko sem prišel iz vojske, sem iskal zaposlitev v Celju, a je nisem mogel najti. Nalotel sem na gluha ušesa pri mnogih podjetjih. Tako sem ostal kar celo leto doma in vzbujal različne komentarje pri ljudeh, ki so videli samo to, da sem doma. Toda ta čas sem dragoceno izkoristil. Študiral sem samoiniciativno. Slaba stran takšnega študija je v tem, ker te nihče ne usmerja. V šoli je lažje. Narediš nalogo in zveš, ali je dobra ali slaba. Ker tega nisem imel, sem postal zelo samokritičen. No, leto dni mojega študija ni bilo zaman.

Kam pa si šel po končani gimnaziji?

Za gimnazijo sem se odločil zaradi tega, ker ti da široko izobrazbo in se zaradi tega nisem odločil za umetno obrt. Gimnazijo sem naredil in nisem vedel kam, ker pri nas ni visoke šole za oblikovanje. Sem pa mislil iti na tisto v Uhlmu. Znal sem nemško, čeprav sem se učil na gimnaziji angleščino. Anglija pa je geografsko predeleč, čeprav ima vrsto takšnih šol. Nekaj jih je tudi v Italiji, a

za tja nisem obvladal jezika. Toda tisto leto, ko sem hotel iti gor, ni bilo vpisa za prvi letnik, pozneje pa je šola razpadla.

Toda delal si na televiziji?

Ja. Najprej na ljubljanski. Ker nisem mogel v Nemčijo, sem vpisal arhitekturo, kjer sem bil en semester. Potem sem delal na televiziji in tam mi je dal največ smenalec Viki Pogačar. Ko pa sem še mislil, da bom šel v Uhlm, sem zaradi znanja jezika hotel najprej delati malo praktično. Delal sem na študentski televiziji, kjer sem bil asistent filmske kamere. Toda tja nisem šel zaradi zasluzka, čeprav sem lepo zaslužil. Vrnil sem se domov in odšel k vojakom.

Posnel si tudi film »Vrel čas«.

To je bilo za sprejemni izpit v Nemčiji. Zanj sem tudi dobil nagrado na klubskem festivalu amaterskega filma in pohvalo na republiškem. Sicer sem se pa sploh prej ukvarjal s filmsko kamero kot pa s fotoaparatom. Ko sem delal leto dni s filmom, sem šele prešel na fotografijo. A svojega aparata nisem imel. Tudi denarja ne, da bi si kupil novega. Tako sem si prvega kar sam naredil. Bil je za dva negativa in najprej sem poslikal očeta. Sploh sem se držal načela: Kar ne moreš kupiti, naredi sam.

A je bilo to v gimnaziji?

Leto po maturi. Sem pa v gimnaziji dobil prve pojme za estetiko. Dal mi jih je profesor Hrberšek, ki nas je učil zgodovino umetnosti. Takrat sem se odločil za oblikovanje.

Kaj pa v osnovni šoli?

Takrat še nisem določno vedel, kaj je to. Sem pa imel rad risanje. Se spomnim takojmenovanih nultih ur, ko smo morali zjutraj ob sedmih v šolo k risanju. Vedno sem rad šel. Za matematično pa nikoli nisem imel kaj prida talenta. Toda danes je v šoli drugače. Ze v vrtcu otroci spoznavajo barvne tehnike, različne materiale.

Načrti?

Izpopolnjevat se. Zato bom tudi zaenkrat ostal v Ljubljani. Še vedno sem v položaju, ko raje sprejemam, kot pa dajem. Učil bi se še rad. Najbolj se bom skozi samo prakso. A če bi jutri odprli visoko šolo oblikovanja, bi se takoj vpisal. V Ljubljani sem le v takšni sredini, ko se lažje posvečam izpopolnjevanju.

Glede na položaj v Celju bi s svojim delom bolj koristil kot pa v Ljubljani, kjer že dela določen štab ljudi na tem področju in so si s svojim delom priborili ugled in mesto!

Bi. Samo rekel sem že, rad bi še sprejemal. V Celju, pa, imam občutek, bi moral samo dati in ne vem, če bi ostalo kaj časa tudi za sprejemanje. Sem šele na začetku poti, a z jasnimi cilji. Delu se je treba posvetiti z vso pozornostjo in odgovornostjo. Posebno področje oblikovanja, uporabne grafike je zelo razvejano. In vsako področje zase zahteva čelga človeka, ne moreš biti vse naenkrat. Omenil sem že — to je dolgotrajen proces. In pri nas še marsikje orjemo ledino. Videti je, da bodo morali zaorati najlepše ravno v mentaliteti ljudi.

DRAGO MEDVED

Konjice

12. FEBRUARJA SPOMINSKI DAN

12. februarja bo minilo 28 let od najbolj tragičnega dne, ko so celjski gestapovci obesili na Stranicaah pri Frankolovem 100 talcev. Obcestna drevesa, ki so nosila mrtve talce in so bila nema pričra grozotnega dejanja in zločina nad slovenskim ljudstvom, polagoma umirajo. Njihova življenjska doba se izteka po zakonih narave, a talci so še hoteli živeti, še koristiti svojemu ljudstvu in navodno osvobodilnemu gibanju. Svoboda je bila že tako blizu, še dva dobra meseca bi bilo treba vzdržati, a zanke, napravljene iz vrvi in pripete s kavji na veje dreves, so zapovrstjo končavale življenje talcem, ki so poslednjič gledali gozdove Konjiške gore. Temni gozdovi tako blizu, a ob drevesih smrt. Bilo je nemogoče uti, saj so bile vsepovsod zasede nemške vojske, ki je že prejšnji večer zasedla ključne položaje v bližini morišča. Le oče Skale iz Celja, ki ni mogel gledati obešanja svojega sina, je skočil proti gozdu, a brzostrelka stražarja ga je prešetela. Grobovi ob cesti so še danes živ opomin vsem, da je treba čuvati pridobitve narodnosvobodilne vojne, kakor pravi napis Frana Roša: »Mrtvih sto nas tu leži in nad svobodo vašo bdi.« Ob grobovih se največkrat zbira mladina, posebno šolska mladina, ko prireja izlete in prav rada poroma na grobove talcev. Tu se oglašajo nekdajni prekaljeni borci in tovariši talcev, da počaste njihov spomin. Prihajajo svojci in skoraj večer za večerom gore svečke namesto življenja onih, ki počivajo v grobu. Delegacije tja mnogokrat počoz vence in sveče cvetje v zahvalo padlim borcem.

Pretekli teden je imel občinski odbor ZB NOV v Slovenskih Konjicah sejo. Na njej je določil program praznovanja za 12. februar 1973. Doslej je bil to občinski praznik, odslej bo spominski dan. Tako pravi odlok skupščine občine Slovenske Konjice. Spomin mrtvih talcev bo letos počaščen takole:

— v nedeljo, 11. februarja bo ob 10. uri otvoritev razstave partizanskih slik in predmetov, ki oživljajo spomin na mrtve talce. Popoldne bo v Slovenskih Konjicah v kulturnem domu predvajan film iz NOB,

— v ponedeljek, 12. februarja bo ob 10. uri na grobovih talcev v Stranicaah žalna svečanost s polaganjem vencev. Nato bosta predsednik skupščine občine Slovenske Konjice in predsednik občinskega odbora ZZ NOB sprejela v Slovenskih Konjicah svojce talcev.

Zelja je, da bi se žalne svečanosti na Stranicaah udeležilo čimveč občanov. Podjetja, ustanove in šole bodo poslale delegacije. Sodeloval bo tudi vod pripadnikov splošno ljudskega odpora. Pevski zbor upokojencev iz Slovenskih Konjic pa bo izvedel kulturni del žalne svečanosti.

SODIN KONRAD

V VSAK DOM
NOVI TEDNIK

Vrtiljak dogodkov

CELJE

Lani več obiska

Lani so v celjskih kinematografih zavrteli 396 filmov. Med njimi 96 vesternov, 62 dram, 54 kriminalk, 51 pustolovskih filmov, 44 komedij, 29 vojnih filmov, 21 mladinskih in še filme drugih žanrov. Glede na nacionalnost kinematografij, ki so nam prodale filmske storitve, premočno vodi ameriška, saj so v Celju lani predvajali kar 154 ameriških filmov, potem pa sledijo: italijanski (69), francoski (57), angleški (30), jugoslovanski (25), nemški (23), španski (10) itd. Med drugimi so si celjski občivalci lahko ogledali štiri sovjetske filme, tri romunske, pa po enega madžarskega, kitajskega in albanskega. Prvič v zadnjih nekaj letih so v celjskih kinematografih prešli več gledalcev — 496.298 ali kar 40.777 več kot predlani. Kinopodjetje pa zaradi povečanega obiska ni nič bogatejše, saj bilanca izkazuje celo nekaj manjši dohodek, ker so družbene dajatve (Kinopodjetje je uvrščeno med delovne organizacije, ne med kulturne ustanove) vse večje. Pisali smo že, da je v lanskem programu vzbudil največ zanimanja jugoslovanski film V gorah raste zelen bor. Med domačini pa so se dobro odrezali še Vesna, Bog je ustvaril kavarniško pevko ter Maškarada. Jugoslovanski film Ovčar pa si je na eni predstavi ogledalo le 19 gledalcev.

MOZIRJE

Avtomatična centrala

Pred dnevi je bil pri občinski skupščini Mozirje posvet, ki so se ga poleg predstavnikov občine udeležili še predstavniki celjskega PTT podjetja. Na posvetu so se pogovarjali o možnostih, da bi tudi mozirsko občino s svojim telefonskim omrežjem vključili v avtomatično vzpostavljane telefonskih zvez. Sklenili so, da bodo ob sodelovanju celjskega PTT podjetja ter vseh odgovornih dejavnikov v mozirski občini kmalu pristopili k uresničevanju te naloge, tako da računajo, da bo najkasneje do 1. avgusta tudi mozirska občina vključena v avtomatično telefonsko omrežje.

To bo za občane Gornje Savinjske doline nedvomno izredno velika in pomembna pridobitev.

Rekonstrukcija

V mozirski občini že vrsto let vlagajo velike napore v zagotovitev sredstev za dokončanje rekonstrukcije ceste v Logarsko dolino. V lanskem letu jim je uspelo urediti enega najtežjih odsekov med Lučami in Solčavo, velike preglavice in seveda tudi stroške pa jim povzročajo piazisče pri Rgovilcu, kjer zemlja nenehno sili na cesto. Izvajalci bodo prav gotovo uspešno uredili tudi ta problem.

Pri skupščini občine Mozirje pa smo zvedeli, da jim je tudi za letošnje leto uspelo zagotoviti 500 starih milijonov dinarjev, s pomočjo katerih bodo nadaljevali rekonstrukcijo ceste proti Solčavi in Logarski dolini. Vse torej kaže, da bo po dolgih letih nenehnih naporov končno le kmalu napočil čas, ko se bo moč v Logarsko dolino pripeljati po lepi, asfaltni cesti.

LAŠKO

Marijagradec za Grosarja

Na pobudo krajevne organizacije SZDL so se v nedeljo v Marijagradcu zbrali poleg članov odbora SZDL predstavniki vseh političnih organizacij in krajevne skupnosti. Temeljito so proučili poslovnik SZDL o postopku evidentiranja občanov za vodilna mesta, kriterije, ki naj za takšno funkcijo veljajo. Politični aktiv v tej krajevni skupnosti je obravnaval že znani predlog občinskega komiteja ZKS, ki je v kandidacijskem postopku predložil Rudija Grosarja. V Marijagradcu so v razpravi predlog v celoti podprli in zanj vsi brez izjeme glasovali.

Nadomestne volitve

Odborniki zbora delovnih skupnosti so na minuli seji občinske skupščine sprejeli odstop odbornika tega zbora, predsednika skupščine Mihe Prosenca. Na osnovi tega so sprejeli odlok o razpisu nadomestnih volitev v enoti, ki jo Miha Prosenec v občinski skupščini zastopa.

Razpisna komisija

Servis za popravilo tehtnic

»UTEŽ« — Celje

da je razpis na delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA
(ni reelekcija)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

da ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo s petletno prakso na vodstvenih delovnih mestih
da ima srednješolsko izobrazbo z 10-letno prakso na vodstvenih delovnih mestih
da je VKV delavec strojne ali ključavničarske stroke z 10-letno prakso na vodstvenih delovnih mestih.

Pismene vloge z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazilom o strokovnosti naj kandidati pošljejo na naslov »UTEŽ« — Celje, Aškerčeva ul. 9 do 22. februarja 1973.

Naše šole vsepovsod

USPEHI IN TEŽAVE

Tokrat nas je pot peljala v Dobrno. Ustavili smo se pred veliko, svetlo, s prostranim vrtom obdano stavbo osnovne šole. Lepa je, prostorna, le telovadnice še nima. Pa jo bodo dobili. Upajo, da bodo novo telovadnico prizidali k šoli vsaj do leta 1975. To bi rešilo marsikak problem, ki ga zdaj rešujejo, kakor vedo in znajo. Sicer pa, kaj bi dolgozeli v uvodu, preberimo raje, kaj nam je o težavah in problemih pa tudi o uspehih povedal ravnatelj te šole.

Ravnatelj šole Ciril Marinček nas je zelo prijazno sprejel in bil takoj pripravljen povedati vse, kar nas je zanimalo. Od njega smo tudi zvedeli, da ima šolstvo v tem kraju že kar lepo zgodovino. 1832. leta sta takratne šolarje izobraževala župnik in kaplan, 24 let kasneje pa so dobili prvega učitelja. Prva šolska stavba je bila postavljena na 1861. leta in natanko sto let pozneje današnja.

V veliki svetli zgradbi z dvanajstimi učilnicami nabira danes učenost in življenjska spoznanja 367 učencev, ki radi prihajajo v šolo, tudi tisti iz najbolj oddaljenih vasi in tudi pozimi, ko premraženi in mokri gazijo sneg po dve uri in pol daleč do avtobusne postaje. Do šole se prevažajo z izletnikovimi avtobusi, prihajajo pa iz Lemberga, Strmca, Vinske gore, Hramš in Socke. Ravnatelj šole je o njih rekel: »Res so

no delavnice imajo, le telovadnice ni. Pa tako radi imajo telovadbo in celo dobri športniki so. V tekmovanju v jesenskem krosu so lani dosegli kar lepe rezultate. Seveda bi lahko bil še boljši, če bi imeli vse pogoje za trening in pa telovadnico. To bodo dobili, tako jim je obljubljeno in upajo, da bo, kot podaljšek šole, gotova do leta 1975. Tako bo telovadni krožek na šoli lahko dosegal še večje uspehe, ki jim jih bo omogočala nova, moderno opremljena telovadnica. Poleg košarke in namiznega tenisa se bodo lahko ukvarjali tudi z orodno telovadbo.

Telovadnica pa bo pripomogla tudi k pridobitvi novih prostorov v šolski stavbi. Tam, kjer imajo zdaj spravljeno telovadno orodje, bodo potem uredili prostor za še en oddelek predšolskega otroškega varstva. Zdaj imajo en oddelek, ki je v sklopu

njeni za hišniško stanovanje, zato za vrtec niso najbolj primerni pa tudi premajhni so. Toda za zdaj ne gre drugače. Odločili so se, da bodo drugo leto uvedli podaljšano bivanje otrok na šoli, ker pogoji za to so. Velika šolska kuhinja pripravlja vsak dan do sto kosil za učence, ki se želijo hraniti v šoli. Učencem, ki živijo v težjih socialnih razmerah, plačuje kosila Center za socialno delo, teh pa je kar 62.

Tudi svojo zobno ambulanto imajo na šoli, ki enkrat na teden pregleduje in zdravi zobne šolarjem. Pravijo pa, da je to premalo in da bi morala ambulanta delati večkrat.

Pohvalili so se z bogato knjižnico. Kar dve sta: pionirska in mladinska, ki s pestrimi in dobro izbranimi mladinskimi deli privablja številne mlade bralce. In prav je, da otroci radi berejo, saj si tako bogatijo svoj besedni zaklad in sposobnost lepega pismenega izražanja. Sicer pa se pionirji na tej šoli ukvarjajo tudi z marsičem drugim. Njihove aktivnosti so zelo raznolike. Kar dva pevska zbora sta na šoli, ki ubrano prepevata na vseh šolskih proslavah pa tudi krajevnih. Veliko je dobrih recitatorjev, otroci pa se vključujejo še v prometni, šahovski, strelski krožek. Tekmovali so v Veseli šoli in lani imeli v svojih vrstah občinsko prvakino, v tekmovanje pa se bodo vključili tudi letos. V tekmovanju matematikov se je učenec Kos Duško lani uvrstil celo na republiško tekmovanje. Pridno prebirajo knjige in tekmujejo za Kajuhovo bralno značko, pišejo sestavke in pesnice za svoje šolske glasilo »Kresnice« in na njihov folklorni krožek ne smemo pozabiti. Dobro plešejo in radi. Kdo pa ne bi rad plesal, dokler je mlad, in se vrtel v lepih narodnih nošah, kakršne imajo učenci na šoli v Dobrni. Tudi ti velikokrat nastopajo na proslavah.

Ravnatelj šole pa je povedal še tole: »Da, naša mladež je zelo aktivna, zanima jo vse in to je vsekakor prav. Vendar pa se v te interesne dejavnosti na šoli v glavnem vključujejo eni in isti učenci. Ne da bi bilo premalo za-

Ravnatelj Ciril Marinček

nimanja za krožke, ampak marsikdo izmed njih mora takoj po pouku domov, ker je vezan na prevoz z avtobusom. Preveč so oddaljeni od šole, da bi se popoldan vračali k delu v krožkih. Obseg dejavnosti pa je prav gotovo odvisen tudi od preobremenjenosti našega učiteljskega kadra. Na šoli jih je 19 in večina študira, za kar tudi potrebujejo določen čas. Štirje se vozijo v Celje, ker za njih ni stanovanj v Dobrni, poleg tega so mnogi aktivni tudi v kraju samem v raznih odborih in vodstvih krajevnih organizacij. Vse to jim onemogoča, da bi posvetili dejavnostim na šoli vso pozornost, kar seveda vpliva na število krožkov in lahko rečemo tudi na kvaliteto. V Dobrni ni ljudi, ki bi nam priskočili na pomoč, saj bi lahko vodil kakšno dejavnost tudi strokovnjak, ki ni šolnik, ima pa smisel za delo z otroki. Tu nam pomagajo edino gasilci, ki imajo organiziran oddelek pionirjev, v katerega se naši šolarji zelo radi vključujejo.

Še dolgo smo se pogovarjali o problemih, težavah pa tudi o uspehih in zadovoljstvu učiteljev, ko vidijo, da njihov trud ni zaman in da rodi sadove. Po odhodu iz vse like, svetle, s prostranim vrtom obdane šole v Dobrni smo mi zvene v ušesih besede ravnatelja Cirila Marinčka: »Problemi so več ali manj povsod. Najvažnejše pa je, da nudimo otrokom za njihov dobro kvalitetni pouk in njim tudi tak idejni pouk, ki ga zahteva naša socialistična družba. To mora biti cilj vseh pedagogov, ki skrbijo za zdravo rast naše mladine.«

DOMINIKA POŠT

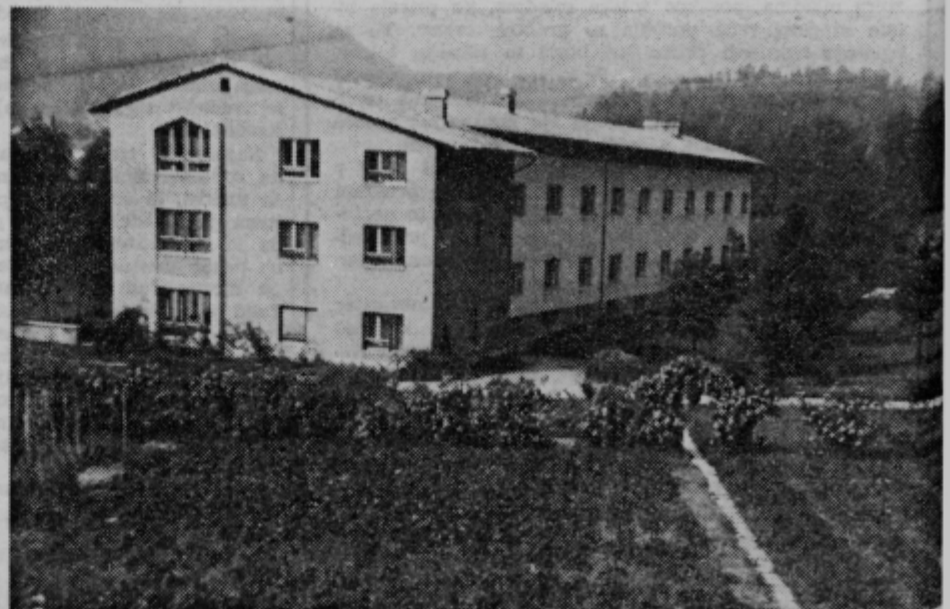

Mladi plesalci folklornega krožka so bili takoj pripravljeni obličiti svoje lepe narodne noše in se postaviti pred fotoografski aparat.

(Foto: J. Krašovec)

pridni in kar občudovanja vredni. Lani, ko je bilo nekaj dni res slabo vreme z visokim snegom in prežnimi zametmi, smo bili prepričani, da bo potrebno prenehati s poukom. Toda tudi tisti najbolj oddaljeni so vsak dan redno prihajali v šolo. Kar čudili smo se jim. Šole nam potem ni bilo treba zapreti. Takšno vestno prihajanje k pouku je lahko samo v veselje učiteljem, ki v Dobrni poučujejo. Kajti vsaka zamujena ura je lahko vzrok za slabši uspeh. Vendar pa se z uspehom na tej šoli res lahko pohvalijo glede na razmere, v katerih so učenci, ki prihajajo z vseh vetrov. Učni uspeh imajo v občinskem povprečju, osip pa znaša 31 odstotkov. Na nižji stopnji je uspeh mnogo boljši, ker so oddelki manjši in je delo z njimi za učitelje lažje, pa tudi bolj efektno, ker lahko več pozornosti posvetijo slabšim učencem. Sicer se pa na dobro opremljeni in z vsemi potrebnimi učili založeni šoli res ni treba bati za dober uspeh. V šestih učilnicah imajo kabinetni pouk, v ostalih pa razredni. Tudi tehnič-

šole, obiskuje pa ga štirinajst do osemnajst malčkov. Prostor, kjer varstveni odelek biva, so bili najprej name-

Ker je tisti dan, ko smo obiskali Dobrno, bil meglen in nič kaj primeren za fotografiranje, smo prosili za tole sliko, ki prikazuje osnovno šolo v Dobrni sicer v drugem letnem času, pa nič za to. Takšna je.

Rezgovor z delavko

Z NAMI POTRPEŽLJIVO

Delavka na sekalnem stroju v podjetju »TOLO« v Šentjurju SINAJKA LEBARJEVA je navzlic svojim 28 letom zaposlena polnih enajst let. V »TOLO« je zaposlena šest let, pred tem pa je delala v kmetijskem kombinatnu v Šentjurju, še prej pa v Borovnici pri Ljubljani. Ko sva začela pogovor je bila nekoliko v zadregi, ki pa jo je le zmogla in se sprostita. S slikanjem je bilo več težav. Ni mogla razumeti, zakaj bi bilo to potrebno. Takole je potekal razgovor:

NOVI TEDNIK: Oprostite, vaše ime je nenavadno. Je kakšen vzrok zanj?

S. LEBARJEVA: Moje starše so leta 1943 evakuirali z otoka Korčule v Egipt. Tam sem se leta 1944 rodila in dali so mi ime po gori Sinaj. Tako sem Sinajka.

NOVI TEDNIK: Torej ste Dalmatinka z eksotičnim imenom. Kako ste zašli v Slovenijo, sem gor na sever?

S. LEBARJEVA: Ko sem končala šolo na Korčuli sem šla k sestri, ki je že prej živela v Ljubljani. Tu sem se spoznala z možem in prišla v Šentjur. Mož je delavec milice, zdaj komandir na Vranskem.

NOVI TEDNIK: Odlično govorite slovensko, celo brez dialekta. Kako ste se vziveli v Sloveniji. Se vam ne toži po morju?

S. LEBARJEVA: Dovolj mlada sem prišla sem in se čutim kar vraščeno. Kako ne bi. Mož Slovenec, vsi trije otroci in ves čas sem zapo-

slena med Slovenci. Težje je tistim, ki so kar doma.

NOVI TEDNIK: Pravite, da delate od šestnajstega leta. Je to veselje do zaposlitve ali nujna?

S. LEBARJEVA: Najprej je seveda nujna. Od treh otrocih je to menda razumljivo. Sicer pa rada delam in prispevam k družinskemu »proračunu«.

NOVI TEDNIK: Od kdaj ste članica partije? Se vam zdi pomembno, da ste komunist?

S. LEBARJEVA: Sprejeta sem bila pred dvema letoma. Moram reči, da se počutim nekam osamljeno kot članica ZK. V dvestočlanskem kolektivu smo samo tri iz neposredne proizvodnje v 8-članski osnovni organizaciji. Biti komunist se mi zdi pomembno, le mislim, da premalo dajem partiji, da ji premalo koristim?

NOVI TEDNIK: Občutek osamljenosti je ob teh dejstvih razumljiv. Lahko odkritosrečno poveste, zakaj je pri

vas tako malo delavk v zvezd komunistov?

S. LEBARJEVA: Vzrokov je več, vendar bo poglobljalni ta, da si ženske težje vzamejo čas za politično delo. Vsaka, ki je poročena, ki je mati, opravi dva »šihata«. Poleg tega mislim, da je premalo potrpežljivosti z ženskami. Redke so, ki bi se same ponujale. Zensko je treba zainteresirati, ji dokazati, da je prav, če vso politiko in družbeno delo ne prepušča moškim.

NOVI TEDNIK: V »TOLO« niste samo ženske. Kaj pa dekleta, ki se nimajo skrbi in tolikšnih dolžnosti?

S. LEBARJEVA: Res, tudi teh je precej. Tu je spet drug problem. V okolju, ki jih doma obdaja, večinoma so to dekleta s podeželja, ne dobijo vzpodbude za družbeno delo. Staršem je važno, da dekleta zaslужijo, da lahko tudi kaj primaknejo. Mislim, da zdaj, ko smo ustanovili mladinski aktiv, utegne biti bolje.

NOVI TEDNIK: Se eno. Kako je z vašim idejnim delom, saj ste razmeroma mlada komunistka po stažu?

S. LEBARJEVA: V organizaciji v podjetju se predvsem ukvarjamo s proizvodnimi problemi. Idejnega dela, organiziranega namreč, je bolj malo. Moram reči, da mi je pri tem bolj v pomoč, marsikaj pa ujamem tudi s televizorja in časnikov. Tudi »Komunist« berem.

JURE KRAŠOVEC

SI STORIL PRAV?

Na dvorišču stare trinadstropne hiše se igrajo otroci. Lovijo in skrivajo se in v svoji otroški razigranosti vpijejo, se smeji. Najglasnejši med njimi je Matjaž, ki je tudi najstarejši, največji, najpametnejši in sploh »naj« za vse male prebivalce hiše. Zelo domiselni je in marsikatera »pametna«, ki so jo otroci zagodli stalnalcem hiše, je zrasla na njegovem zelniku.

Nenadoma pa živčav na Matjažovo povele utihne. Na temnem stopnišču se zaslitijsi drsajoči koraki in udarjanje palice, ki išče stopnice v temnem hodniku. Matjažu se zasvetijo oči, ko zapove svoji »vojski« razgrajčev: »Hitro se skrijmo, stari Sitnik prihaja!»

Kmalu se pri vrodu prikaže starček s temnimi očali, palico in starim vedrom v rokah. Matjaž miri razposajeno družčino, ki se hihita, skrita za najbližjim vogalom.

»Ste že spet tako glasni, vi razgrajčiči?« je blago dejal starček, ki je opazil izza vogala kukajoče glave. Otroci pa, kot da ga ne slišijo.

Stari Sitnik se je nasmehnil in počasi oddrsal z vedrom po zavutih stopnicah v klet.

»Kaj pa zdaj?« je vprašal najmlajši Matjaža. Ta se zvito nasmehne in jim razloži svoj »bojni načrt«. »Ostanimo skriti in čisto tiho. Stari bo kmalu prišel nazaj.« je nandušene poredneže miril Matjaž.

Sitnik je res kmalu počasi prilezel iz kleti; s težavo je nesel polno vedro premoga. Postavil ga je na vrh stopnic in odšel do najbližje trgovine. Nekaj malega si bo kupil za kosilo. Sam je in kakšno malenkost ima dovolj. Med tem časom pokliče Matjaž svojo »vojsko« iz skrivališča: »Fantje, hitro sem!« Vsi se poženejo k polnemu vedru in ga z užitek obrnejo. Veselo kričijo in poskakujejo, ko se velike grude premoga kotalijo po stopnicah navzdol. Takrat se pri vrodu pokaže stari Sitnik. Otroci se razbeže in poskrrijejo vsak v svoj kot. Ko pride do stopnic, kjer je pustil svoje vedro in vidi, kaj so otroci naredili, se mu v očeh zasvetijo solze. Zalostno odide po stopnicah navgor in se niti ne ozre na otroke, ki počasi prilezejo iz svojih skrivališč. Veselje jih je minilo. Tiho stoje in gledajo za njim.

Matjaž, si storil prav?
Dominika Poš

sosed sosedu

Žalec

SO TO STALIŠČA? DRUŠTVO RASTE

Nedavno tega so študenti iz žalske občine, ki študirajo na višjih in visokih šolah v Mariboru ustanovili svoj klub študentov. Ob tej priliki so sprejeli tudi program dela, ki v mnogočem izraža potrebo po tesnejšem sodelovanju s štipenditorji, delovnimi organizacijami ter skupščino in občinskimi vodstvi družbeno političnih organizacij. Pristopili so tudi že h konkretni anketi, ki bo pokazala v kakšnem materialnem položaju so študentje ter kakšni so njihovi interesi.

Poleg tega kluba pa v žalski občini deluje že vrsto let tudi Klub študentov, ki študirajo v Ljubljani. O delu te-

ga kluba javnosti ravno ni največ znano, znana pa je njihova vsakoletna prireditelva »Studentski večera«, ki ga pripravijo vsako leto ob tem času. V Ljubljani študira okoli 160, v Mariboru pa okoli 60 študentov iz žalske občine. Pred dnevi pa je bil v Ljubljani, v Križankah sestanek odbora Kluba, ki deluje v Ljubljani, prisostvovali pa so mu tudi predstavniki mariborskih študentov ter Občinske konference ZMS iz Zalca. Osrednja tema skupnega sestanka naj bi bil dogovor o sodelovanju tudi mariborskih študentov pri organizaciji »Studentskega večera«. Ob tem pa so prišla do izraza nekatera čudna, da ne rečemo celo nesprejemljiva stališča. Nekateri so smatrali (izmed ljubljanskih študentov namreč), da ni govora, da bi sodelovali tudi mariborski študentje. Po prerekanju ter dokazovanju o nujnosti takšnega dogovarjanja so se ljubljanski študentje končno »omehčali« ter svojim mariborskim kolegom »dovolili«, da tudi oni sodelujejo pri organizaciji tega večera, ki bo predvidoma 20. februarja v Zalcu.

Takšna stališča in podcenjevanje mariborskih kolegov in »dovoljenje« za sodelovanje, so milo rečeno, dokaz, da nekaterim tudi po zrelostnem izpitu še ni vse mladostno zanesenjaštvo izpuhtelo iz glave. Kot da so žalski študentje v Ljubljani nekaj več od svojih mariborskih kolegov. Dlje časa so le organizirani, kar pa je tudi razumljivo.

Začetna nasprotja se bodo prav gotovo kmalu izravnala,

saj je bilo med mladimi ljudmi še vedno tako. Nekateri prevročje glave, pa se bodo tudi ohladile, navkljub temu, pa kaže primer na nekaj drugega. Z razvojem visokega šolstva v Mariboru (stališča glede policentričnega razvoja v Sloveniji so poznana) se dogaja, da se tudi tu študentje organizirajo v svoje občinske klube. Da bi se izognili takim neprilicam, kot smo jih opisali zgoraj, ter da bi v bodoče zagotovili enotnejše, bolj organizirano in vsebinsko razvejano in bogato klubsko življenje študentov, bi kazalo tudi v oblikih organiziranja storiti korak naprej. Klubi študentov naj bi namreč tudi v bodoče na nivoju občine ostali enotna organizacija, z enim vodstvom, sestavljenim iz predstavnikov vse študirajoče mladine. Znotraj kluba pa naj bi delovali dve sekciji. Enoten klub bi lahko v tem primeru načrtoval skupne in zahtevnejše ter za vse člane pomembne akcije vsaka sekcija zase pa bi se lotevala obravnave in reševanja problemov, ki so pač povezani s pogoji študija, dela in življenja v tem ali onem visokošolskem središču.

Žalski študentje bodo svoje težave nedvomno uspešno prebrali ter strnili sile, kajti ljubljanski imajo pač nekoliko več izkušenj, mariborski pa so pokazali več iniciative. V enotnem klubu, s trdnim programom ter odgovornim vodstvom, bi se dalo rešiti v bodoče prenekateri problem, ki tare študirajočo mladino. To pa naj bi bil tudi smisel občinskih klubov, njihovega dela in aktivnosti.

BERNI STRMONIK

Na letni skupščini so se v petek sestali člani Planinskega društva Zalec. Skupščine se je poleg predstavnikov žalskih družbenopolitičnih organizacij udeležil še tajnik PZ Slovenije Janez Rajer.

Poročilo o delu društva je podal predsednik Jože Kučar. Tudi v preteklem letu se je povečalo članstvo v organizaciji za 106 novih članov, tako da sedaj šteje društvo 410 članov, ki imajo izkaznice in so plačali članarino. V društvu je največ vključenih pionirjev. Zelo dobro dela mladinski odsek na Osnovni šoli v Zalcu. Poleg tradicionalnih izletov ob koncu šolskega leta so organizirali več »nodnevni« in dvodnevni izletov. Obiskali so Španov vrh, Pristavo, Koptnik, Celjsko kočvo, Planico, Kranjsko goro, Vrlišč, Izvir Soče, bolnico »Frano« in izlet na Vogel. Na OŠ v Petrovčah in v Šempetru so bili manj delavni in so izlete prirejali le ob koncu šolskega leta. Pri delu z mladino so se srečevali s težavami. Primanjkuje jim mentorjev, saj z okoli 600 pionirji-planinci, ki tekmujejo za znak pionir-planinec delata samo dva mentorja, kar je znatno premalo.

Jože Kučar

Komisija za organizacijo izletov je v preteklem letu organizirala skupinske izlete na Golico, Ojstrico in Smrekovec. Več izletov je bilo tudi po planinski zasavski transverzali. Vključili so se tudi v akcijo TRIM.

Na skupščini so sprejeli akcijski program PD Zalec, ki je sestavljen na osnovi priporočila PZS, delovnega dogovora o formiranju aktivna ZK v telesno kulturnih organizacijah in na osnovi programa dela iz leta 1972. Pri PD Zalec so ustanovili aktiv komunistov, ki se more čimprej sestati, se konstituirati in pripraviti program dela. Podelili so tudi 14 bronastih značk pionir-planinec, Vili Svet pa je za zaključek prikazal okoli 100 barvnih diapozitivov ter predaval o »potovanju po tujih gorah«.

T. TAVČAR

GREMO V PLANINE

Na letni skupščini Planinskega društva Zalec je med člani najstarejši planinec, ki še rad hodi v hribe, nedvomno Jože Ruper, doma iz Zalca, po poklicu trgovec, zaposlen pa je v Tehnocomercatorjevi prodajalni v Zalcu. Ko smo ga vprašali, kako se v 62. letu starosti počuti kot še vedno aktiven planinec, nam je povedal sledeče: »Član planinskega društva sem že od leta 1958. Najprej sem se včlanil v Celju, ko pa so v Zalcu 1968 ustanovili planinsko društvo, sem se prepisal. Opravi sem že slovensko transverzalo. Na največjem vrhu Slovenije Triglavu sem bil že petkrat. Okoliške hribe kot so Mrzlica, Gozdnik in drugi pa obhodim, če imam le čas in če je vreme. vsaj enkrat mesečno. Tudi na Mozirski planine zajedem, vendar ne z žičnico, temveč peš.« Ali pri društvu opravljate kakšno delo? »Mislim, da imam kar naporno delo pri društvu. Vsako leto pobiram članarino za naše člane. Se pred leti ni bilo tako težko, ko je bilo članov le nekaj sto. Letos bo več dela, saj šteje društvo kar 810 članov in bom tako porabil kar precej časa, da bom delo opravil, kot je treba.«

NEOSVETLJEN TRICKEL

IVAN ARZENŠEK in AVGUST SRIMPFA, oba iz Zgornje Kostrivnice, sta peš rinila tricikelj po desni strani ceste iz Štor proti Šentjurju. V Vrbenem ju je dohitel voznik osebnega avtomobila RADOSLAV RAZDEVŠEK, 25 iz Brez nad Laškimi. Tricikelj ni bil osvetljen, imel je le zadnje odbojno steklo, voznik Razdevšek pa je vozil s kratkimi lučmi medtem ko je nasproti vozil avtomobil (po izjav: Razdevška) vozil z nezasenčenimi lučmi. Razdevšek fantov s tricikeljem ni opazil pravočasno in je zadel v levo stran ter podrl Avgusta Srimpfa, starega 17 let, ki si je pri padcu zlomil tilnik in na kraju nesreče umrl.

VELENJE: MLADINA PO POTEH XIV. DIVIZIJE

PO POTEH XIV. DIVIZIJE

Občinska konferenca Zveze mladine bo v dneh 17. in 18. februarja že sedmič pripravila partizanski pohod po poteh Stirinajste divizije.

Nad 120 mladincev velenjske občine bo krenilo na partizansko pot na Dobrno. Zatem jih bo vodila na Paški Kozjak, od tod pa do Sv. Jošta in proti Paki pri Velenju. Tu bodo prekorali rečko Paka in odšli proti Skalskim Cirkovcam, nadaljevali pa skozi Plešvec na vrh Graske gore. Pohod bodo sklenili v Skalah pri Velenju.

Tako bodo mladinci znova obiskali kraje in ljudi, kjer so se pred 29. leti ustavljali borci Stirinajste divizije. Za pohod vlada med mladimi veliko zanimanje. Organizacijski odbor pohoda je izdal tudi poseben bilten. H. J.

mali intervju

Sprašuje: Milenko Strašek

Odgovarja: Jože Čečko, ETOL, Celje

Jožeta Čečka sem srečal na Teharju, v politični šoli. Bil je eden tistih, ki so štiri dni vneto sledili predavanjem, da bi kasneje odšli v svoje delovne organizacije in tam pokazali, kaj jim je dala šola.

»Kako si zadovoljen z delom šole?«

»Zelo in mislim, da mi je dala to, kar sem hotel, čeprav res ni bila čisto natanko to, kar sem pričakoval. No, čisto gotovo je, da se vsem res ne da ustreči in če gledam na politično šolo s tega gledišča, potem je, vsaj pri meni, dosegla svoj namen.«

»Kaj ti je bilo v teh štirih dneh najbolj všeč, odnosno, kaj te je najbolj pritegnilo?«

»Kot najbrž vse udeležence politične šole, mi je bil najbolj všeč pogovor z direktorji za okroglo mizo in prav zaradi tega se pridružujem mnenju mojih tovarišev s politične šole, da naj bi se takšne in podobne okrogle mize, problematika niti ni tako važna, še nadaljevala.«

»Znanje, dobljeno v šoli, bo treba nekako prenesti?«

»Sem iz direktne proizvodnje. V našem podjetju dela pri pomembnejših vprašanjih in odločitvah le ozek krog ljudi, temu bi lahko rekli tudi zaprtost, zato bo treba krepko premisliti, kako koristno uporabiti izkušnje, pridobljene v politični šoli. To, kar sem v teh dneh absorbiral v šoli, nameravam prenesti v življenje preko specializiranih organizacij v podjetju, to je preko sindikata, Zveze mladine in ZK.«

»Kaj bi si še želel slišati na Teharju, v politični šoli?«

»Zelo bi me veselilo, če bi se lahko seznanil s globalnejšim prikazom gospodarstva Jugoslavije. Na ta način bi lahko lažje primerjal naše, domače, regijsko gospodarstvo. Kakor mnogi, tudi jaz menim, da je bilo nekaterim temam odmerjeno premalo časa in da nismo izvedeli tega, kar bi si sicer želeli.«

»Katero temo bi po tvojem mnenju morali še obravnnavati?«

»Skorajda niti besede ni bilo o sindikatih, o njih delu, težavah in podobno. Prav zaradi tega menim, da bi v nadaljevanju šole nujno morali posvetiti temu problemu malo več besed. V sindikatih so zastarele metode dela, tudi bi jih bilo treba oživiti in jim dati večji pomen, kot ga imajo.«

BRIGADIRJI ZA KOZJANSKO

Zveza mladine Slovenije se je odločila, da po desetih letih ponovno organizira republiško delovno akcijo mladine. Ta sklep je mladina sprejela pred dnevi na seji predsedstva, kjer so se tudi odločili, da bo letošnja prva akcija na Kozjanskem. Brigadirji bodo skupaj s pripadniki JLA in cestnim podjetjem gradili krajevne ceste v jugovzhodnem delu šentjurske občine. aZnimanja za takšne delovne akcije je veliko še predvsem zato, ker so v Sloveniji. Republiških delovnih akcij se bo udeležila tudi celjska mladina s svojo brigado. K. V.

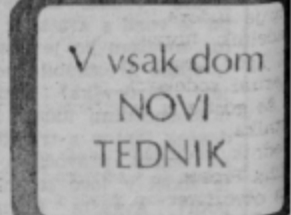
DRUŽBENI DOGOVOR

V prihodnjih dneh bo skupni posvet sindikatov in Zveze mladine o podpisu družbenega dogovora, ki ureja položaj učencev v poklicu. Osnutek dogovora je sprejela občinska konferenca ZM Celje v začetku novembra ter ga dala javno razpravo. O družbenem dogovoru razpravljajo aktivisti ZM v delovnih organizacijah ter srednjih strokovnih šolah. Da pa bo akcija o urejanju položaja učencev dosegla svoj namen, je potrebna pomoč tudi ostalih organizacij in organov upravljanja. Aktivisti ZM bodo znotraj delovnih organizacij s pomočjo samoupravnih organov nekaterih problem učencev odpravili. K sodi lovanju pa je mladina povabila tudi sindikat, ki bi s podpisom dogovora pomagal pri sistemskem razrešitvi učencevega položaja. Po mnenju razpravljalcev s konferenci je bila zamisel o akciji, dogovora in prizadevanj ZM pravilna in opravičena. Škoda le, da se akcijski načrt uresničevanja družbenega dogovora prepočasno izvršuje. Če učencev in ZM je, da pade čimprej do posveta, se pisa dogovora in uresničitvi sklepov.

KONFERENCA ZM V EMO

Jutri, 2. februarja bo v varni EMO redna letna mladinska konferenca. Na konferenci bodo mladi spregovorili o svojem dosedanjem bodočem delu. Prav tako bodo na konferenci izvolili novo vodstvo in predsednik mladinske organizacije.

Dosedanji predsednik ZM EMO Kotnik Fric, ki je svojo dolžnost uspešno opravljal pet let, bo vodstvo prepustil predlaganemu Franju Petelnju.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE V LJUBLJANI

razpisuje sprejem

150 UČENCEV V ŠOLO ZA MILIČNIKE KADETE

Pogoji za sprejem:

- Razpisa se lahko udeležijo mladinci, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo pogoje:
- da so uspešno končali osnovno šolo
- da niso starejši kot 17 let
- da so telesno in duševno zdravi
- da zoper nje ni bil izrečen vzgojni ukrep in da niso v kazenskem postopku
- da obvladajo slovenski jezik
- da imajo pismeno privoljenje staršev ali skrbnikov.

ZAČETEK IN TRAJANJE ŠOLANJA

Začetek šolanja bo 3. septembra 1973 in bo trajalo tri leta. Pravice in dolžnosti učencev: Kandidati, ki bodo sprejeti v šolo, bodo imeli brezplačno stanovanje in hrano, uniformo, obutev, perilo, učne pripomočke, zdravstveno in invalidsko zavarovanje ter pravico do denarnega zneska za osebne potrebe. Kdor uspešno konča šolo, je oproščen služenja vojaškega roka in mora po končanem šolanju delati v organih za notranje zadeve najmanj šest let. O pravicah in dolžnostih učencev se ob sprejemu v šolo sklene pogodba. Tistemu, ki je uspešno končal šolanje, je priznana srednja strokovna izobrazba.

KAKO NAJ SE KANDIDATI UDELEŽIJO RAZPISA

- Kandidati, ki se želijo udeležiti razpisa, naj pošljejo najbližji postaji milice najpozneje do 5. junija naslednje dokumente:
1. prijavo za vpis v šolo na obrazcu 1.20, kolkovano z 1,00 din, ki jo morajo obvezno podpisati starši ali skrbniki, kar je hkrati dokaz o njihovem privoljenju za vpis;
  2. spričevalo o uspešno končanem osnovni šoli; tisti, ki še obiskujejo 8. razred, naj prilože spričevalo za prvo polletje 8. razreda, spričevalo o končani osnovni šoli pa naj predložijo takoj, ko ga dobijo;
  3. potrdilo, da zoper kandidata ni bil izrečen vzgojni ukrep;
  4. potrdilo, da kandidat ni v kazenskem postopku;
  5. pismeno priporočilo in mnenje šole, v kateri se je zadnje leto šolal.

Kandidati, ki bodo izpolnjevali vse pogoje v razpisu, bodo poklicani na zdravniški pregled in sprejemni izpit. Sprejemni izpit obsega preizkus znanja iz slovenščine, psihološko testiranje in preizkus telesnih zmogljivosti. Sprejemni izpiti bodo v šolskem centru za strokovno izobraževanje delavcev v organih za notranje zadeve v Ljubljani maja in junija. O datumu bodo kandidati pismeno obveščeni. Pri sprejemu imajo prednost kandidati z boljšim učnim uspehom in tisti, ki bodo pri sprejemnih izpiti dosegli boljši uspeh. O tem, ali je bil kandidat sprejet ali zavrnjen, bo obveščen do 20. junija 1973.

VSA POJASNILA DAJEJO:

1. Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije, telefon št. 23-901, interna št. 427 ali 380.
2. Šola za miličnike kadete, Ljubljana, Tacen 48, telefon št. 51-737 ali 312-227 in
3. vse postaje milice.

Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije

PUNTE BODO PROSLAVILI

Pred 500 leti so kmečki punti odigrali vidno vlogo tudi na teritoriju današnje konjiške občine. Člani koordinacijskega odbora za proslave in prireditve pri občinski konferenci SZDL v Slovenskih Konjicah so zato na svoji prvi letošnji seji spregovorili o proslavi puntov. Sklenili so, da bodo osrednjo proslavo pripravili v okviru loških poletnih prireditev. Prebivalstvo je tu že od njega dni kmečko, zato je prav, da je osrednja proslava tu. Ustrezno dokumentacijsko gradivo bo zbral predmetni učitelj zgodovine pa osnovni šoli Dušana Jereba Višner Jože. Na podlagi gradiva bodo potem spominsko zabeležili središče kmečkih uporov v gornji Dravinjski dolini.

Prosvetno društvo iz Loč pa je dobilo nalogo, da razmisli o tem, kakšne značke naj bi izdelali za javno prodajo ob obletnici puntov. Za pokrovitelja so predlagali republiško konferenco SZDL, če pa slednja tega ne bo sprejela, bodo iskali pokrovitelja v domači občini. Stroškov bo približno 15.000 dinarjev.

ZDRUŽEVANJE

Da bi pocenili zlasti knjigovodsko poslovanje, bodo v velenjski občini najprej združili poslovanje telesnovzgojne in kulturne ter temeljne izobraževalne skupnosti. Temu naj bi pridružili še otroško varstvo. Vrh tega pripravljajo predlog o knjigovodskem združevanju osnovnih šol v občini.

Seveda bo vse to smotrnole tedaj, če bodo z združevanjem zmanjšali število zaposlenih v tej službi in če bo tudi kvaliteta dela ostala na ustreznih ravni.

LETOS TRI FILME

Kino klub Gorenje, ki je pred kratkim izvedel prvi amaterski festival, pripravlja tudi letos nekaj zanimivih akcij. To ne velja samo za povečanje števila članov — zdaj jih je 35 — marveč tudi za program snemanja filmov. Letos bodo posneli tri filme in sicer o Gorenju, o mestu

Velenju ter o dejavnosti Ljudske tehnike v Velenju. Poleg tega bodo posneli še nekaj kratkometražnih filmov.

ROSIJA V VELENJU

V velenjskem kulturnem domu se lepo vrstijo kvalitetne prireditve. Tako bo drevi nastopil zabavno folklorni ansambel Rosija iz Moskve.

Nedavno je v istih prostorih gostoval pevec Kičo Slabinac.

METEOROLOGI NA OBISKU

V začetku januarja so Šoštanj obiskali dokaj zanimivi ljudje. Pripeljali so se z veliko stanovanjsko prikolico ter jo parkirali v neposredni bližini Termo-elektarne, ki je te može tudi povabila. Se isti dan so postavili velik šotor. Ljudje iz okoliša so kaj kmalu spoznali, da so to meteorologi Hidrometeorološkega zavoda iz Ljubljane. Njihova glavna naloga je, da ugotovijo koncentracijo SO₂ (žveplovega dioksida) v zraku, ter da izmerijo, koliko je zrak nasičen z vlago, kajti novi 100 m visoki hladilnik povzroča v svoji okolici neprestane padavine v vseh oblikah. Meritve opravljajo s pomočjo radijskega oddajnika, ki ga privežejo na velik z vodikom polnjen meteorološki balon. Balon lahko dvignejo do 1000 m visoko. Od rezultatov, ki jih bodo zbirali tri tedne, je odvisno, kakšni bodo ukrepi šoštanjске termo-elektarne glede filtrskih naprav, ki so sedaj preslabe.

PLANINSKO PREDAVANJE

V okviru »planinske šole«, ki jo organizira mladinski odsek planinskega društva Rimske Toplice, je prejšnji teden Andrej Mavri, vnet mladinski planinski delavec iz Laškega, govoril o Olimpiju, Grossglocknerju in Julijcih.

Z besedo in barvnimi diapozitivi je predavatelj popeljal mlade planince do »gore bogova«, jih seznanil z organizacijo planinstva v Grčiji pa tudi s kulturno zgodovinskimi spomeniki stare Grčije.

Zatem je opozoril na pot na Triglav, izredno zanimanje pa je vzbudil tudi opis Grossglocknerja.

Kljub slabemu vremenu in oddaljenosti učencev je bilo predavanje dobro obiskano.

obrna

KULTURA ZA TURIZEM

Našnja Dobrna je bila... mrla. Sneg je v redkih... naletaval, srečeval... redke sprehajalce —... zimskih večerov. V... sem pripeljal nekoli... da, zato sem napravil... »izlet« proti resta... — ob pol sedmih zve... bil bife že zaprt, le v je... so točili za nekatere ma... goste. Nekaj jih je... ah, drugi so se dolgo... predsedal in polglasno... ali. Sicer je bil petek, ... sem si predstavljaj... nekaj družabnega življenja... dokaj čudnimi občutki... napotil proti »Trigla... ker je bil za ta večer... redni dvoletni občni... Kulturno umetniškega... »Kajuh«.

ob prihodu me je pozdra... predsednik. Bil je neko... vnmirjen. To je bilo... razumljivo, saj je imel... roke dela z zadnjimi... ramami. Zelel je, da bi... malo vse v najlepšem re... lokalju je postajalo vse... neje, prišli so peveci, ple... folklornih plesov, po... ni gostje (tudi vsi vid... predstavniki družbeno... nih organizacij so se... vabili, kar je že pra... kst) in ostali, ki so... kulturno-prosvetnega... tega kraja. Obetala... bogata in plodna raz... vodnih pozdravil je... ednik KUD »Kajuh« Jo... bečko v strnjem poro...

Jože Brečko

čilu nanizal uspehe, težave, pa tudi probleme, s katerimi so se srečevali v razdobju skoraj treh let. Društvo ima v tem kraju dve vlogi: gojiti aktivno delo članov obeh zborov, folklorne skupine, knjižnice in sodelovati pri organizaciji kulturnega življenja tega turističnega kraja. Prvo mu je bolj uspevalo, drugo je bilo nekoliko slabše predvsem zavoljo dokaj neenotnega financiranja dragih prireditvev.

Na Dobrni nadaljujejo s tradicijo organiziranja lepega petja, zato so zbrali več kot 50 vnetih pevcev. Zbora, moški in mešani, lepo napredujeja pod vodstvom Emila Lenarčiča. Folklorna skupina snuje nove načrte, za dramsko skupino nimajo režiser-

Okrožnik Peter

ja, knjižnica je urejena — primanjkuje ji rednih bralcev. Se in še bi lahko naštevali probleme. Razprava o poročilih je bila zelo kakovostna in konstruktivna. Delovni načrt je zelo realno postavljen. Tako delo zagotavlja uspeh.

Vključil sem se v razpravo in skušal poudariti predvsem pomen organizacijske trdnosti društva. Vsaka organizacija se vrednoti najprej po kakovostnem delu, hkrati pa, kako to delo tudi organizira. Ni prav, da sloni vse organizacijsko delo na enem človeku. Tega tudi ne zmore. Ostali člani pa več ali manj križem rok čakajo na sejo ali občni zbor. Dosedanja praksa je tak način dela še nekako prenesla, vse to pa se

bo moralo spremeniti v novih pogojih dela, po ustanovitvi Kulturne skupnosti in prehodu na pogodbene odnose. K boljšemu delu bi naj pripomogla tudi domača Krajevna skupnost, ki je kot samoupravna organizacija za zadovoljevanje krajevnih potreb dolžna skrbeti tudi za zadovoljevanje in spodbujanje kulturnih potreb. Tega smo doslej pogrešali.

V letih od 1970 do 1973 so imeli skupaj 37 nastopov, proslav in drugih prireditvev. To je bila dokaj dobra bera, vendar še veliko premalo, če želijo nuditi vaščanom, zlasti pa turistom in drugim obiskovalcem nekaj več kot gole gostinske in zdraviliške usluge. Po mojem mnenju manjka privlačnih kvalitativnih prireditvev. Dobrna ne bi bila več »pusta in prazna«, privabila bi tudi več prehodnih gostov — vse to je nekoč že bilo. Zadnji občni zbor je bil med najkvalitetnejšimi v celjski občini in bo prav gotovo vplival na še boljše delo, zlasti če računamo na pomoč vseh organizacij, katerih predstavniki so to tudi obljubili. Izvolili so nov 9-članski upravninski odbor, ki ga bo odslej vodil Peter Okrožnik.

Po občnem zboru smo se zadržali v prijateljskem srečanju, v nevezanem pogovoru prisluhli težavam in se dogovorili za tesnejše sodelovanje.

S. ZVIZEJ

mala anketa

LE ENA GOSTILNA

Ze skoraj ni kraja, da se ne bi ponašal z dobro gostilno. Zaviješ tja, kjer stoji največ tovarnjakov. Soferji najbolje vedo, kjer se dobro je in pije. V Zrečah ni tako, ker imajo samo eno gostilno, s to pa niso najbolj zadovoljni. Imajo tudi tri bifeje, od teh sta dva družbena in eden privaten. Pred vojno pa... tako smo skupaj šteli z nekaterimi Zrečani, pa je bilo pravih gostiln v Zrečah — deset. Pa nas je res zanimalo, kaj o tem menijo Zrečani.

FRANC PEC, upokojenec iz Zreč: »Pred vojno je bilo tod vse drugače. Gostiln je bilo dovolj, pijače tudi zdaj ne manjka, saj imajo bifejev dovolj. Ne dobiš pa prave hrane in zlasti občutijo to ljudje, ki prihajajo poslovno v Zreče, pa nimajo kje jesti, vsaj dobro ne. Ena sama gostilna je, a si moraš tam hrano naprej naročiti. Je družbena. Pijačo pa dobiš povsod, najboljša pa je v privatnem bifeju, na hribu.«

BERTA SKRBINSEK, gospodinja iz Zreč: O, za pijačo je dovolj prostora povsod. Za naš kraj to zadostuje, za domače potrebe mislim, za naše ljudi. Kar preveč zahajajo moški v gostilne, potem pa so doma prepri in saj veste, kako je s to stvarjo! Se zgodi, da najdejo tam tudi kaj drugega! Zelo dobro je oskrbovan bife na hribu, predno ste prišli v Zreče.«

MARIJA PRELOŽNIK, uslužbenka v bifeju Dravinjskega doma v Zrečah: »Tale kiosk našega podjetja stoji tu že štiri leta. Dobro je obiskan, točimo pa samo pijačo in brezalkoholne sokove, ter kavo. Zrečam manjka poštena, mislim, dobro založena gostilna, kjer bi bila na voljo topla hrana, kosilo. Prihajajo tu tujci, poslovni ljudje, pa nimajo kje jesti, niti kje spat.«

IVAN BRGLEZ, delavec iz Zreč: »Gostiln je dovolj pri nas. Če pa sprašujete po tem, kje se dobro pri nas je, pa že več tako ne drži, kar sem rekel. Mislim sem, pijače se toči dovolj, le na prehrani smo bolj ubogi. Slišal sem, da tudi prenočišč ni. Pa se pri nas le ustavijo tudi tujci, mislim, prihajajo k nam v tovarno in navada je, da se človeka pogosti, mu da jesti. A tega ni.«

BOJAN FIJAVZ, tržni občinski inšpektor v Slovenskih Konjicah: »Gostinstvo in gostinske usluge pri nas še niso razvite. Morda bo bolje po integraciji, ki se že dolgo pripravlja. Združili naj bi se Dravinjski dom, Jelka in Jelen. Najhuje je s prenočišči. Teh ni, pa tudi primerno, dobro hrano lahko iščete zaman. Na tem področju se bo moralo še marsikaj urediti. Pijače pa dovolj steče po griu.«

Napasli smo radovednost, obiskali smo bifeje in se sami prepričali o stanju, ki v gostinstvu vlada v Zrečah. Pijače imajo dovolj, a kaj ko danes hektolitri ne govore o tem, da so gostinske usluge v redu. Ljudje si žele prijetnega kotička, kjer bi lahko posedeli in dobro jedli ter utrujeni legli. Vsega tega pa v Zrečah ni! Upajmo, da se bo z žemtvijo Jelke in Jelena marsikaj spremenilo!

ško

NOVA POSTAJA MILICE

Jagrič, delavec milice, je bil prvi dan dežurni v novih prostorih postaje milice. Za kratek čas otvoritvene svečanosti, ko je prerezal trak in bil goste v novo postajo.

petek je bila v Laškem... svečanost pred... poslopijem postaje mi... je hkrati tudi stano... objekt za delavce mi... nosti so se poleg pred... družbenopolitične... občine udeležili... republiški podsekretar... zadeve Peter Glu... načelnik uprave javne... Igor Lotrič iz Celja... sodelavci, poleg... gostje iz Maribora... občinske skup... Prosen je v svojem... otvoritvenem govoru... da je nova stavba v

Laškem plod dobrega sodelovanja vseh zainteresiranih, predvsem pa, da je s to otvoritvijo bila izpolnjena vrzel, ki je dolga leta otežkočala delo postaje milice, tako zaradi neustreznih delovnih prostorov, še bolj pa zaradi pomanjkanja stanovanj za miličnike. Zato postaja v Laškem doslej ni mogla zasesti vseh sistemiziranih mest. V stavbi, ki jo je gradilo podjetje »Ingrada«, investitor in nadzorni organ pa je bilo Stanovanjsko podjetje, so sodobni delovni prostori, v nadstropju pa štiri trisobna, dvojne dvosobnih in dvojne samskih stanovanj. Investicija je

veljala nekaj nad 20 novih milijonov. Polovico je prispeval kolektiv uprave javne varnosti Celje, polovico pa skupščina občine Celje.

Svečanost otvoritve je opravil miličnik Rudi Jagrič, ki je prerezal trobojnico napev med vhodna vrata in povabil navzoče goste na ogled notranjosti.

Svečano popoldne pa ni minilo v miru in prijetnem razpoloženju. Težka prometna nesreča s smrtnim izidom, po kateri je povzročitelj dobegnil, je miličnikom dala mnogo dela do pozne noči.

J. Kr.

KMEČKI UPORI V KVIZU

Letos bo štiristo let, odkar se je krvavo končal hrvatsko slovenski kmečki upor pod vodstvom Matije Gubca in Ilije Gregoriča. Ker se je dej spopadov med fevdalci in kmeti odvijal tudi na naših tleh, se bo v tem letu zvrstila vrsta proslav in prireditvev na to temo. V marsikaterem kraju se na ta dogodek vneto pripravljajo, marsikje pa bodo odkrili tudi spominska obeležja.

V četrtek bodo učenci osnovne šole Tončke Čeč v Lesičnem priredili kviz štiristo let kmečkega upora. Težnovanje bo medrazredno, njegov organizator pa je šolski zgodovinski krožek, ki ga vodi prizadevna učiteljica Angelca Čepin. Kot nam je povedala, to ne bo edina priložnost za ptošavljanje te pomembne obletnice, zakaj zelo radi bi odkrili spominsko ploščo v soteski, kjer je pred štiristo leti taborila kmečka vojska natanko v noči od sedmega na osmi februar. Čeprav zaenkrat še nimajo sredstev za postavitev plošče, ki naj bi bila v takolimenovanem Koštelu pod trgov Pilštajn, upajo, da bodo do junija ta sredstva zbrali in takrat tudi odkrili ploščo. Močno si žele, da bi jim pri tem priskočila na pomoč domača podjetja.

Šoštanj

PISANA KULTURNA DEJAVNOST

V silkovitem starinskem mestecu ob Paki, ki se širi pod strmo skalo Pustega gradu, že preko 50 let izredno aktivno deluje prosvetno društvo, ki mu že dolga leta predseduje Maks Podlesnik. Osebnost Maks Podlesnika je tako zelo povezana z delovanjem kulturno-prosv. življenja v Soštanju, da bi le s težavo opisali vse tiste vrline moža, ki mu priznanje za tako delo gre. Čeprav je društvo večkrat zašlo v različne težave bodisi zaradi vedno manjkajočega denarja ali strokovnih vodij raznih sekcij, je skoraj vedno našel izhod. Saj nekega modusa v tej nenehni bitki za kulturo, ki naj bi ne bila le dekla današnjega industrijskega napredka, enostavno ni. Soštanj je dosegel nesluten gospodarski razvoj, ki pa mu mora iti v korak tudi kultura, kajti delavec brez srčne in splošne kulturne razgledanosti tudi ne more biti dober samoupravljavec.

Svoboda Soštanj združuje trenutno štiri sekcije, in sicer: mešani mladinski pevski zbor, Saleški oktet, godbo na pihala in kino sekcijo, ki redno delujejo po določenem programu. Dramska sekcija že nekaj let ni aktivna, medtem ko recitacijska sekcija oziroma skupina deluje le občasno ob raznih kulturnih ali državnih praznikih ter drugih prireditvah in slovesnostih ob otvoritvah likovnih razstav. Primat zasluži vsekakor godba na pihala ZARJA, ki slavi že častitljivo 45 letnico obstoja. Teško bi našli vse njene nastope zato bi ome-

nili le podatek, da je v obdobju zadnjih dveh let imela kar 28 koncertov. Med največja priznanja pa lahko šteje zlato plaketo, ki jo je prejela na tekmovanju v Kopru. Koliko truda je vloženo v dvakrat tedenske vaje in to leto za leto, bi lahko povedal le veteran med godbeniki Janko OSOJNIK, ki je še vedno aktiven godbenik od ustanovitve, za kar zasluži posebno priznanje. Godbi Zarja, ki ji materialno veliko pomaga kolektiv Tovarne usnja Soštanj, predseduje Aleksander Samobor, vodi pa jo kapelnik Silvo TAMSE.

Drugi po stažu je prav tako priznani Saleški oktet. Leta deluje že 11 let in je v zadnjih dveh letih imel preko 40 javnih nastopov ali koncertov v bližnji in daljni okolici ter celo v zamejstvu. Seveda pa so nepogrešljivi tudi pri raznih proslavah in drugih slovesnostih. Posebnost soštanske Svobode je nedvomno mešani mladinski pevski zbor, ki ga vodi še zelo mlad, a uspešen pevovodja Julij PACNIK. Zanimivo je, da sestavlja ta zbor v pretežni večini delavska mladina, nekaj pa je tudi dijakov, ki študirajo bodisi v Celju ali celo v Ljubljani. Čeprav zbor še nima posebne tradicije, je vendarle imel že 19 samostojnih koncertov. V posebno čast pa si lahko štejejo nastop, ki so ga imeli lani jeseni na Opčinah pri Trstu. Hvale vredno je tudi to, da so se mladi pevci odločili nastopiti na Gomilskem, v Gromovju in v Novem Celju — v

domovih počitka, kjer so s svojo narodno in umetno pesmijo razveselili srca ostarelih in osamljenih ljudi, ki v teh domovih preživljajo jesen svojega življenja.

Zgolj v naštevanju raznih koncertov in nastopov pa ni izraženo vse delo prosvetnega društva Svoboda Soštanj, ki je poleg tega že večkrat pripravilo kompletan program ob občinskih praznikih.

Svoboda Soštanj je lani navezala tudi stike s prosvetnim društvom SLOVAN iz Padrič in Gropade pri Trstu. Kot zanimivost velja omeniti, da tamkajšnje društvo obstoja in deluje že polnih 75 let. V tem kraju je tudi šola, ki so jo lani poimenovali po soštanskem rojaku in narodnem heroju pesniku Karlu Destovniku-Kajuhu. Svečano stoli ob poimenovanju šole v mesecu juniju se je udeležila tudi delegacija kulturno-

prosvetnih delavcev iz Soštanja. Ob tej priliki so navezali tudi stike s tamkajšnjim prosvetnim društvom Slovan in že 15. oktobra lani je Svoboda Soštanj gostovala v tem kraju. Ker v Padričah in Gropadi društvo Slovan nima svoje dvorane, je bil koncert mladinskega pevskega zbora in Saleškega okteta ter nato še skupaj z domačim zborom v dvorani na Opčinah pri Trstu. Na tem koncertu so zamejski Slovenci do zadnjega kotička napolnili dvorano, med poslušalci pa so bili tudi zastopniki kulturno-prosvetne zveze iz Trsta in slovenski poslanec v rimskem parlamentu, priljubljen domačin Albin SKRK. Na koncertu, ki je imel precejšen odmev tudi v primorskem tisku, sta oba predsednika izmenjela darila s povabilom, da bi letos društvo Slovan gostovalo v Soštanju. To bo za nas vsekakor izreden kulturni dogodek, kajti s Primorskimi Slovenci v Padričah in Gropadi so navezali res trdne in prijateljske stike.

Vsega tega delovanja pa si ne moremo predstavljati brez požrtvovalnega članstva posameznih sekcij in odbora kot celote, ki mu, predseduje Maks PODLESNIK. On je hkrati predsednik, vodja in organizator, ki najde čas za vsako sekcijo, prislunne željam vsakega posameznega člana društva in mu skuša pomagati po svojih najboljših močeh. Zato tudi ni čudno, da so na občnem zboru požrtvovalnemu in agilnemu predsedniku vse sekcije sku-

paj poklonile živo rdečo nageljnje v šopku, kot simbolu povezanosti združenega dela in umetniško sliko akademi- ka Božidarja Jakca.

VIKTOR KOJC

Končno smo dočakali težko pričakovani sneg. Toda to vas ne sme zavajati. Kljub temu bo kmalu prišla pomlad, za pomladjo poletje. Vaše telo bo vse bolj izpostavljeno pogledom ljudi. Zato že zdaj poskrbite za vitko linijo. Vrnite vam bo samozavest in občudovanje v očeh mnogih ljudi. Sicer pa je že od nekdaj bila vitka linija telesa vir neizčrpnih inspiracij mnogih umetnikov. Kdo vam bo pomagal? Libela tehtnica NEVA!

LIBELA-CELJE

ZIMSKE GUME — SNEŽNE VERIGE — ZIMSKE GUME — SNEŽNE VERIGE

FERDO GODINA
BELE
TULPIKERoman poklanja bralcem
slovenija

avto

Automotor

CELJE

18.

Nisem verjel svojim očem. Kakor da bi jo Bog prinesel sem gor k oblakom. Sla je po travi od klanca sem gor k oblakom. Sla je po travi od klanca sem pred cerkvico s počasnimi, gotovimi koraki.

Dež je gosteje škropil. Rahela si je potegnila kapuco na temnem dežnem plašču čez glavo.

Spet se je zablistalo.

Zapihal je močan veter. Nevihita je že razsajala spodaj v mestu. Vsak čas bo tu gori.

Stopil sem proti njej. Nisem vedel, kaj se bo zgodilo in zakaj je prišla ob takem vremenu. Senco bojazni, ne negotovosti sem videj v njenih očeh.

Segla sva si v roke.

»Nevihita se bliža.« sem rekel v zadregi.

»Bliža se.« Veter ji je odnašal glas. Prijela si je kapuco, da je ne bi veter odnesel z glave. Svet je bil ves v gromu in strahu božjem, kakor da bi se bližal sodni dan.

»V zavetje bova morala.«

Nič ni odgovorila. Obrnila se je tako, da bi obvarovala

obraz pred dežjem in vetrom. V resni skrbi sem iskal zavetje. H kočam je bilo prepozno. Vihar bi naju prehitel.

Val vetra je zajel ves hrib. Nekaj kolov s trsjem vred se je podiralo, drevje pri kočah se je pripogibalo, suho listje je nesel vihar z vso silo čez hrib.

Prijel sem v tej sili Rahelo za roko, da ne bi padla. Čutil sem, da se je naslonila name. Bilo jo je strah.

»V cerkev.« sem dejal med gromom. Ona je razumela. Borila sva se z vetrom. Deževalo je močno. Pod zvonikom, ki je bil na eno stran naslonjen na cerkev, na drugi pa se je opiral na dva močna sčebra, sva obstala.

»Držite se me.« sem ji vpil. Rahela se me je oklenila. Prijel sem za veliko, železno kljuko in privzdignil polovico cerkvenih vrat. Tako so se odpirala, kadar ni bilo ključa. Domačini smo ta trik poznali, tujci, ki so obiskovali cerkev, pa so prošili za ključ pri zvonarju.

Odprl sem vrata. Prijel sem Rahelo okrog ramen in jo spustil skozi vrata v cerkev. Takoj za njo sem smuknil v cerkev tudi jaz. Dvignil sem zopet vrata in jih po kratki borbi z vetrom zaprl.

Zajel naju je polmrak in duh po cerkveni opravi. Oddahnil sem se. Rahela si je popravljala dežni plašč in si spustila kapuco na ramena.

Skozi zamrežena okna so rezali kratki bliski. Stare klopi, oltarji in črne stene so od časa do časa postale svetle. Šipe so se tresle od mogočnega groma.

Odkar sem spoznal Rahelo, šem prvič videl, da se je bala. Ponos, ki sem ga čutil prej v njenih mirnih korakih, ji je vzela nevihta.

Boril sem se še z vrati, skozi katera je pri špranjah silil dež in vihar.

Srce mi je močno in sunkovito bilo.

»Dobro je, varna sva. Dež ne more do naju.«

V poltemi sem videl njene oči, kako so zaživele v hvaležnosti. Z eno roko si je na prsih držala plašč drugo je imela pod plaščem.

»Hvala, gospod!« Nasmehnila se mi je kot človek, ki je prestal nevarnost. Stopila je za korak k meni.

Prijel sem jo za lakte in jo gledal. Gledal sem to dekle, zaradi katerega sem prebedel noči, katerega sem toliko ur prosil odpustčanja. Zdal je bila pri meni, vsa moja.

Gledala sva si v oči. Hotela sva si povedati v tem trenutku, da sva srečna, da se morava, morava ljubiti.

Nisem vedel, kaj se godi z mano.

Zunaj je dobnel grom in divjal vihar.

Moja Rahela je bila pri meni. Počasi sem jo stisnil k sebi. Neprimično me je gledala.

Nagnil sem glavo čisto k njej. Z dlanjo ji šel čez čelo

in lase.

»Gospod.« je dahnila. Komaj sem jo slišal. Sklonila je glavo na moje prsi.

Teško sem dihal. Prijel sem jo za brado in sem ji dvignil obraz.

Kaj je bilo do sedaj moje življenje!

V strašnem boju sem se sklonil in jo poljubil.

Nekje v bližini je treščilo. Mogoče je udarila strela celo v cerkev. Rahela je vztrepetala.

Komaj je prišla k sebi. Pogledala je skozi zamreženo okno, ki ga je oblivala ploha.

»Bo nehal nevihta pred nočjo?« je vprašala negotovo.

»Bo.« sem se nasmehnil.

Zopet se je stisnila k meni. Krčevito sem jo objel.

Stiskal sem k sebi vitko telo in koprnol po neznanih skrivnostih. O, čudovito je življenje!

Na okno je potrkala debela toča. Vihar je razsajal okrog zidov, midva pa sva bila objeta in se nisva bala ničesar več.

Odtiral sem se od nje. Hotel sem ji povedati, česar mi je bilo te dni polno srce.

»Rahela, kaj sem brez tebe? Tavam, ne najdem miru nikjer.«

Gledala me je, kakor je znala samo ona.

»Ti moj Arpad.«

Z močjo me je objela. Poljubovala sva se brez konca. Moje roke so drsnile do njenih bokov. Krčevito je ihtela in se stiskala k meni.

Sele ko je nehal vihar, sva se prebudila. V cerkvi je bilo svetleje. Zdelo se mi je celo, da je sonce z žarki oplazilo okno, preden je zašlo.

Cerkvica pri Sv. Trojici gleda proti zahodu. Pripovedka pravi, da jo je sezidal kapital Hadik pred mnogimi leti, ko se je rešil sem na hrib pred Turki. Vsak človek, ki živi v veliki ravnini, ve povedati njegovo zgodbo. Hadik leži v stekleni rakvi, vzdignjen v steno že dolgo let.

Nebo proti severu se je razčistilo. Nad Čakovcem pa so se narinili temni oblaki.

Vinogradi so bili zlati, zlato je bilo drevje, vsa zemlja in nebo je bilo zlato. Zahajajoče sonce je pobarvalo vesoljstvo.

Z Rahelo sva stala pred cerkvijo na mokri travi. Male viničarske kočice so naju gledale.

Tesno drug ob drugem sva stala in zrla na mesto.

Brez misli sva bila, brez vsake želje. Bila sva pod enim samim utisom; najino življenje se ne more več ločiti. Nobenega trpljenja več, nobene muke.

»Vedel si, da bo nevihta konec.« je dejala Rahela in me prijala za roko. Ni nehal nepremično gledati na položene strehe.

»Sem.« Prijel sem jo za prste.

avtospreji: CAROSOL 40 - GUMIS - CROMIS - LEDIS — avtospreji

RAZSTAVA V DOMU JLA

V Domu JLA je bila v ponedeljek manjša slovesnost, ki so se je udeležili vsi vidnejši predstavniki celjskega družbeno političnega življenja skupaj s predsednikom skupščine občine Celje, ing. Dušanom Burnikom ter najvišjimi predstavniki JLA v Celju. Po kratkem pozdravnem govoru je vojak Veroljub Jakupović odprl svojo razstavo slik, ki jih je doma vseh naredil v času službenja vojaškega roka v Celju. Veroljub Jakupović razstavlja v domu JLA okoli trideset

slik, na katerih predstavlja v oljni tehniki svojo domovno, Kosovo, nekaj platen pa je posvečenih tudi Sloveniji, Primorju, ostalo pa so portreti. Nekatera platna so na izredno solidni umetniški ravni tako da naravnost izpadajo iz celote in povsem očitno je, da je Jakupović najbolj močan prav tam, kjer je tudi najbolj domač, to je v svojem domačem okolju, Kosovu. Te slike dihaajo pristno življenje in so dejansko živ odsev pokrajine.

Jakupović je amater in slika skorajda vse življenje, čeprav se ukvarja tudi z drugimi stvarmi, na primer z glasbo. Morda je pri tem nekako očitna povezava glasbe z njegovimi likovnimi ustvarjanji. Nekatere njegove slike so utelešena poezija. Tu in tam je morda res viden vpliv velikega mojstra Van Gogha, za katerega Jakupović tudi prizna, da je vplival nanj, vendar je njegova umetnost dokaj samonikla.

Razstava Veroljuba Jakupovića bo odprta teden dni.

ŽIV ŽAV NA BELEM SNEGU

V nedeljo je bilo na Plištanju na Kozjanskem veliko medkrajno tekmovanje v sankanju. Tekmovanja, ki ga je organiziral pionirski odred osnovne šole v Lesičnem skupaj z mladinsko organizacijo terena Plištanj-Lesično, se je udeležilo okoli sto pionirjev in mladincev, tekmovali pa so na sedemstopenjdeset metrov dolgi progi. Pro-

ga je bila precej težka, kljub temu pa so vsi tekmovalci prispeli na cilj nepoškodovani. Celotno tekmovanje je bilo pripravljeno izredno vzorno in je potekalo brez zastojev, zato so se v nedeljo dogovorili, da bodo poskušali takšno tekmovanje organizirati vsako leto z namenom, da postane tradicionalno.

Med pionirji je prišel prvi na cilj Marjan Polšak s časom 1:21, med mladinci pa Anton Šimunič s časom 1:14.

Povedati je treba še to, da bi tekmovanje še bolj uspelo, če bi se ga udeležili vsi, ki so jih povabili. Na Plištanju so prišli tekmovalci iz Rogaske Slatine, Kozjega, Podređe, Lesičnega in Prevorja ter Planine.

Oseba tedna: JULČKA ČOPER

ENA OD DVOJČIC

Ko smo jo zadnji dan redakcijskega dela hiteli iskat v Tovarno volnenih odev v Skofjo vas, od koder smo jo potegnili od stroja, nam še na misel ni prišlo, da je naša oseba tedna — JULČKA ČOPER — vzbudila veliko zanimanja tudi v Topru. O tem nam je sama pripovedovala in šele, ko je povedala, da je dvojčica, njena sestra pa dela v Topru, nam je postalo jasno.

Pred tednom dni je bila na sliki skupaj z dvema sodelavkama, ki pa sta se slabo spoznali. Tako je v svoji skromnosti menila naša Julka in svojo izvolitev za osebo tedna tako opravičila.

Julki niso rastle rožice ob poti, koder je hodila. Vse, kar ima, ima pa veliko, dva otroka, fantiča štirih in sedmih let, moža in trideset svojih zadovoljnih let, si je morala z delom pridobiti. Zgodaj sirota, mati je umrla na porodu, ko je rodila njiju, dvojčici, očeta pa ji je povozilo, ko je spoznala trdost življenja in neusmiljeno zahtevo po ohranitvi. Ko je skončala šolo, se je takoj zaposlila in v

gospodinja. Nasmeine se ko jo povprašamo kako to zmore. Ne lahko, pa saj je vajena delati od malega. Službe ne bi pustila, saj se je navadila na tistih okroglih 120 tisočakov, ki vsak mesec pomagajo, da lažje pridejo od začetka do konca. Povsod je tako, pri njej pa se bilo še malo drugače. Ko sta bila otroka čisto majhna, je ostal za varuško doma mož, ne ona. Ker je mizar je v družini obliha in dlet varoval nadebudneža, Julčka pa je delala v tovarni. Ni povsod tako, smo že zapisali, da pa je to rodilo družinsko zadovoljstvo, ne pa prepilov, je nekaj izjemnega.

Klepet med delovnim časom sili h koncu. Julčki se je mudilo k tovarišcam, s katerimi skupaj v timskem delu apretira odeje. Če jo dolgo ne bo, bo izostala norma, tega pa resnično ne more dovoliti.

Čas je potekel, v redakciji so že čakali, da se vrnemo z osebo tedna in odbrzeli smo. V mislih se je sukala Julčka in srečna kot je, pristala v našem kotičku, kjer predstavlja mo ljudi.

Z. S.

NAGRADNA IGRA NOVEGA TEDNIKA — NAGRADNA IGRA

Spoznajmo se!

V vsaki številki Novega tednika bo naša fotografija, objavljena na tem prostoru, predstavila skupino ljudi iz različnih krajev. Največkrat na mestu, kjer se zbere mnogo občanov. Kakšna je vaša naloga? Dobro si oglejte fotografijo in na njej obkrožite osebo, ki ste jo spoznali. Nato na kupon napišite ime in priimek osebe, ki ste jo spoznali, izrezano fotografijo pa pošljite v pismu na naslov: Uredništvo Novi tednik, Gregorčičeva ul. 5, Celje, z oznako SPOZNAJMO SE. Po možnosti napišite naslov osebe, ki ste jo obkrožili na fotografiji.

Kaj bomo storili mi? Pregledali vaše kupone in ugotovili, katera oseba je bila največkrat obkrožena oziroma spoznana. Tako bomo dobili OSEBO TEDNA. Seveda bomo to osebo ali osebo predstavili vsem našim bralcem.

Vsi, ki sodelujete v igri, pa ste udeleženi v nagradnem žrebanju. Trem izžrebancem bo NOVI TEDNIK vsak teden razdelil tri nagrade:

1. 150 DIN
2. 100 DIN
3. 50 DIN

Kupone in fotografije z označbo (obkrožite osebo, ki ste jo spoznali) pošljite na naš naslov do ponedeljka. Če bi se zgodilo, da kak teden nihče od bralcev ne bi pravilno navedel imena in priimka osebe, se nagrade prenesejo v naslednje kolo.

Zadnja fotografija je bila posneta ob otvoritvi nove ceste v Spodnji Rečici v Savinjski dolini. Naši bralci so največkrat prepoznali Jožeta Marolta iz Brezja 17 pri Mozirju, ki je postal osebnost tedna in ga bomo predstavili v prihodnji številki. V prihodnji številki pa bo tudi objavljena nova fotografija in če boste koga na njej prepoznali, nam to sporočite na kuponu, ki je pred vami do ponedeljka, 5. februarja 1973.

Izžrebali pa smo: 150,00 din prejme Zdenka Seferovič; Letuš 40, Šmartno ob Paki; 100,00 din prejme Ivanka Sedovšek; Lepa njiva 100, Mozirje in 50,00 din Fani Praznik, Poljane 24, Rečica ob Savinji. Čestitamo! Nagrade bomo poslali po pošti!

KUPON 19

Ime in priimek osebe na fotografiji _____

Njen naslov _____

Moj priimek in ime _____

Naslov _____

NAGRADNA IGRA NOVEGA TEDNIKA — NAGRADNA IGRA

Z NOVIM POLETOM NA DELO

Drugi cikel teharske politične šole je končan. Mnenja o politični šoli so različna, dobra in slaba, vsekakor pa je največ dobrih. Ocene o sami šoli zaenkrat ne bi mogli dati in najbrž bo nanjo treba še počakati in kaj več povedati o njej takrat, ko bo končan še tretji cikel. Predvsem je važno povedati to, da se bodo rezultati teharske politične šole pokazali čez nekaj časa, ko se bodo mladi s svojim novim znanjem, To pa je tudi velika želja tako mladih kot prirediteljev teh v osmih dneh šole, lahko koristno uporabljeno in da bodo Vsekakor pa lahko vsaj delno osvetlilo uspeh šole skozi Nismo govorili z vsemi, le tu in tam smo s kom govorili, kar so po končanem drugem ciklusu čutili mladi.

RADIVOJ KLINAR iz Libele, je z delom politične šole zelo zadovoljen. Ko smo ga vprašali, zakaj, nam je odgovoril: »V njej sem prišel do takšnih spoznanj, do katerih v svojem podjetju ne bi prišel. Upam, da bom s pridobljenim znanjem lahko še bolj delal v svojem kolektivu, kjer sem že sedaj član nekaterih samoupravnih organov.

V politični šoli me je najbolj razveselilo to, da sem se bolj potanko seznanil z gospodarskim položajem celjskega območja. Menim tudi, da je bilo tukaj izrečeno mnogo iskrenih besed, ki sem jih doslej pogrešal. Morali bi se srečevati vsako leto in pridobljeno znanje še poglobljati.

»Zdi se mi,« meni o politični šoli Cvetko Stropnik iz Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, »da je uspela. Razlage so bile zelo dobre, delno pa se lahko zahvalim tudi svojemu prejšnjemu poznavanju materije. Nekatere teme, ki so nas izrecno zanimale, tako na primer predavanje o mednarodnih odnosih in odnosih Jugoslavije do drugih držav, so bile preozke in bi potrebovale več časa. Zelo zadovoljen sem z interpretacijo položaja gospodarstva v celjski regiji, premalo pa je bilo povedanege o negospodarskih dejavnostih. Kar se tiče posredovanja izkušenj, dobljenih v politični šoli, mislim, da bo šlo bolj težko. No, potruditi se bo treba.«

ZVONE DOLŽAN iz SDK v Celju meni, da mu bo to znanje še kako koristilo. »Predvsem,« je dejal, »mi bo koristilo pri delu v samoupravnih organih.« Doslej ni imel kompletne, strnjene slike o nekaterih zadevah, ki so ga mučile in prav zaradi tega misli, da bi se šola morala nadaljevati. Tudi njemu ni bilo všeč to, da so bile nekatere teme preveč skraćene na tisto najnujnejše. »Ni se dalo poglobiti v določene probleme zaradi pomanjkanja časa,« je še dejal.

»S šolo sem delno zadovoljen,« je komentiral naše vprašanje Stanko Pezdevšek iz Avto Celje. »Sem član ZK in zaradi tega sem te in podobne probleme, izpostavljene na politični šoli, vseskozi zasledoval. Prav zaradi tega dejstva sem ob samih predavanjih začutil, da manjka kakšna beseda o problemih marksizma. Sicer se ni vse zamujeno, to se lahko v naslednjem ciklusu popravi. Motilo me je tudi pomanjkanje čisto praktičnih nasvetov za borbo proti tehnokratizmu in podobnim pojavom. Zgolj teoretično govoriti o tem, je premalo. Prav tako je bilo premalo okroglih miz. Izkušnja je pokazala, da je zelo

uspela prav okrogla miza z direktorji nekaterih celjskih podjetij. Dejal je še, da bi bilo dobro obravnavati še nekaj stvari, med njimi urbanizem.

ALOJZ VELEŠEK, Ingrad, Celje, pravi, da se preveč zapiramo, kar se gospodarstva tiče, v meje občine in da premalo gledamo navzven. Enako velja tudi za gospodarske organizacije. Prav to pa je isto, kar bi želel slišati na politični šoli. Drugače je šola zelo zadovoljen, le zaradi gospodarstva meni, da bi ne bilo slabo, če bi ga obravnavali z zgledi iz tujine in potem primerjali, da bi dobili detajlnejšo podobo. To velja tudi za bančništvo.

FRANC STRLEKAR, Zelezarna Store: »V celoti gledano, sem zadovoljen, vendar menim, da ne bi bilo slabo, če bi prišli prihodnjič k nam v politično šolo direktorji podjetij, ki delajo dobro. Na ta način bi lahko primerjali. Želel bi še, če bi kakšen predavatelj prišel naravnost iz proizvodnje.«

Se eden iz Zelezarne Store, Florian Potrata, pa o šoli pravi takole: »Vse dobro o šoli, vendar ni to, kar sem pričakoval. Mislim sem, da bomo

dobili podatke iz prve roke, tako pa so se predavatelji vse prevečkrat menjavali in ni bilo tistih, ki so prvotno bili napovedani. Všeč mi je bila okrogla miza z direktorji, predavanje tovariša Burnika, želel pa bi konkretne napotke za naše delo.«

Takšna so mnenja mladih o delu in življenju politične šole na Teharju. Seveda nismo mogli zajeti vsega, upamo pa, da smo vam dali vsaj približno sliko. Ob končanem tretjem ciklusu predavanj pa bomo o šoli še spregovorili.

MILENKO STRASEK

V VSAK DOM
NOVI TEDNIK

Šmartno ob Dreti

KO DRETA BREGOVE PRESTOPI

Šmartno ob Dreti sodi pravzaprav med najmanjše krajevne skupnosti v moziški občini. Obsega vas Šmartno in še nekaj okoliških vasi in na njenem območju ne prebiva niti tisoč ljudi. Ta idilični kraj, ob hudourni Dreti, živi svoje mirno življenje. Brez večjih pretresov in dogodkov teče življenje ondotnim ljudem, ki si svoj vsakdanji kruh ustvarjajo z žuljavimi rokami ob vsakodnevnem kmečkem delu. Kmetijstvo v gozdarstvu je glavni vir dohodkov ljudi, katerih življenjska raven se je v zadnjih letih kar močno povzpela in običajno sorazmerno kar visoko. Probleme v krajevni skupnosti rešujejo sprotno, kolikor jim pač dopuščajo skromna sredstva, ki so jim na voljo. Ob vsaki pomembnejši akciji pa občani radi sežejo v svoj žep in v obliki samoprispjevka primaknejo svoj delež k ureditvi tega ali onega problema.

Je pač tako, da so občani v Šmartnem ob Dreti raje imeli svojo krajevno skupnost kot pa, da bi se priključili k Nazarju. Sklenili so svoje probleme reševati sami in tako so ustanovili svojo krajevno skupnost, ki je krepko zaorala v ledino neresenih krajevnih problemov. Ker so sredstva, ki so v kraj pritekala od drugod, vedno bila pičila in skromna, so se občani že od nekdaj privadili temu, da pač ob vsaki večji akciji sežejo v svoj žep ter dodajo tisto, kar manjka. Tako je bilo, ko so kmalu po svojih gradili novo šolo, gasilski dom in marsikaj drugega. Vojna je v tem delu doline pustila žalostno podobo, zato je bilo potrebno krepko poseči za delo in postopno odpravljati sledi vojne vihre.

Tako so s samoprispjevkom kupili tudi novo gasilsko brizgalno. Še več, nabavili so tudi majhen kombi, ki je sedaj na razpolago prizadevnim gasilcem, da lahko stopijo v akcijo, kadar se tu in tam na

slemenu hiše ali gospodarskega poslopja prikaže rdeči petelin. K sreči je to bolj redko.

Kot skoraj povsod je tudi v Šmartnem tako, da so komunalni problemi tisti, ki dajejo največ dela krajevni skupnosti. Dodatno so asfaltirali nekatere ceste, obnovili mostove in brvi, zgradili dodatno zajetje k vodovodu, s katerim upravlja Vodovodna zadruga, ki so jo ustanovili pred gradnjo vodovoda, iz katerega se napajajo vsa nižinska gospodinjstva. Uredili so tudi javno razsvetljavo, oskrbeli pa tudi snežne pluge, s katerimi pozimi orjejo sneg na lokalnih cestah v odročnih krajih. Skratka načrtno so se lotili urejevanja svojih krajevnih problemov in ne mine leto, da krajevna skupnost ne bi bila bogatejša za to ali ono pomembno pridobitev. Seveda pa je ostalo tudi še nekaj neresenih zadev, ki pa pridejo na vrsto v letošnjem in naslednjih letih...

Zivljenje v krajevni skup-

nosti teče mirno. Gostinstvo in trgovina sta urejena in ljudje pravijo, da je za njih v trgovinah izbire kar dovolj, po večjih nakupih pa itak odhajajo drugam. Kljub temu, da je kraj nad vse lep, turizem semkaj še ni zašel. Pravijo, da ni pogojev, kakšna soba bi se že še našla, ni pa urejena prehrana za goste, ki bi se sicer v tem idiličnem kraju lahko naučili v miru svežega zraka, kot le redkokje. Tudi kmetov, ki bi se odločali za kmečki turizem ni, tisti pa, ki so imeli pogoje so svoje kmetije specializirali (kakšnih deset bo takšnih kmetij) in se v glavnem ukvarjajo z mlečno proizvodnjo in pitanjem živine.

Kljub temu, da večjih problemov pravzaprav nimajo, pa del prebivalcev te krajevne skupnosti že dolga leta peši hud problem. Dreta je hudourniška voda in kadar v jeseni in spomladi naraste, takrat se okoli desetim hišam v Spodnjih Krašah slaba piše. Voda naraste, tako da je ima-

Sestanka v Šmartnem ob Dreti, na katerem smo besedovali o dosežkih ter problemih krajevne skupnosti so se udeležili: JOZE BRIC, odbornik; STANKO CAJNER, tajnik krajevne skupnosti; NADA REMIC, tajnica Krajevne organizacije SZDL in FRANCTEVŽ, predsednik krajevne skupnosti.

jo v nekaterih hišah tudi več kot pol metra. To je že star problem, ki pa je take narave, da ga krajevna skupnost sama ne more rešiti. Bila so že prizadevanja na občini, tudi z Vodno skupnostjo so se že dogovarjali, da bi pristopili k regulaciji Drete, vendar dlje kot do dogovarjanja še ni prišlo. Ker so povodnji v zadnjih letih odnesle skoraj vse jezove, se je struga sicer poglobila, vendar problem s tem ni rešen, saj voda kljub temu prestopa bregove, ki jih povzroča vsega še stalno spodjeda in odnaša rodovitno zemljo. Kdaj bo rešeno to vprašanje, ljudje ne vedo, želijo pa si, da bi ga ob sodelovanju z občino čimprej uredili in Krašane rešili tega ne ljubelega bremena...

V kraju delujejo aktivno

politične organizacije, še zlasti Socialistična zveza, ki ob sodelovanju vseh ostalih, med drugim vsako leto poskrbi za obdaritev najstarejših občanov in nekdanjih aktivnih družbenih delavcev v kraju. Med društvi je gasilsko edino, ki spada med aktivne, dejavnost prosvetnega pa je že zdavnaj zamrla. Interes ljudi je upadel, odkar so se razširili televizorji, čeprav so sicer zelo redke predstave v njihovi dvorani dobro obiskane. Dvorana je v gasilskem domu in je potrebna poštene obnove, za kar pa seveda zmanjka denarja, saj so potrebe krajevne skupnosti večje od njenih možnosti...

Podobno kot smo ugotovili v nekaterih drugih krajih, tudi v Šmartnem nimajo mladinskega aktiva in vaška mla-

dina se lahko zbira le v gostilni ob pljači in pri kartah, razen tistih seve, ki aktivno delajo pri gasilcih.

Mirno teče Dreta in mirno teče življenje v tem delu Zadrečke doline. Le redkokdaj se pripeti kaj posebnega, redkeje kot Dreta prestopa svoje bregove. Ondotni ljudje so pridni, vključeni v naporno kmečko delo, mnogi pa odhajajo na delo tudi v podjetja drugam. Kdor si želi miru in počitka, sprehodov po bregovih Drete in obronkih gozdov, naj poskusj srečo in si poišče hišo, kjer ga bodo gostoljubno sprejeli pod svojo streho za nekaj dni. Kdor je v Šmartnem preživel le dan ali dva, jih nikoli ne bo pozabil in rad se bo vračal v kraj neštetihih lepot in dobrih ljudi... BERNI STRMCNIK

Na oni strani ceste

PEPEL NAD ŠOŠTANJEM

Z obratovanjem nove termoelektrarne v Šoštanju so prebivalci tega dela Šaleške doline spoznali, da ima vsaka medalja dve plati. Medtem ko o prvi plati, pridobitvi našega gospodarstva na vsa ustaujemo hvalo, o drugi plati, škodi, ki z obratovanjem nastaja, slišimo malo besed. Strah Šaleške doline se stopnjuje z izgradnjo TE IV., ki bo še povečala probleme onesnaženja in praktično onemogočila normalno življenje Šoštanjčanov in prebivalcev okoliških zaselkov.

Danes je le malo občanov, ki v Šaleški dolini ne bi s strahom spremljali vsakdanji oblak pare in dima nad Termoelektrarno. Če so donedavna le ob strani spremljali razvoj tega velikana naše energetike, se zdaj vse pogosteje sprašujejo, kaj ima dolina od njega.

Nobena skrivnost ni, da Šaleška dolina doživlja svoj dinamični gospodarski razvoj na ramenih le nekaterih delovnih kolektivov te, donedavna idilične doline. Medtem, ko je prva faza mladega Velenja sionela predvsem na žuljih rudarjev so ti pozneje prevesili velik del bremena delavcev »bele industrije«, Gorenju.

Termoelektrarna, ki za slovenski gospodarski prostor mnogo pomeni, zaradi že znanih in še vedno

neurejenih razmerah našega elektrogospodarstva doslej ni bila v stanju nase prevzeti njej pripadajoči del bremena. Medtem, ko so do gradnje TE III. občani še tiho in potrpežljivo čakali na razvoj dogodkov, so zdaj, pred gradnjo TE IV. začeli glasno negotovati.

Njihova kritika sioni na lastnih ugotovitvah, ki pa zato v nič manjši meri ne zmanjšuje problema. Ljudje ugotavljajo, da prav oni plačujejo velik in nepredvideni davek. V polnem obratovanju vseh naprav Termoelektrarna močno onesnažuje ozračje, spreminja klimatske pogoje in povzroča še celo vrsto problemov. Sto tisoče ton moelektrarna potrebuje za premoga, kolikor ga Terobratovanje, ne sprošča samo energije, temveč tudi pepel in pline, ki po-

časni, vendar vsakodnevno zastrupljajo dolino. Termoelektrarna ima sicer sodobne naprave za filtriranje, vendar te v celoti le ne morejo preprečiti onesnaženja. Prav zato je tudi tolikšen strah pred gradnjo TE IV., ki bo bistveno vplivala na obstoj življenja v svoji neposredni bližini. Torej v Šoštanju in njegovi neposredni okolici. Upoštevajoč ta strah, se Šoštanjčani upravičeno boje svoje zamegljene perspektive.

Zaradi vseh teh okoliščin je vse več glasov, da bo v Šoštanju potrebno ugasiti vsa ognjišča.

Ze zdaj, komaj leto dni po obratovanju TE III. ugotavljajo, da je pepel onesnažil ožjo in širšo okolico. Ogrožen pas je velik in dolg. Segalje do Topolšice do Gore Oljke. Torej gre za območje,

kjer živi mnogo prebivalstva. Prvi so začeli biti plat zvona prebivalci zaselkov, kjer se gospodinjstva zaradi pomanjkanja talne vode oskrbujejo s kapnico. Pridružili so se jim Šoštanjčani ki nenedoma ugotavljajo, da je vse več boleznih dihal in drugih organov, katere jih doslej niso v tolikšni meri pestile.

Zanimivo je, da tudi že zdaj ogroženi občani ne bi imeli nič proti novogradnji, če bi jim kdorkoli lahko zagotovil, da ta ne bo še kvarneje vplivala na življenje ljudi, flore in favne. Tudi naj sodobnejša tehnika dovoljuje možnost napak tako je tudi pri očiščevanju ozračja. Ze sedanje količine, ki vsak dan uhajajo skozi filtre, povzročajo probleme. Ti se stopnjujejo z okvarami. Za primer navajamo, da sedanje kapacitete v Termoelektrarni ob morebitni enourni okvari sproščajo v ozračje nekaj deset ton pepela in ogromno kubičkov žvepljenih plinov. Vsekakor tolikšne količine, ki so življenju nevarne. Zato Šoštanjčani upravičeno pričakujejo rešitev. Zaradi teh razmer se bodo ver-

jetno odpovedali novemu hotelu, trgovski hiši in kulturnemu domu, kar so hoteli graditi. Odpovedati se bodo morali tudi rekreacijskemu centru. Da bi se pa odpovedali tudi vsem ognjiščem in pri tem ne vedli, kje si bodo lahko, predvsem pa kdaj, postavili nova, je od njih pričakovati preveč. O tem se z njimi strinjajo tudi strokovnjaki. To bi bil namreč prevelik davek nekoga dela doline, ki je že doslej na svojih ramenih vzorno prenašal tuje probleme.

Vodstvo velenjske občine je dalo občanom v razpravo načrt urbanističnega razvoja občine do 1980. leta. Torej za obdobje, ki ni niti daleč, niti prebliž. Vendar toliko blizu, da bo možno za vsako napako poklicati na odgovornost slehernega glasnika.

Po načrtovanju gospodarskega in urbanističnega razvoja velenjske občine, bi se naj industrijska cona med Velenjem in Šoštanjem vlekla naprej od Gorenja in končala za Termoelektrarno. V tej coni je načrtovana tudi TE IV. S te plati torej ni nobene

ga zadržka, da TE IV. ne bi gradili.

Šoštanjčani so se sprizajznili z dejstvom, da del njihovega mesta leži na rudnem bogastvu, ki je in še bogati dolino. Tako so z njim značilno razumnostjo v glavnem sprejeli probleme Rudnika za svoje in se podredili tem potrebam. To so storili zavestno, ker poznajo delež Rudnika pri razvoju celotne doline in njenega gospodarstva. Čeprav se je zavest že ustalila v njih, so širokih oči zrlji v posamezna ognjišča, ki jih je zapovrstjo požirala sedaj oča zemlja. Bolečina je bila toliko manjša, ker so ta ognjišča obnovili drugod, torej so ostala pri življenju. Pred pogreznjem so sproti reševali vse, kar jim je kaj pomenilo: hiše, pokopališče, gostišče pa tudi cerkev...

Ko smo rekli, da so se sprizajznili s tem problemom, ker so se morali podrediti širši koristi, kar so zavestno tudi storili, niso dolžni plačati še ene dodatne dajatve. Ta pa sila na plan s Termoelektrarno. Ljudje namreč ugotavljajo, da jim Termoelektrarna povzroča skrbi, ki jih načrtovalci niso predvidevali. Kdo je lahko predvideval, da se bo ohlajevana para kondenzirala v nenehno pršenje dežja, v meglo in sneg, v ledeno plast cest, kjer se dogaja vse več prometnih nesreč. Tega problema doslej ni niti nihče spremljal. Vendar imajo zdaj na občini kup pritožb, ki silijo v raziskavo.

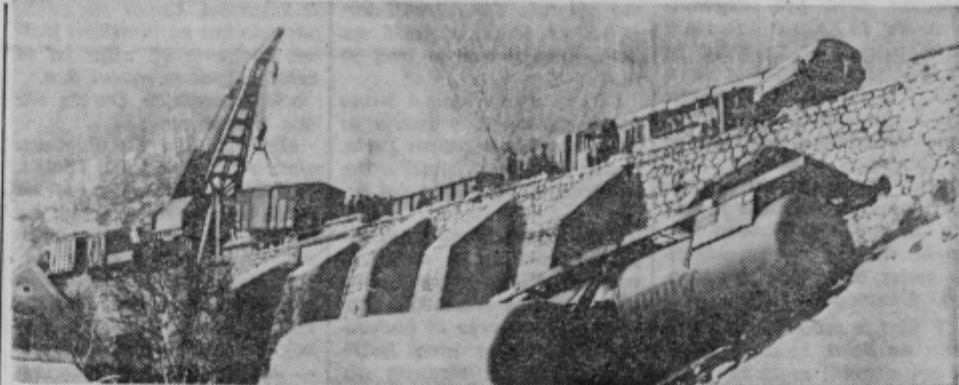
Železniška nesreča pri Zbelovem

GORA ŽELEZJA

V noči od nedelje na ponedeljek je nekaj čez polnoč na železniški progi Celje—Maribor, tik pod razvalinami starega zdelovskega gradu strahovito tresčilo. Tovorni vlak z dizel lokomotivo, ki je vozil iz smeri Celja proti Poljčanam je zadel v zadnji del drugega tovornega vlaka, ki je verjetno zaradi pokvarjenih zavor ostal na progi. Udarca je bil tako silovit, da je težke in težko naložene železniške vagonne zmetalo s tirov kot keglje. Med vagoni sta bili tudi dve cistereni, ki sta bili k sreči domala prazni, vendar sta se vneli, pa sta verjetno od tega ognja bila strojevodja in njegov asistent lažje poškodovana. V tej nesreči

je prava sreča, da ni bilo žrtev, saj je pomečkalo, iztirilo in prevrnilo 16 vagonov, močno pa je poškodovana tudi dizel lokomotiva. Svoj živ dan bodo pomnili nesrečo prebivalci hiše, ki je tik pod železniškim opornim zidom na kraju, kjer sta vlakla trčila. Dva ali trije vagoni so se zrušili naravnost za hišo in se prevrnili na ostrašje. Gospodar, ki si zdaj na vse želi, da bi ga z družino preselili kam drugam, je pripovedoval, kako je dvakrat zapored strahovito počilo, kako je škrabljalo po strehi, ko da pada toča. Sin, ki je spal v kuhinji se je prestrašil v spanju, češ, da je potres in v spodnjicah planil iz hiše v

mraz. Gospodar je po silovitem ognju, ki je bušnil iz cistern, menil, da gori hiša. Le mlajša hčerka je bila tako trdnega spanja, da se sploh ni prebudila. Sreča v nesreči je gotovo tudi ta, da sta bila vlakla tovarna, da ni eden njiu prevažal potnikov. Ob tolišem razdejanju, bi bilo gotovo ogromno žrtev. Od nesreče pa do opoldanskih ur je bil seveda ves promet na progi ustavljen, čeravno je močna in izurjena razčiščevalna ekipa s posebnim vlakom prispela na kraj nesreče že dobri dve uri po dogodku. Medtem so že ugotovili, kako je do nesreče prišlo. Vlak

Če bi bil potniški vlak...

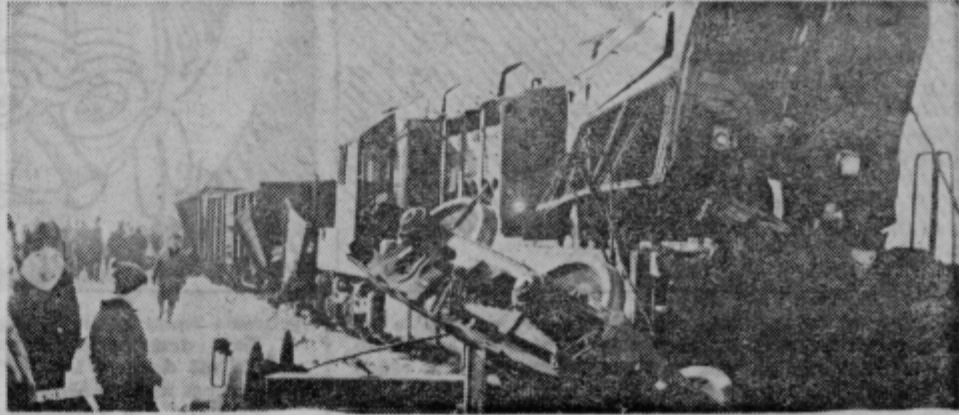
ET-52 je obstal na progi, ker so mu blokirale zavore. Sklepni zavirač Dimče Ristić je sicer skušal ustaviti za njimi prihajajočo kompozicijo vlaka številka 558, vendar svetilke strojevodja Stanko Curčić in asistent Jože Svenšek nista opazila. Kje je krivda? Mednarodni vlak ET-52 je iz Lipoglav zapeljal skozi odprt signal, kar pomeni, da je do naslednje postaje proga prosta. Ta pa je bila v resnici zasedena s stoječim vlakom 558. Torej so v Lipoglavu spustili mednarodni vlak brez odjave iz Poljčan, da je prvi vlak že odpeljal tja. Po izjavi na UJV v Celju pravijo, da so podani vsi pogoji za uvedbo kazenskega postopka zoper krivca ali krivce. J. KRASOVEC

Anton Hribnik z otroci

Materialna škoda je velika

Močno poškodovana lokomotiva

Pavla Rovan - Jana

SREČANJE

Piranski zaliv je blestel v žarkih jesenskega sonca, mavrične barve so se razlivali nad rahlo meglico, ki se je dvigala proti savudrijski obali. Jata belih galebov se je lahkotno dvignila iznad morske gladine proti skalnatemu obrežju, kjer sta jih dečka neustrahljivo vabila s kruhom, ki sta ga razposajeno metala v morje.

Kruh, da, »samo« kruh, bi nekdo dejal danes...

Kruh! Ta najžlahtnejši dar, ki postane največja vsebina človeka, kačar ga nima, kadar mu drobtinica kruha predstavlja goro hrepenenja, ki vzbudi v telesu neznožno bolečino, ki se širi do zadnjega vlakna, ki ga dojema v sebi. In če ti je kruh kdajkoli pomenil resnično dejstvo — biti ali ne biti — te ta misel spremlja vse življenje, ne znebiš se je niti v izobilju, vsrkala se ti je v kri.

Opazovala ju je žena srednjih let, ki ji je življenje na umirjenem obrazu utrla gube trpljenja. Njene mirne, s trudnim bleskom zastrte oči so zrle za kruhom, ki sta ga dečka vrgla galebom in je v njej vzbudil niz grenkih spominov, ki jih je preživela v grozotnem taborišču med vojno.

Težkih, pretežkih za to lepo okolje. Hotela se jim je iztrgati, a vedno znova so se porajali pred njo dogodki, strahote in lakota taborišča Auschwitz, kjer je prva in zadnja misel obstajala le v nikoli izpolnjenem hrepenenju — po kruhu. Globoko je spet dojemala čas, ki ga je s tisočeriimi preživela tam. Tistim poznanim, ki jim ni bilo usojeno dočakati svobodo, je poklonila ljubečo toplo misel. Med nje je vključila mater, očeta, brata in mnogo, premnogo njih...

V njej je zablestel tudi spomin na Doro, ki so ji gestapovci ustrelili moža in jo iztrgali iz ljubečega objema

treh nedoletnih otrok, ki so zaman dvigali prosee roke rabljem, da bi očunali mater.

Da, Dora! Ko jih je hotelo streti malodušje in obup, jih je v taborišču odločno zavrnila.

»Kaj bi se samo žalostile, spet bo svoboda; imam tri sinove in brez števila mater ima otroke, naš rod ne bo propadel.« Tako je s toplo besedo bodrila sotrpinke. Ni poznala malodušja, krepko je zavračala obup in strah.

Spomini, trpki spomini! Sest velikih opek so si morale naložiti vsak dan ob povratku s težkega dela in jih prinesli v taborišče. Mnogokatera je sestradana padla pod težkim bremenom in se nikoli več ni dvignila. Dora pa je nekoč pripomnila:

»Moram! Sest opek — za vsakega sina po dve...«

Trdno je verovala v zmago in pravico našega rodu na svoji zemlji, ki jo je neizmerljivo ljubila.

»Da, imam tri sinove in kri ni voda,« je dejala in tiho zapela pesem svobode, četudi ji je lakota črpala glas.

Nekoč pa je zapela poslednjic...

Uprla se je pri delu gestapovcu, ki je poln sovraštva do nas — ves besen — da se mu sužnja upa upreti — tolkel po njej z bičem ter jo podrl na tla in suval s puškinim kopitom in škornji tako dolgo, da je oblita s krvjo nemo obležala. Ob jutranji zarji so jo same odvekle na blok, kjer je umrla. Ubil jo je.

Oči so zrle v modro širino tržaškega zaliva, v ozadju se se je svetila panorama Trsta, rojstnega kraja junaške Dore. Pretežki so ti spomini danes.

Vstala je in se ob obali napolnila preko ozkih uličic, ki mestece Piran poleti ljubko varujejo pred vročino, pozimi pred mrzlo burjo in občudovala je živahen utrip življenja v tem svojstvenem obmorskem mestecu.

Vendar se v mislih le ni mogla odtrgati od dogodkov in oseb v nekdanjem taborišču. Mehanično je sledila valovi prekipevajočega uličnega življenja in se znašla naenkrat sredi tržnice. Ogledovala je polne stojnice zelenjave in sadja ter v sebi ocenjevala vrednost ene same limone ob takratnem življenju v taborišču.

»Le kje je že videla ta obraz?«

Zena je kupovala zelenjavo. Dvignila je oči in njuna pogleda sta se srečala. Plačala je, vzela torbo in ponovno pogledala preko stojnice k ženi, ki je še vedno stala ob robu in gledala za njo. Vzdožljive stojnice se je spet ozrla. Neznanka ji je sledila. Ob nasprotnih straneh dolge stojnice sta obe obstali. Nobena od njiju ni hotela oditi; neka neznana slutnja ju je pritegovala. Prva si je kupila breskve, druga grozdje. Spet sta se srečala pogleda in v njiju iskra spomina.

»Oprostite, ali ste vi Micika?«

»Da, Micika,« je odgovorila druga in zrla sta si v obraz. Samo še en utrinek po spominu preteklosti in Micika je zavpila:

»Ti si Ela, ali ne?«

»Da, Ela sem, Ela iz taborišča.«

Spontano sta se objeli, solze veselja so zalile njune oči.

»Gledala sem te, pa sem ugibala...«

»Cutila sem tvoj pogled,« je dejala druga. »In ko sem ponovno dvignila glavo, me je spreletelo. Da, dolgo je od tedaj; mnogo let se nisva videli. Vendar sem mnogokrat mislila nate, tudi danes, ko sem sedela ob morju. Saj sva obe bili takrat tako mladi. Bilo nama je komaj šestnajst let. Rasli in razvijali sva se brez — kruha...!«

Mnogo vprašanj in mnogo spominov se je potem v mali kavarnici, kamor sta odšli, odvijalo kot na filmskem platnu. Življenje ob njiju pa je veselo kipel v sončni dan.

»Se spominjaš Dore?« sta obe hkrati vprašali.

»Da, te dni bo obletnica njene smrti,« je dejala Micika.

»Pridi jutri, dobiva se za Punt, kjer se ob sončnem zatonu v mavričnih barvah blesti — njen rojstni kraj.«

V pekarni je za svoje štiri otroke kupila — kruh! Kadar koli vzame v roke hleb kruha, jo preblisne taka misel: — da bi kruha prav vsi vedno imeli dovolj!

Humoreska

ČE SE NE SPOZNAŠ NA AVTO

Ko danes vse več govorimo o vključevanju v svetovno sredino, ne bi bilo prav, da se ne bi jaz trudil vključiti se vsaj v sredino mojih najožjih kolegov. Toda v njihovo sredino ne moreš kar tako enostavno. Sploh pa ne, če nimaš avtomobila. Kako bi sicer sledil njihovi muham, ko se selijo na pol litrčka iz gostilne v gostilno, da ja vidijo čimveč brhkkih kelnicaric.

Toda ker moj socialni položaj kljub najrazličnejšim resolucijam in diskusijam, razgovorom in pogovorom ne dovoljuje nikakršnega razkošja, mi družinski svet na seji ni odobril nakupa nobenega drugega vozila kot starega fička, katerega mi je predlagal sosed Bonifacij. Voz je bil sicer zelo star, toda držal se je še kar skupaj in sosed je iz tega zaključil, da me bo držal še vsaj dve leti. Strokovno sem prikimal, dejal pa za vsak slučaj nisem nič.

In bolje da nisem. Kajti fičko mi je že kaj kmalu pokazal robove. Nekega dne se je za mano začelo nekaj kaditi. Ni bil dim iz izpušne cevi, niti prah s ceste, kajti slučajno sem takrat vozil po asfaltirani cesti. Muralo je biti nekaj povsem drugega. Toda kaj? Ustavil sem in strokovnjaško pogledal v motor. Videl sem, da se kadi iz neke cevi, kaj pa se pretaka po tisti cevi, se mi še sanjalo ni. V dele motorja se namreč do takrat še nisem poglobljal.

Največ, kar sem lahko v takšni situaciji storil je bilo, da sem obiskal najbližjega avtomehanika. Takrat se sploh nisem vedel, da bo postala ta avtomehanična delavnica moj drugi dom. Mehanik je malo strokovneje pogledal motor, povedal, da je počila cev, ter mimogrede omenil, da to ne bo prva napaka, ki jo bom pri vozilu odkril. Njegove

vih besed sem se seveda zelo razveselil, tako da sem se, ko sem se peš vračal domov, moral ustavititi kar v treh bifejih.

Drugi dan sem šel po avto. Mojster je dejal, da mi naj bo, ker sem prvič pri njem, in mi je zaračunal le 85 din. Jaz pa tudi nisem bil umazan in sem mu zaradi njegove dobrote pustil vse, kar je ostalo od stotaka. Ko sva si ob slovesu segla v roke, nisem vedel, da pomeni to kot nekak pakt med mojim vozilom in avtomehanicom. Veselo sem sedel v vozilo in se odpeljal.

Toda veselje ni trajalo dolgo. Nekaj me je zanašalo. Imel sem občutek, da mi bo desno kolo odletelo. Ustavil sem. Desno sprednje kolo se je majalo. Obrnil sem. Mojster mi je dejal, da se dan ali dva še lahko vozim, več pa za božjo voljo ne. Potrebno bo popraviti. Res sva popravila. Oziroma bolje rečeno, on je popravil, jaz pa sem plačal. In ob slovesu me je spet potolažil, da ta napaka verjetno ne bo zadnja, in da naj se le še oglasim, če bo kaj narobe.

Take ponudbe seveda ne gre zavreči. Posebno še, ker je v motorju nekaj cvillilo, pa dvakrat mi je avto obstal, da sem ga do mehanika moral šlepati, pa še in še sva se poglobljala v skrivnosti fičkovega motorja. Z avtomehanicom sva postala poslovna partnerja, le da sem bil jaz tisti, ki je le plačeval. Vedno, ko sem se odpeljal od njega, je kaj tolčko ali škripalo, skratka, nekaj je bilo narobe. In on mi je vedno kupoval kaj novega in popravil. Jaz pa sem predklinjal sosedu Bonifaciju, ki mi je priporočil to železno škaflo.

Kljub tem stalnim težavam sem se nekega dne

odpravil na daljšo pot. V nadi seveda, da je zdaj že toliko novega, da nima več kaj odpovedati. Toda fičko moja odločitev očitno ni bila vseč in na vsem lepem mi je odpovedal. Poiskati sem moral prvega avtomehanika v bližini. Razložil sem mu, kaj se mi zdi, da je narobe in mu povedal, da verjetno ne bo imel težav, saj je gotovo odpovedal kateri izmed še starih delov, teh pa je v avtu le še malo. Toda ta tovariš se mi je, ko je avto pogledal, le smejal. Misli sem, da je odkril kakšno smešno majhno napako, pa me je razveselil z vsem drugim.

— Kaj pravite, da vam je dal vse to novo? Bodite no smešni. Poglejte vse tole. Je to novo? Vse je staro in obrabljeno. Kaj niste nič gledali, kaj vam je vstavil v vozilo? Ja, bili ste verjetno le njegova dobra stalna stranka in vam je zato raje ob slovesu kaj pokvaril in ne popravil. Samo da bi se še kaj kmalu vrnil. Midva pa bova morala danes res precej zamenjati, če boste hoteli domov. Tako mi je mehanik res popravil in zamenjal vse, kar je bilo treba in od takrat vozi fičko brez napak.

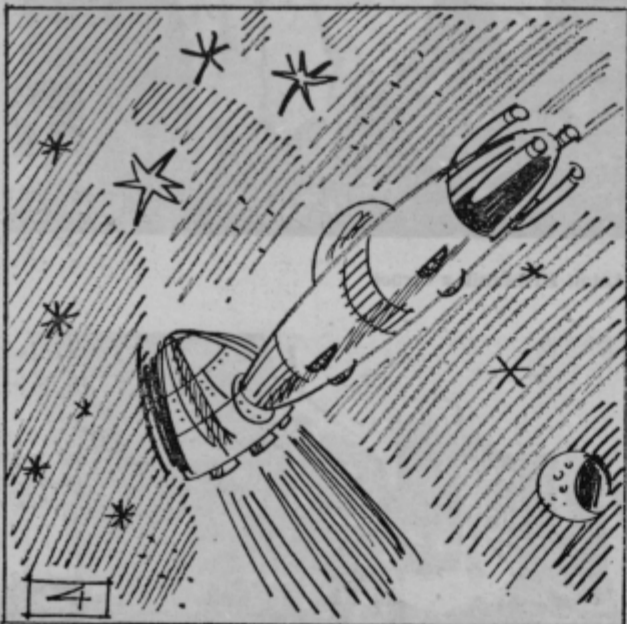
Čez nekaj časa sem srečal mojega mehanika. Kar čudno me je pogledal in povprašal, če je z avtom vse v redu, saj me že dolgo ni bilo. Vse je v najlepšem redu, sem mu dejal. Odlično ste mi ga popravili! Voz kot violina. Sploh nimam več okvar. Hvala vam.

P. S.: Dragi avtomehaničar. Vsi, ki že držite v rokah penkalo in papir, da napišete tožbo in me tožite zaradi žalitve časti in obrekovanja, sporočam vam, da nisem mislil na vas. Res ne! Misli sem le na mojega avtomehaničarja. Ta pa je pred kratkim umrl. Naj mu bo lahka zemlja!

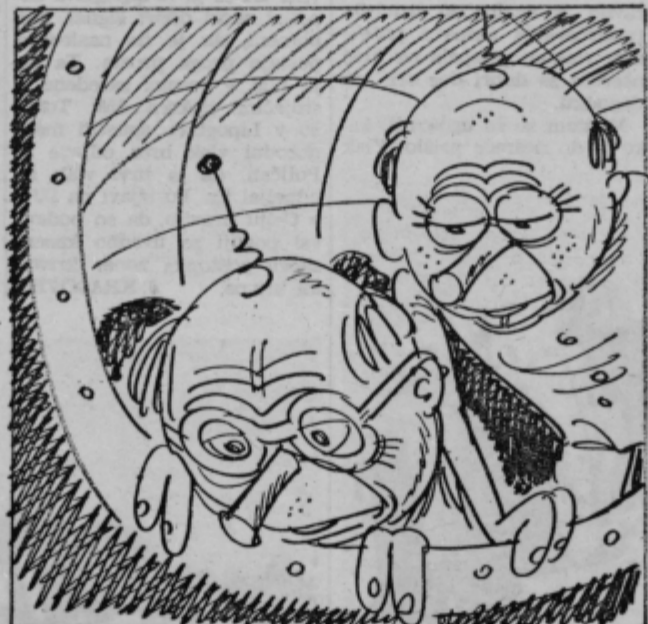
F. K.

SKOK NA MARS

PIŠE IN RIŠE:
MARJAN BREGAR

4. Kdo ve, koliko dni, tednov, mesecev je preteklo od dne, ko se je raketa vzpela pod nebo! Kdo ve, koliko sto tisoč kilometrov je ladja že prevalila. Morda so to vedeli v daljnem vesoljskem središču, morda! Vsekakor pa se jim ni sanjalo, da se je prav v tem trenutku pričela okrog naše ladje smukati čudna cigara Svetlikala se je oranžno in vijoličasto, se zdaj močno približala ladji in se končno

prisesala nanjo kot ogabna pijavka... Mars, dragi bralci, ni mogel biti več daleč in cigara ni bila nič drugega kot NLP, neznani leteči predmet, ki tudi pri nas ni čisto neznan! Paradižnik in Paradižnica sta še vedno sanjala svoj leden sen, ko so se vrata nad njima odprla in sta v prostor pokukali dve čudni buči z antenami na vrhu, z izbu-

ljenimi očmi in dolgim nosom. Uf, kakšen mraz! sta buči dejali in gromko kihnil. Nato sta zlezli v ladjo dve škratovski postavi. Predstavili vam ju bomo: doktor Ču in doktor Mu iz Marsilanda! Čudovita primerka! Užitek ju bo razstaviti na atomel je vključil doktor Ču, ko si je ogledal Paradižnika.

med štirimi očmi

USTAVITI APETIT — KAKO?

Ne smejte se mojemu pismu, to bi vam rada povedala za začetek. Za konec pa tole — da ne pričakujem kakšne čudežne rešitve, a pišem zato, da si olajšam srce, da sama sebe malo pokaram.

Veste, že učim in sicer prvo leto. Gibljem se med samimi mladimi dekletki, ki so rosno mlade in vitke čez pas. Jaz pa prihajam med nje debela in močna, da ko stopim v razred, mislim, da se je pred mano nekaj odgrnilo. Ne vem, kako mojo »mogočnost« sprejemajo moje učenke, a marsikatera opazka na moj račun pade med kolegicami.

Doma me razvajajo. Mama mi kuha, jaz pa jem. Veliko smetane, močnatih jedi, omak in obilico drugega. Vem, vse to redi, razlage, da jem preveč, ne prenesem, saj mi je to znano. Jaz si ob vseh teh dobrotah ne morem pomagati drugače, kot da sežem po njih. Sprašujem samo eno in rešitev vidim samo v nečem — vse te jedi mi morajo postati zoprne, skratka, apetita za nje ne bi smela imeti. Je kakšno sredstvo, ki zmanjšuje apetit, za božjo voljo, samo tako se bom rešila odvečnega sala! Tega, da bi sedla k obloženi mizi in

ne segla po njih, ne zmorem. Kako naj si pomagam?

MIJA

Draga Mija, tako, kot mislite, da je nemogoče! Pa je, samo trdno voljo morate imeti. Kadar sežete po kolačku, ki ga je s smetano obilila in s čokolado garnirala vaša skrbna mama, se spomnite, da se bo k blazincam sala pridružila še ena, pa še ena. Kaj bo pa tkrat, ko boste morali razkoračenih nog sestri na stol in potem vsa betežna vstati iz njega? Kaj pa telovadba, ste nanjo čisto pozabili? Vidite, zdravil vam sploh ne omenjam, ker jih za zmanjšanje apetita ni, vsaj učinkovitih ne! Kaj pa zdaj? Nič, saj ne verjamete v pravljice, kajne, ampak v odpovedovanje in trdno delo s samo seboj?

RDEČELAS IN PEGAST SEM

NATAŠA

Ko sem bil majhen, sem bil samo rdečelas, zdaj pa, ko mi je sedemnajst let, pa sem še pegast. Drugi moji sorodniki te nadloge nimajo, le jaz sem tako nesrečen. V soli so me gledali postrani in nobeden mi ni bil podoben. Las ne morem spremeniti, vas sprašujem pa, če se dajo odstraniti pege, ki jih imam tudi po rokah in čisto malo tudi drugod po telesu.

Pa še eno stvar bi rad vedel, oziroma bi si jo rad odpravil — noge se mi pote. Kako odpraviti tudi to?

BRANE

Brane dragi,

mislim, da si preveč greniš življenje, čeprav vem, da si v letih, ko so predvsem fantje zelo občutljivi. Radi bi ugajali dekletom in vse, kar odstopa od običajnih meril, vam greni življenje. Tebi tvoje pege, ki se odstraniti ne dajo, ker je koža tako pigmentirana. Se pa dajo obeliti in še to le z dolgotrajno nego. Pa te res moti to, da nisi podoben drugim? Si pa sam neka posebnega in današnji čas je posebnem naklonjen. Pogled, uspevajo igralci in igralke, ki so jim nosovi posuti s pegami!

Glede nog pa tole! V lekarni se dobe vsemogoče soli in tinkture proti potanju nog, najuspešnejša pa je še vedno kopel v slani vodi in to vsak večer. Pa sveže nogavice si privošči!

ženin vsakdan

BUTIK ZA PLITEK ŽEP

Prav gotovo vas je streslo pri pogledu na razgaljen košček kože, saj je mraz že zdavnaj pregnal misli na prijetnost v kratkih rokavih. Toda ne bi bilo odveč, če bi že sedaj pomislile na toplejše dni in se preskrbele s hladnim kompletom, kakršnega vam za bodočo pomlad in deževje ponujajo francoski Prêt-à-Porter kreatorji. Bolj domiselne med vami si lahko že v teh dneh privoščijo podobne kroje, narejene seveda v toplejšem volnenem materialu v kombinaciji z debelim puloverjem. Modnost in svež videz bo dopolnilo tudi zanimivo pokrivalo. Svetujem vam tudi obuvale v obliki nizkih škorenjcev, kakršnih so trenutno polne tudi domače trgovine z obutvijo.

Janez VERBIC

pogled v preteklost

IZ CEHOVSKEGA ŽIVLJENJA

Ze v prejšnjih treh sestavkih smo omenjali cehovsko skupščino, in res je bila letna skupščina najpomembnejši dogodek v življenju srednjeveških obrtnikov. Sklicevali so jo na dan svojega zaščitnika. Celjski usnarji in čevljarji so jo imeli na Miklavževo. Ze dan prej je cehovski mojster obvestil vse članstvo, da se zjutraj zbere pred njegovo hišo, odkoder so v sprevodu, z zastavo na čelu, odšli k slavnostni maši. Udeležba je bila strogo obvezna

za vse mojstre in njihove družine, pomočnike in vajence. Po končanem obredu je bilo obvezno darovanje, nato pa so odšli nazaj pred hišo cehovskega mojstra, kjer so se družinski člani razšli, mojstri, pomočniki in vajenci pa so v hiši začeli s skupščino. Nihče ni smel biti oborožen, pa tudi v največji vročini niso smeli odložiti plašča ali sukniča, temveč samo klobuk. Obstopili so cehovsko skrinjico, ki jo je čuval vsakokratni cehovski mojster, dva izvoljena mojstra-ključarja pa sta jo odklenila in odprla. V njej so hranili ustanovno listino, cehovski red, druge listine, denar in pečatnik. Vsakič so najprej prebrali cehovski red, cehovski mojster pa je dal poročilo o poslovanju v

preteklem letu in finančnem stanju. Zatem je podal, da odlaga službo, skupščina pa je izvolila novo načelstvo. Prejšnji cehovski mojster je lahko bil ponovno izvoljen. Voliti so smeli samo mojstri. Dolžnost novega cehovskega mojstra je bila, da je najprej vprašal, če je komu znan kak prekršek, s katerim bi kdo bil omadeževal cehovsko čast ali dobro ime koga izmed članov. Stroga kazen bi doletela tistega, ki bi zamočal, kar bi vedel in moral povedati. Cehovski mojster je vprašanje trikrat ponovil, da ne bi bilo poznejšega izgovarjanja, da kdo ni prišel do besede. Če so prestopki in krivca na skupščini odkrili, so ga takoj obsodili. Manjše prestopke so kaznovali navadno s plačilom v vosku za

sveče pri maši, pogrebih in drugih svečanih priložnostih, večje z odvzemom obrti za določen čas, še težje pa je obravnaval mestni sodnik. V nadaljevanju so določili še zavetišče za popotne pomočnike in upravitelja zavetišča. Ponavadi je bilo v kaki mestni gostilni, kjer je imel popotni pomočnik pravico do prenočišča in hrane, v večji meri na račun ceha.

Skupščino so zaključili s svečanim plačevanjem članarine, najprej mojstri, pomočniki in končno vajenci. Določene prispevke so polagali v odprto skrinjico, ki je bila lepo rezbarsko delo in bogato okovana. Z zapiranjem skrinje je bila skupščina končana. Odšli so na gostijo, ki jo je priredil ceh.

humor

Stražnik teče za nekom mimo Sokratove hiše. Sokrates stoji na vratih. »Primi ga! Primi ga!« vpije stražnik od daleč. Sokrates se ne gane in zasledovani izgine za vogalom. Ko prisopiha stražnik do filozofa, se razvije med njima tale dialog:
Stražnik: Zakaj ga pa nisi prijel?
Sokrates: Kdo pa je bil ta človek?
Stražnik: Morilec!
Sokrates: Kaj pa razumeš pod pojmom morilec?
Stražnik: Ne sprašuj tako neumno! Morilec je človek, ki ubija.
Sokrates: Torej mesar.
Stražnik: Kak mesar? Človek vendar, ki ubija ljudi.
Sokrates: Aha, potem vojak.
Stražnik: Križem balta, ne, ampak človek, ki ubija ljudi v miru!

Sokrates: A, nazadnje sem se le iz boba izdrl: to je rabelj.
Stražnik: Tri sto rogačev, razumi vendar: človek, ki ubija ljudi na domu.
Sokrates: Zakaj mi pa tega takoj ne poveš: Zdaj šele vem, da misliš zdravnik.
x x x
On: »Na matičnem uradu si mi ob poroki obljubil, da me boš zmeraj poslušala!«
Ona: »Seveda! Tam ti vendar nisem mogla napraviti škandala!«
x x x
Pri vedeževalki:
»... poleg tega bo vaša žena lepa, bogata in pridna...«
»Ze prav, že prav, ampak povejte mi, kaj naj naredim s sedanjo ženo?«
x x x
»Torej, tovariš Kovač, obtoženec je trdil, da ste osel! Je to res?«
»Da!«
»No, zakaj se pa potem tožarite?«

x x x
Ameriški bančnik, ki je preživel mladost na kmetih, je prosil svojega nekdanjega sosedo, če bi mu vzel sina čez počitnice na farmo, kjer bi delal. Ko je oče sina obiskal in seveda tudi sosedo vprašal, kako je kaj zadovoljen z njim, če pridno dela in če ga veseli delo na farmi, mu je kmet odgovoril:
»Nimam navade dosti govoriti. Rečem vam pa, če bi imel vaš sin še eno roko, bi mu krojač moral napraviti še tretji žep pri hlačah.«
x x x
»Tovariš doktor, rad bi se ločil!«
»In kakšen vzrok imate za to?«
»Moja žena vsak dan obiskuje nočne lokale.«
»Kaj pa počenja tam?«
»Mene išče!«
x x x
»Zdravnik mi je prepovedal kajenje, bojim se pa, da se ne bom mogel odvaditi.«

»To pa res ni težko! Jaz sem se že večkrat odvadil!«
x x x
»Takšna smola! Davi sem pozabil v tramvaju steklenico konjaka!«
»No, ali je najditelj ni oddal v oddelku za najdene predmete?«
»Ne, steklenice žal ni oddal, pač pa so njega prinesli tja!«
x x x
»Če me boste poljubili, bom na vso moč zavpila!«
»Toda, dražestna, tega pa vendar ne boste storili tukaj pred vsemi ljudmi?«
»Potem pa pojdiva na bolj samotni kraj!«
x x x
»Kako lepo ste nocoj prepevali!« se neka dama prilizuje slavnemu tenorju.
»Nehajte že s tem hvaleisanjem. To nenehno hvaleisanje mi tiči že v grlu!«
»Oh, tako je to? Jaz sem pa mislila, da je to golša!«

horoskop

<p> 21. marec 20. april</p> <p>Načrti se vam ne bodo uresničili, zato pa boste v službi lepo napredovali. Ob koncu tedna boste v prijetni družbi.</p>	<p> 24. sept. 23. okt.</p> <p>Zašli boste v velike finančne težave, iz katerih ne bo izhoda. Morali se boste odpovedati razpisništvu in užitkom.</p>
<p> 21. april 20. maj</p> <p>Za odločilno dejanje vam bo zmanjkalo poguma. Morda je tudi tako bolje. Partner vam pripravlja skromno presenečenje.</p>	<p> 24. okt. 22. nov.</p> <p>V službi boste sprejeli novo nalogo, ki jo boste zadovoljivo opravili. Razmislite, če ne bi mogli kaj več storiti tudi zase.</p>
<p> 21. maj 21. junij</p> <p>Slavili boste pomemben uspeh, ki vam ga bo zavidala tudi sosesčina. Sitnosti, ki bodo sledile, vas ne bodo vrgle s tira.</p>	<p> 23. nov. 21. dec.</p> <p>Skromen dogodek vas bo razveselil, ne bo pa vreden pretiranega navdušenja. V prihodnjih dneh delajte vse z razumom.</p>
<p> 22. junij 22. julij</p> <p>Preveč se ukvarjate sami s seboj, imate pa vse možnosti, da se uveljavite. V soboto ali nedeljo bodite zelo previdni.</p>	<p> 22. dec. 20. jan.</p> <p>Toliko pričakovane spremembe tudi zdaj še ne bo. Treba se bo zadovoljiti s tem, kar imate. Finančni položaj se bo izboljšal.</p>
<p> 23. julij 23. avgust</p> <p>Stvar, za katero ste se odločili, vam ne bo prinesla zadovoljstva. Opravite raje delo, s katerim ste preveč odlašali.</p>	<p> 21. jan. 18. febr.</p> <p>Pametno boste storili, če se zaradi malenkosti ne boste spuščali v prepir. Izogibajte se raje tudi vsakršni družabnosti.</p>
<p> 24. avgust 23. sept.</p> <p>Nekdo vas bo vlačil po zobe, pa mu pustite veselje. Svoj položaj držite trdno v rokah. Pričakujte veselo sporočilo.</p>	<p> 19. febr. 20. marec</p> <p>Spoznali boste, da z gavo skozi zid ne morete. Poslušajte nasvet partnerja, ki vam hoče dobro. V nedeljo vam bo prijetno.</p>

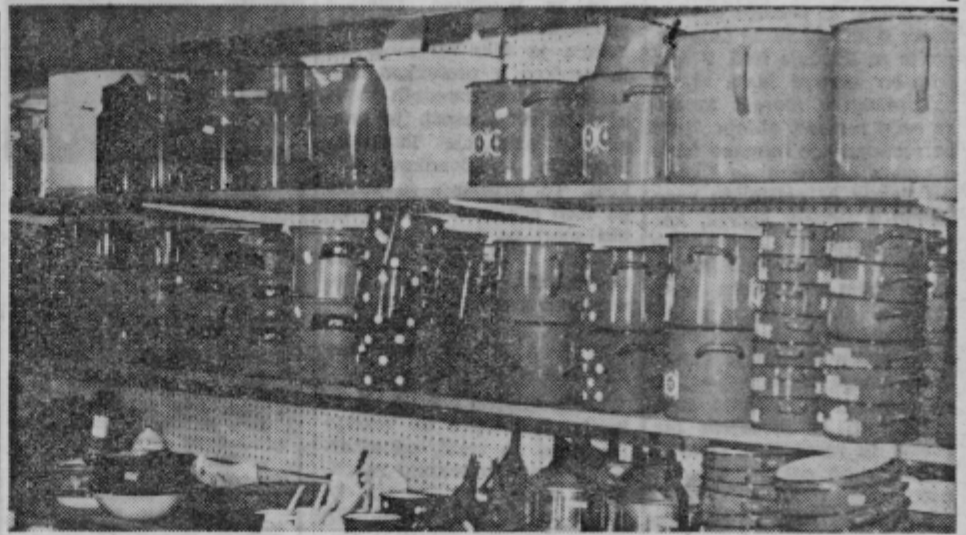
TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
TEHNO-MERCATOR
 GELJE

ŽELEZNINAR — ŽALEC

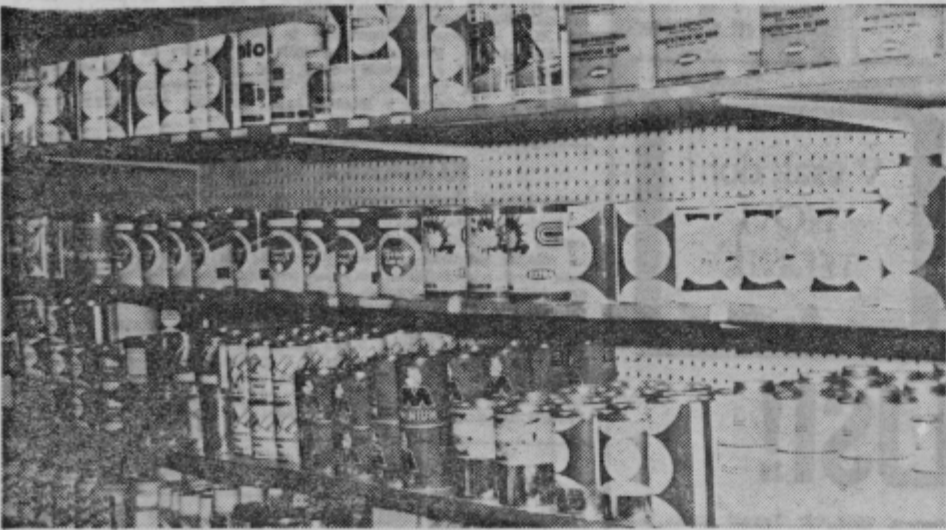

MILAN GRANC
 POSLOVODJA

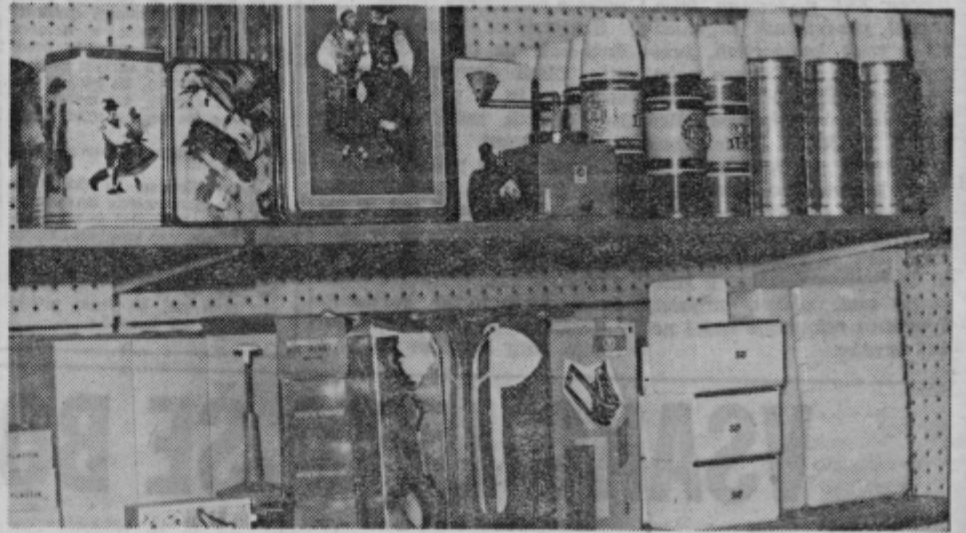
- KOLESNI DELI
- BARVE, LAKI
 IN KEMIKALIJE
- POSODA
- SMUČI
- ORODJE
- OKOVJE
- ARMATURE
- KOVINSKA
 GALANTERIJA

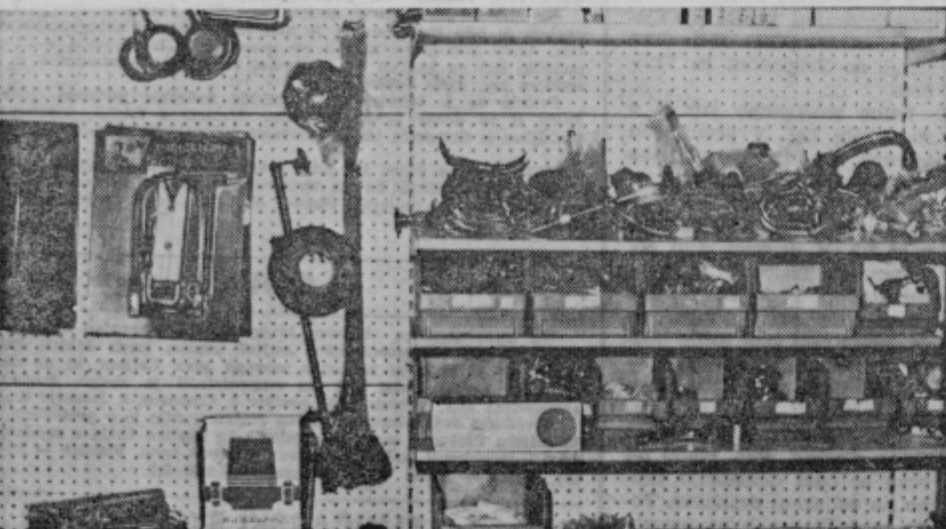
POSODA

BARVE, LAKI IN KEMIKALIJE

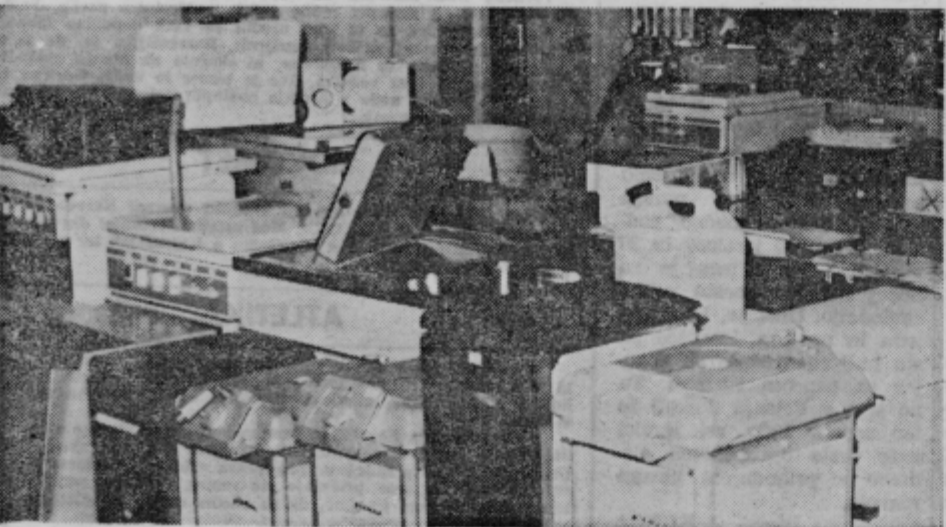
VSE ZA GOSPODINJE

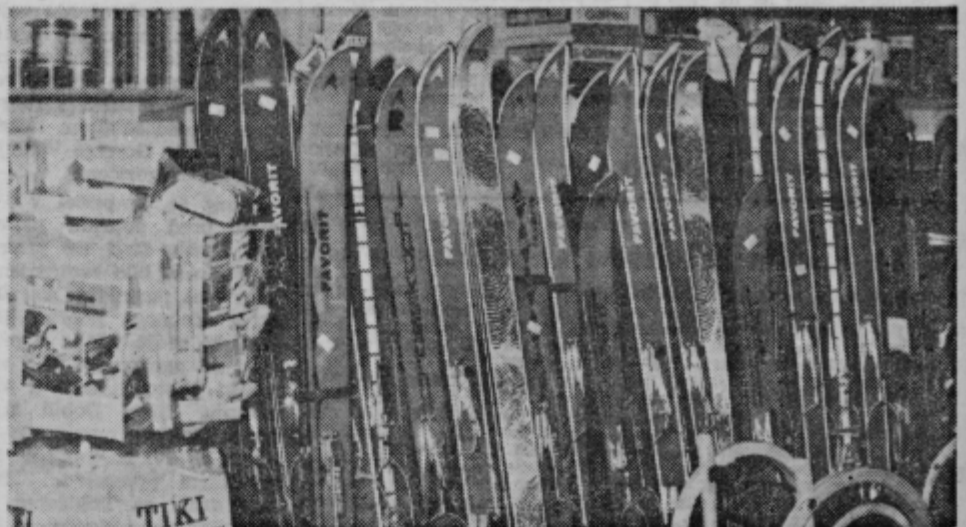
VSE ZA INSTALACIJE

VELIKA IZBIRA TEHNIČNEGA BLAGA

GOSPODINJSKI APARATI

ZA ZIMSKO VESELJE

mali oglasi

PRODAM

ANGLESKI otroški voziček dobro ohranjen prodam. Zorko, Ljubljanska 6, Celje.

OSEBNI avto moskvič, letnik 1965 v voznem stanju in tehnično pregledan za leto 1973 z rezervnimi deli ter celotno školko prodam. Ušen Jože, Levce 3 b, Petrovče.

KOSILNICO alpina in puhalnik, oboje v dobrem stanju, prodam za 6000 din. Hrberšek Karel, Rifengozd 6, Laško.

MOPED — dvobrzinec — poceni prodam. Pavšar, Celestinova 28, Celje.

2000 KG sladke krme mešane z deteljo, oljno peč EMO 8, dobro ohranjeno prodam. Rozman, Debro 21 Laško.

OSEBNI avto R 4 — 1966 — dobro ohranjen, ugodno prodam. Ogled od 14. ure dalje, Petrovec, Zabukovca 80 b.

STANOVANJSKO hišo, primerno tudi za delavnico ali pisarno prodam. Mariborska 24 Celje.

OTROSKI športni voziček, skoraj nov, peč na olje znamke »Feniks« 7500 malo rabljeno, novo barako, ki lahko služi kot garaža, prodam. Cene zelo ugodne. Novak Stefan, Cesta na Dobrovo 21, Celje.

FIAT 850 special, letnik 1971 in zastavo 750, letnik 1967 prodam. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Točaj, Sp. Trnovlje 167, Celje.

LAHEK voz, mlatilnico in mlin za žito, prodam. Golgranc Franc, Ograve 3, Store.

FIAT 750, letnik 1966, registriran za leto 1973, moped, enosedeljni, Hohner harmoniko BSAS, prodam po ugodni ceni. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Centrih Jernej, Pečovnik 8, Celje.

GUMI voz, 16 col — prodam. Vozič, Smartno v Rožni dolini.

LESENO uto za seno 10 X 8, prodam. Holcer, Arja vas 60, Petrovče.

TOVORNI avto Steyer, z generalno popravljenim motorjem in dolgim kasonom, ugodno prodam. Ponudbe pod »Prenovljena«.

4 HA ZEMLJE z novim gospodarskim poslopjem v Lembergu, prodam. Informacije: Križnik Stanko, Podgorje 20, Sentjur pri Celju.

VODNO kolo 1,40 X 0,40 os (velna) 2,10 X 0,5, lita zobčnika (vinkel tribe), dva rabljena štedilnika Gorenje in ročni voziček, nosilnosti 250 kg prodam. Frece Miha, Rečica 110, Laško.

KOLESA za gumj voz, 15 col, z zavorami, prodam. Košec Rudi, Glinsko 7 a, Ljubečna.

KLAVIRSKO harmoniko Scandali, 80 basov, dobro ohranjeno in dobro ohranjen kompresor s pištolo ter generalno obnovljen moped T 12, dvosedeljni, prodam po ugodni ceni. Ogled vsak dan. Vidovič, Zg. Grušovlje 23, Sempeter.

OTROSKI športni, visok voziček in posteljico prodam. Vrunčeva 25 c, spodaj desno.

FIAT 750, letnik 1964, prodam za 6000 din. Zadobrova 94, Skofja vas.

KUHINJSKO kredenco — veliko, skoraj novo — prodam. Zloger, Store 1.

OB GLAVNI cesti prodam hišo z nekaj zemlje. Možnost reje dveh krav. Informacije Tremerje 1

PETNAJST dobro ohranjenih zimskih in spomladanskih oblek kostimov in plaščev, ženskih, za močne postave in radio »Savica«, prodam po ugodnih cenah, zaradi selitve. Informacije po telefonu 23-089, Celje.

FIAT 850, letnik 1971, prodam. Ponudbe — telefon 72-038.

NOV superavtomatski pralni stroj, Gorenje, ugodno prodam. Informacije, Ljubljanska 62, Celje.

FIAT 750, dobro ohranjen, poceni prodam. Kolenc Zoran, Dobrteša vas 74, Sempeter.

ENODRUZINSKO, enonadstropno hišo v bližini Celja, prodam. Ponudbe pod »Ugodno«.

DOBRO ohranjeno kuhinjsko pohištvo, ultrapas, raztegljivo mizo, šest stolov, več miz s stoli, tehnično 50 kg, z utežmi — novo, 300 kg betonskega železa — 3.20 din — mizarski stroj za pet operacij, 20 cm širine — nov, pet koles za samokolnice — novih in razno orodje prodam. Aleksander Baldasin, Veselova 1, Celje.

KUPIM

MIZARSKI, skobelni stroj — uporaben — kupim. Vrtačnik Jože, Tirošek 61, Gornji grad.

ENOSOBNO ali dvosobno stanovanje, oziroma manjšo hišo kupim. Ponudbe pod »Celje ali najbližja okolica«.

STANOVANJE

ODDAM sobo za manjšo pomoč v gospodinjstvu. Otrok ni ovira. Otroški vrtec v neposredni bližini. Ponudbe pod »Soba«.

NOVOOPREMLJENO sobo — souporaba kopalnice — s posebnim vhodom oddam enemu ali dvema dekletoma. Informacije po telefonu 23-089, Celje. Ponudbe pod »Februar«.

ISCEM ogrevano sobo v Celju ali okolici. Ponudbe pod »Marija«.

ISCEM prazno sobo v Celju. Ponudbe pod »Zlatarka«.

OPREMLJENO sobo s posebnim vhodom v bližini Celja oddam po ugodni ceni dekletu. Ponudbe pod »Zadobrova«. Ogled v soboto in nedeljo.

MIREN zakonski par brez otrok išče sobo ali sobo in kuhinjo v Celju ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Plačilo po dogovoru«.

LEPO opremljeno sobo s souporabo kopalnice in po želji še garažo, oddam najboljšemu ponudniku. Oglasi se: Prežihova 58 — dopoldan.

OPREMLJENO ali neopremljeno sobo v bližini centra mesta, po možnosti s souporabo kopalnice, nujno išče uslužbenka. Ponudbe pod »Redna plačnica«.

Pohištvena industrija

GARANT - Polzela

razpisuje prosto delovno mesto

kurjača parnega kotla z avtomatskim kurjenjem

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

— da so opravili izpit za kurjača parnega kotla z nadpritiskom 6 atm, kjer je kurjenje avtomatsko

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke. Stanovanja podjetje nima. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta

Rejci perutnine!

Obveščamo vas, da boste lahko od 6. februarja dalje vsak torek od 6. do 18. ure in vsako sredo od 6. do 12. ure v Vallnici v Naklem dobili enodnevne piščance naslednjih pasem: Leghoren, rjavi in beli Prelux, rjavo pasmo ter jarčke Hysex, obenem pa tudi brojlerske piščance.

Lahko dobite tudi same jarčke od katerih jamčimo pri pasmi Hysex in pri rjavem Preluxu 100% zanesljivost spola, pri ostalih pa 97%. Sprejemamo tudi pismena naročila na naslov: Vallnica Naklo ali pa na telefon 72526 ali 72524. Piščance v količini nad 30 kom pošiljamo tudi po železnici.

OPREMLJENO sobo oddam. Trnovlje 20, Celje.

NUJNO iščem opremljeno in ogrevano sobo. Ponudbe pod »Uslužbenka«.

RAZNO

DNE 24. 1. sem v Celju od Dečkove ceste proti centru mesta izgubila šop ključev. Najditelja prosim, da jih proti nagradi vrne v hotel »Celeia« Celje.

DEKLE ali mlajšo upokojenko za pomoč v gospodinjstvu iščem. Nudim stanovanje in hrano. Mazej, Petrovče n.h. (za šolo), informacije od 15. ure dalje.

ZENSKO kolo najdeno — verjetno ukradeno —. Mulej Anton, Celje, Markova 1.

OPOZORILO. Opozorjam pred nakupom premičnin od tov. Drnovšek Jožeta iz Rečice 49, Laško, ker ni lastnik. Jančič Fani, Rečica 48, Laško.

Priporočamo nakup v BLAGOVNICAH

VELENJE

konfekcija, perilo, pohištvo, keramika, gospodinjski stroji.

SPLOŠNA VODNA SKUPNOST

NIVO — Celje,

ki ima Šmartinsko jezero v upravljanju,

PONOVNO OPOZARJA

vse občane, da je vsako gibanje in promet po zaledenem jezeru nevarno!

Vsakršna rekreacija na zaledeneli površini je prepovedana, tako hoja, drsanje ali celo vožnja. Pri pomnjamo, da ima Splošna vodna skupnost NIVO Celje na akumulaciji zaposlenega rednega skrbnika, ki upravlja z objekti in okolico, vendar le-ta zaradi obsežnega področja ne more skrbeti in nadzorovati celotne okolice. Rekreacija je zato dopustna le na lastno odgovornost.

Debelina ledene plasti na jezeru se spreminja in vsaka najmanjša odjuga že povzroča novo nevarnost! Tudi če se gladina vode v jezeru zniža zaradi otekajoče vode, lahko led močno razpoka in postane nevaren.

Na dostopih bomo namestili dodatne opozorilne table o prepovedi gibanja na ledu.

Opozorjamo še na podobne primere nezgod na ledu pred kratkim na Cerkliskem jezeru, kjer pa je bila gladina vode mnogo manjša kot je na Šmartinskem jezeru. Tu doseže globina vode na nekaterih mestih do 14 m.

Ravno tako opozorjamo na nevarno ledeno ploskev, kadar je zasnežena.

GOSPODINJE,

ZDAJ PA PRILOŽNOST ZA VAS, KI JO NE GRE ZAMUDITI:

TA TEDEN —

do 3. februarja 1973

V VELEBLAGOVNICI

nama

VELENJE

GOSPODINJSKI TEDEN

10% POPUST

za nakup

- posteljnine: metraža in konfekcija,
- namiznega in kuhinjskega perila,
- zaves, dekorativnega in pohištvenega blaga,
- odej in pregrinjal,
- preprog in oblog za tla,
- frotir brisač,

in

5% POPUST

za nakup

- kuhinjskega pohištva,
- gospodinjskih aparatov GORENJE

MISLI V NAJDALJŠI NOČI

LJUBEZEN NA PRVI POGLED PRI PETINŠTIRIDESETIH. — ZBOGOM MI NE GRE Z JEZIKA, V PONOVO SNIDENJE DVOMIM. — ČETUDI SE KDAJ VRNEM, INDIJA NE BO VEČ TISTA, KI SEM JO DOŽIVLJAL V SKOPIH ŠESTIH DNEH.

Človek ne sme biti ne-hvaležen. Toda ko je minil zadnji večer, se mi je stožilo. Šest tisoč kilometrov daleč je presneto dolga pot za pet dni in štiri noči v deželi, ki je pravzaprav zibelka vseh evropskih narodov s svojimi podaljški na vsej ameriški celini in Avstraliji. In vendar je bilo teh nekaj dni in noči, noči, v katerih se mi je zdelo greh spati kakšno minuto več, kot je bilo nujno, veliko doživetje. Ravno toliko sem bil v tem labirintu vtisov, da mi bo Indija pri srcu do konca mojih dni.

KOMAJ ČAKAM, DA SE VRNEM

Vendar niso vsi takšne volje, da bi jih neznano pritegnilo.

»Da sam u Njemačkoj, onda još da. Ali tu? Jedva čekam, da se vratim.«

Tako je potožil eden od uslužbencev jugoslovanskega paviljona v Delhiju. Tri mesece je v Indiji in jo je do grla sit. Takšni so baše tudi mnogi drugi. Zanimajo jih devize, pritegnejo privilegiji in ko mislijo, da se je kupček nabral do zmerne meje, obupajo. Jadačujejo nad razmerami, nad pomanjkanjem komforta. Hodijo po svetu, nič ne vidijo, v nič se ne poglabijo, ne iščejo vzrokov, ocenjujejo počez in podolgem ter vse sodijo po svojem kopitu.

Tudi med potniki letala »Inex-Adria« so bili čudni patroni. Zmrdovali so

se nad revščino, ki jo seveda ko dvojček spremelja umazanija, hkrati pa so navdušeni nad bleščočimi dragimi kamni, nad rezbarijami iz tika, ob katerem je rezbar prečepel tedne in tedne, zlasti nad tem, kako poceni so te dragocenosti dobili. Za nekatere možgane je pač pretežko izračunati, da so vse te reči zato tako poceni, ker je delo vseh rok udeleženih pri tem proizvodu domala zastoj. No, saj smo tudi doma takšni. Radi bi poceni sedeli v restavraciji, ko da kuhar in natakari nimata nobenih potreb, kot da kmet nima pravice do svojega zasluka.

No, bili so takšni, ki so se ob revščini v starih četrtih čutili vzvišene, večvredne, nenadkrijive.

Vendar pa večina le ne tako. Prišli so sem in se nagledali, navduševali, ob revščini pa jih je stisnilo pri srcu.

Nek naš trgovski zastopnik, ki nekoliko okleva, ali bi šel zdaj domov, ko v domovini beremo pisma in se boji, da bi ga zavrteli zaradi vikendice, na široko, kot da je kak Rothschild, razlaga: Kako nimamo v Indiji kaj iskati, kako tu nič ne potrebujejo, kako ne morejo niti kaj dati v zameno za naš uvoz. Pa se človek vpraša, kaj potlej ti trgovci počenjajo v tej deželi? Če sem zadnjič pisal o tem, kako malo jugoslovanskih podjetij se je predstavilo Indiji in Aziji, potem tega niso krivi le ekonomisti v naših podjetjih, tudi ti, kateri delavski denar

na tujem velikodušno pravičajo, da bi nič ne naredili.

SLOVO OD DALJNE DEŽELE

Dan se spet nagiba v mrak. Naš avtobus drvi skozi mestne četrti Delhija. Nosnice mi pohlepno vsrkavajo že udomačen vonj po dimu stotisočarjih ognjev, ki tlijo in plameňijo pred lesenimi in pločevinastimi barakami po predmestnih obronkih. Čim globlje si hočem vtisniti v spomin te nenavadne vonjave, podoba množice živobarvnih oblačil, bleščočih belih zob, razkritih v odkritosrčnem smehu, pa vse tiste razcapane malčke, ki tekajo ob avtobusu in stegujejo ročice. Morda jim pozno v noč, potem ko morda ves dan niso nič jedli, le pada v rdečkasti prah polovička rupije, zanikrn aluminijasti pajc...

Na letališču ni bilo težav. Cariniki niso nadležni. Nekam dopadljivo gledajo, kaj vse odnašajo sahibi iz Evrope za spomin. Veselijo se, da se nam zdijo tiste drobne reči vredne spomina.

DC-9 se spet premakne, zadrti ves njegov trup in zdrvi po ogromni ploščadi v nočno nebo. Spet so pod nami milijoni lučk, ki mežikajo v slovo.

Tam nekje spodaj je moj znanec Sardar Singh prisedel k svoji družinici pri skromni večerji. Morda

razmišljata on in drobna ženica o tem, kako bi ju le obiskala tudi sreča in bi katero svojih pet hčera dala zamoz tudi brez velike dote.

Nekje tam spodaj se si vobradi. Sohan Singh igra s svojim desetletnim sinkom in mu srce utripa od razburjenja, ko gleda svojo, za trideset let mlajšo ženo, kako je ljubeznivo postavila k pogradu v predverju šopek roz — nemo vabilo ljubezni.

Tam spodaj nekje je blizu poslopja naše jugoslovanske ambasade v prostnem zelenem vrtu bolj preprosta kot bahata stavba. Pritlični bungalow je in v njem žena osivelih las, globokih sivih oči boža svoje vnučke in z mislijo objema vso Indajo v njeni stiski, v njeni goreči želji doseči dan, ko ne bo nihče več lačen. Morda pa ni doma in v vladni palači sprejema državniške, diplomate — Indira Gandi, mati Indije.

Bolj ko letimo proti zahodu, bolj se redčijo luči. Spočetka so še goste gruče, potem posamične kresnice. To so selišča pionirjev, ki trgajo puščavi prostor za jutrišnje žetev. Ko se po uri poleta pod nami spet začenjajo svetlikači lučke, smo že nad porečjem Inda, a ko se letalo spušča, je ob delti Inda spet Karači. Letalo je težko. Kar nekam preveč je naloženo, da se s težavo in hrope spet dvigne pod zvezdno nebo. V Teheranu niso natočili polnih rezervoarjev za gorivo, kajti letalo mora imeti predpisano težo. Za-

Zenski iz pokrajine Kerala, najjužnejše indijske zvezne države. V njihovi domovini še ponoči trepetajo zaradi rjojenja tigrov, pri njih so še sloni težaki v pragozdovih in na obalah ribarijo ribiči na enak način, kot pred tisoč leti. Temnopoltejši so, torej potomci prvobitnih nearijskih Dravidov.

to je moralo letalo pristati v Ankari. Malo Azijo ali Turčijo preleti DC-9 nad belino oblakov. Preletimo Dardanele, pod nami Bolgarija še vedno v temi.

Tam daleč za repom letala nad indijskim polotokom vzhaja sonce. Za male otročice brezdomce se začinja nov dan tekanja za skorijco kruha. Vse do novega večera, do naslednje hladne noči in mestnem pločniku. Tu v letalu pa nam strežejo, ko da naši železci niti za hip ne smejo obmirovati. Dva nepalska psička, ki ju naši himalajci nosijo s seboj v domovino, sta ljubljenska vseh potnikov. Ljubki živalici imata srečo. Živelci bosta v topli hiši, pri polni skledi, pri prijaznih ljudeh. Na stotisoče indijskih otročičev bi rado zamenjalo z njima.

PO NAJDALJŠI NOČI

Onstran Beograda smo, ko se začinja svitati. To je bila moja najdaljša noč. Trajala je osemnajst ur. Osemnajst ur od sončnega zahoda v New Delhiju do sončnega vzhoda, potem ko nas je s svojimi žarki dohitelo nad bleščočo se Savo.

Ljubo doma, kdor ga ima. Človeka stisne pri sr-

cu, ko pod sabo začuti rodno grudo. Roke kar same tleskajo v ploskanje posadki, ki nas je tako daleč odpeljala in tako srečno vrnila domačemu ognjišču. Vesel sem, da sem spet tu, čeprav je košček mojega srca ostal tam daleč na savanah Indije. Presenetilo me je, da sem pri petinštiridesetih letih po svoje vzljubil to deželo, takorekoč na prvi pogled. Nikoli več ne bom prebiral časopisnih vestí o prijateljski Indiji površno, brez občutka. Indija zame ni več anonimna množica štiristopenesetih milijonov. Videl sem tišče resničnih obrazov, precej jih poznam po imenu, vem za njihove skrbi, radosti in želje.

Dvomim, da me še kdaj popelje pot v to deželo? In če me bo, jo bom videl drugačno, vsaj za ščepec drugačno. Res je Indija videla Džingiskana, Aleksandra Velikega. Hunov in starih Grkov ni več, Indija pa je kot devična mlada, polna bodočnosti, ker je vse preveč tištega, po čemer hrepeni, kot onega, česar bi bila presita in naveličana.

In za konec, dragi bralci. Vesel bom, če sem vam vsaj nekoliko približal deželo in njene ljudi. Hvala vsem, ki so mi omogočili pot in vam, dragi bralci, za potrpežljivost.

Takšnale čreda oslov je pravo bogastvo. Niso samo tovarne živali, tudi mleko dajejo oslice in oslovsko meso ni tabu. V ozadju najbolj tipična savanska drevesa. Imenujejo jih nimb. Z vejicami, ki jih odlomijo od tega drevesa, si Indijci čistijo zobe in pravijo, da je oster jedek sok pod lubjem boljši od vsake zobne kreme. In ker imajo tako zdrave zobe, bo najbrž držalo.